

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

dla projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków
zagospodarowania przestrzennego Gminy Iława w części obrębu
geodezyjnego Tynwałd

ZLECENIODAWCA:

Urząd Gminy Ława

Ława, ul. Gen. Wł. Andersa 2A, 14-200 Ława

WYKONAWCA:

TERRA-PLAN

Pluski, ul. Pluszna 25, 11-034 Stawiguda

Spis treści

1. Wprowadzenie	5
1.1. Cel i zakres opracowania	5
1.2. Podstawy formalno-prawne prognozy	7
1.3. Zastosowana metoda opracowania prognozy	8
2. Ogólna charakterystyka Gminy Ława	9
2.1. Położenie i obszar Gminy Ława	9
2.2. Uwarunkowania wewnętrzne Gminy Ława – w obrębie obszarów podlegających przedmiotowej zmianie	13
3. Stan środowiska naturalnego badanego obszaru	19
3.1. Obszary chronione i środowisko przyrodnicze	19
3.2. Położenie i rzeźba terenu	27
3.3. Rzeźba terenu, budowa geologiczna, gleby, warunki klimatyczne	27
3.4. Flora i fauna na terenie Gminy Ława	30
3.5. Surowce naturalne	34
3.6. Hydrologia i Hydrografia	34
3.7. Powietrze atmosferyczne	41
3.8. Klimat akustyczny	43
3.9. Promieniowanie elektromagnetyczne	45
3.10. Zabytki i dobra materialne	46
3.11. Zagrożenia przyrodnicze	46
4. Systemy infrastruktury technicznej i komunikacji	47
4.1. Komunikacja kolejowa i drogową, sieć wodociągowa, kanalizacja sanitarna, gazownictwo, elektroenergetyka, gospodarka odpadami	47
5. Analiza zawartości projektu zmiany Studium Gminy Ława	51
Ustalenia i główne cele Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ława	51
• Ustala się rozwój zabudowy zgodnie z kierunkiem rozwoju określonym na rysunku studium. 52	
6. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji zapisów projektu zmiany studium	54
7. Przewidywane znaczące oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe, pozytywne i negatywne) na środowisko, w tym na obszary Natura 2000	55
7.1. Oddziaływanie poszczególnych rodzajów zabudowy i obiektów przewidzianych w projekcie zmiany studium na środowisko	55
7.2. Oddziaływanie na obszary chronione i różnorodność biologiczną	55
7.3. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne	57
7.4. Powietrze i klimat	57
7.5. Powierzchnia ziemi i gleby	58

7.6.	Krajobraz	58
7.7.	Zasoby naturalne	59
7.8.	Hałas	59
7.9.	Zabytki i dobra materialne.....	59
7.10.	Oddziaływanie na warunki życia ludzi.....	60
7.11.	Oddziaływanie na tereny sąsiednie	60
7.12.	Podsumowanie przewidywanych oddziaływań.	61
8.	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru	62
6.	Transgraniczne oddziaływanie na środowisko	63
7.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	63
8.	Wnioski	64
9.	Wykaz materiałów źródłowych	67

Spis załączników graficznych:

1. Mapa struktur funkcjonalno-przestrzennych projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ława (zał. graf. nr 1)

Spis załączników tekstowych:

2. Kopia uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ława z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Olsztynie (zał. tekst 1)
3. Kopia uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ława z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Ławie (zał. tekst 2)

1. Wprowadzenie

1.1. Cel i zakres opracowania

Cel opracowania prognozy oddziaływania na środowisko zawarty został w art. 46 i art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021.247 t.j.). Według w/w przepisu, konieczne jest opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko skutków realizacji zapisów „Zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łława w części obrębu geodezyjnego Tynwałd”.

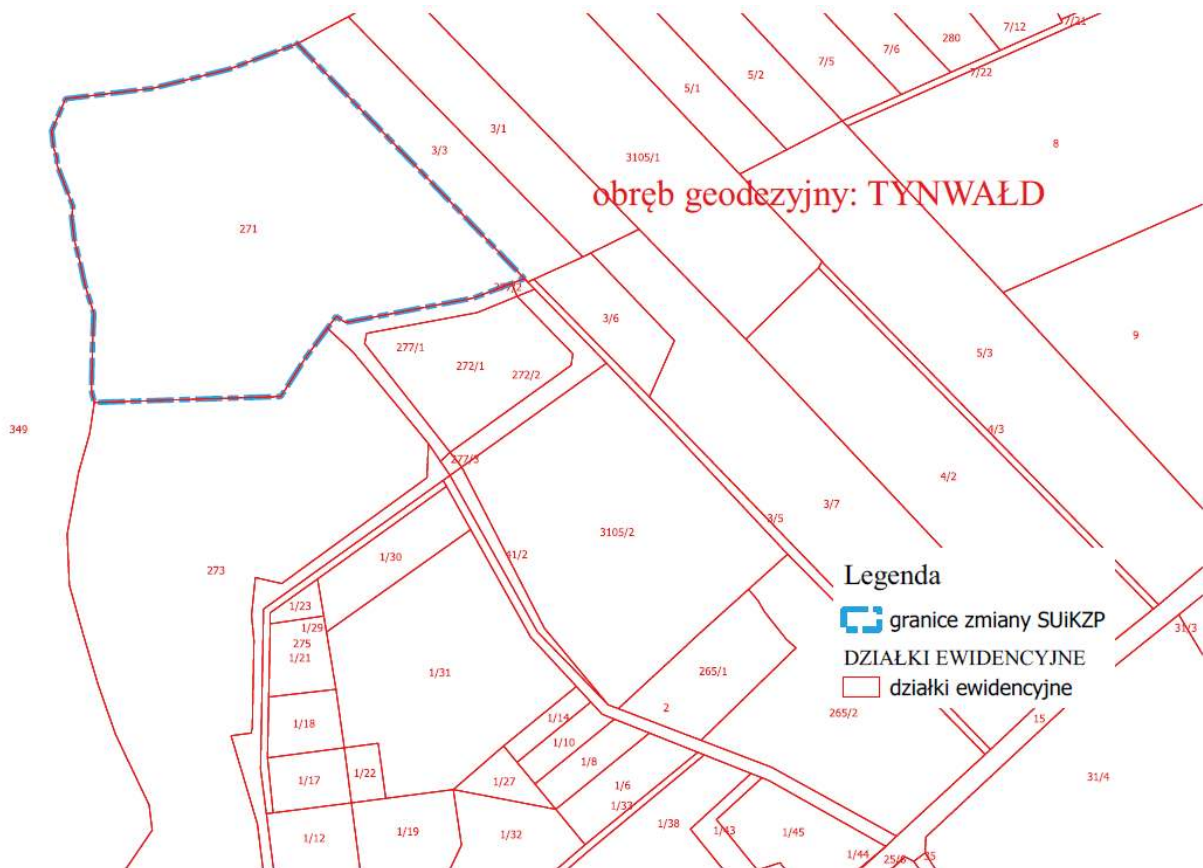
Zasadniczym celem prognozy, opracowywanej dla potrzeb projektu Studium jest identyfikacja i ocena skutków oddziaływań na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego, w tym na:

- świat zwierzęcy i roślinny oraz krajobraz we wzajemnym ich powiązaniu,
- warunki życia i zdrowia ludzi,
- środowisko kulturowe,
- zabytki i dobra materialne, będące potencjalnym wynikiem realizacji projektowanego zagospodarowania przestrzeni,
- ocena możliwości oddziaływań transgranicznych,
- ewentualne poszukiwania rozwiązań, które zapobiegałyby, ograniczały lub przyrodniczo kompensowały negatywne oddziaływania na środowisko.

Istotnym celem Prognozy jest także poszukiwanie i wskazanie możliwości rozwiązań planistycznych zabezpieczających środowisko i przeciwdziałających negatywnemu oddziaływaniu na nie.

Zakres prognozy obejmuje elementy określone w art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021.247 t.j.).

Zakres obszarowy projektu zmiany studium, a tym samym niniejszej prognozy, określono w uchwale nr XXX/293/21 Rady Gminy Łława z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łława w części obrębu geodezyjnego Tynwałd. Poniżej zamieszczono załącznik graficzny do uchwały, przedstawiający granice opracowania zmiany. Zmiana obejmuje wyłącznie teren działki nr 271 w Jażdżówkach (obręb Tynwałd).

RYS. 1. Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XXX/293/21 Rady Gminy Iława z dnia 30 czerwca 2021 r.

Prognozę wykonano w zakresie i stopniu szczegółowości uzgodnionym przez:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie – pismo WOOŚ.411.109.2021.AD z dnia 27 sierpnia 2021 r. (zał. teks. nr 1);
- Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Iławie – pismo ZNS.4082.12.2021 z dnia 5 sierpnia 2021 r. (zał. teks. nr 2).

Na podstawie otrzymanych uzgodnień niniejsza Prognoza zawiera informacje o głównych celach projektowanego dokumentu, jego zawartości, powiązaniu z innymi dokumentami, informacje o metodyce zastosowanej podczas sporządzenia prognozy, propozycje dotyczące metod analizy skutków realizacji zapisów projektowanego dokumentu, częstotliwość ich przeprowadzania, informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko oraz streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Niniejszy dokument analizuje, wskazuje i ocenia istniejący stan środowiska naturalnego na obszarach przewidywanego znaczącego oddziaływania, istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji zapisów Studium, w szczególności dotyczących obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody; cele ochrony przyrody ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia realizacji zapisów Studium oraz sposoby ich uwzględnienia podczas opracowywania dokumentu: przewidywane znaczące oddziaływanie, w tym oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz na inne elementy środowiska. Prognoza przedstawia rozwiązania

mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.

Prognoza składa się z części tekstowej oraz materiałów kartograficznych. Mając na uwadze zapis art. 52. ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021.247 t.j.) "Informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, o których mowa w art. 51 ust. 2, powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem" - zakres stopnia szczegółowości załączników graficznych dostosowano do skali i dokładności map studium.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego opracowuje się na podkładzie geodezyjnym uniemożliwiającym szczegółowe wskazywanie poszczególnych elementów środowiska, takich jak na przykład granice obszarów chronionych, korytarze ekologiczne itp.

Mając powyższe na uwadze, w dalszej części opracowania posługiwano się materiałami kartograficznymi ukazującymi podlegający zmianie fragment Gminy Ława, obrazujący badany obszar, na którym zapisy studium wskazują kierunki rozwoju. Należy podkreślić, iż studium wskazuje możliwość rozwoju obszaru gminy, ale nie dokonuje de facto jego zmiany – nie stanowi aktu prawa miejscowego.

Na zamieszczonych w dalszej części opracowania wycinkach map, wskazano obszary chronione oraz wszelkie dane o środowisku jakie udało się zebrać podczas tworzenia niniejszego dokumentu - w tym informacji o typach siedlisk, informacjach o gatunkach chronionych, wyniki inwentaryzacji terenowych, ewentualnych strefach ochronnych, strefach oddziaływania lub strefach wymagających ochrony.

1.2. Podstawy formalno-prawne prognozy

Obowiązek opracowania prognozy oddziaływania na środowisko wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021.247 t.j.).

Podstawą formalno-prawną prognozy są również:

- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. 2021.741),
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2020.1219),
- „Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ława” w części obrębu geodezyjnego Tynwałd,
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. – O ochronie przyrody (Dz. U. 2021.1095 t.j.).

Prognoza oddziaływania na środowisko jest elementem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, służącej eliminowaniu lub łagodzeniu ewentualnych konfliktów przyrodniczo-przestrzennych. Formuła dokumentu pozwala, by we wszystkich fazach planowania uwzględniać wzajemne relacje pomiędzy uwarunkowaniami przyrodniczymi, a przyjętymi w projekcie studium rozwiązaniami planistycznymi.

Konieczność sporządzenia Studium wynika z braku aktualności rozwiązań przyjętych w

poprzednim studium oraz nowych potrzeb związanych z rozwojem Gminy Ława dla przedmiotowych terenów. Celem dokumentu jest określenie aktualnej polityki przestrzennej Gminy Ława, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

1.3. Zastosowana metoda opracowania prognozy

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metody opisowej, polegającej na charakterystyce istniejących zasobów środowiska oraz łączeniu w całość posiadanych informacji o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska i wskazaniu, jakie potencjalne skutki mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji ustaleń Studium. Posłużono się również metodą porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości. Skonfrontowano zaproponowane rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami środowiskowymi. Prognozę oddziaływania na środowisko przedstawiono w zakresie, jaki umożliwia obecny stan dostępnej informacji o środowisku oraz w kontekście stopnia szczegółowości ustaleń Studium - ze względu na niski stopień szczegółowości zapisów studium (dotyczą one tylko kierunków rozwoju bez szczegółowych danych ilościowych) niniejsza prognoza ma charakter jakościowy.

Zakres opracowania to zmiana studium, a więc modyfikacja i uaktualnienie danych już zaprezentowanych z ewentualnym ich rozwinięciem – nowych celów i potrzeb gminy. Podczas wykonywania niniejszego dokumentu posługiwano się także materiałami archiwalnymi w postaci m.in.: program ochrony środowiska gminy Ława, obowiązujący tekst studium i inne materiały udostępnione przez urząd gminy Ława.

Przed przystąpieniem do zasadniczej części opracowania przeprowadzono prace w terenie, w tym inwentaryzację urbanistyczną w celu zapoznania się z ogólnymi warunkami środowiskowymi panującymi na analizowanym terenie oraz istniejącym zainwestowaniem. Następnie przystąpiono do prac kameralnych, polegających na porównaniu wyników uzyskanych w terenie z istniejącą dokumentacją. W ten sposób sporządzona została kompleksowa ocena sposobów użytkowania poszczególnych terenów, aktualnego stanu środowiska oraz jego podatności na degradację. W kolejnym etapie stosując metodę analogii środowiskowej, odniesiono się do projektu studium, a zwłaszcza przeznaczenia terenów, w kontekście ich położenia w stosunku do terenów prawnie chronionych, potencjalnych zagrożeń dla tych terenów i środowiska, terenów bezpośrednio objętych zmianą i przyjętych założeń ochrony środowiska. Wpływ zmiany przeznaczenia terenów na stan środowiska i zagrożenie dla terenów chronionych przeanalizowano zgodnie z wymaganiami ustawowymi w kategoriach oddziaływań, bezpośrednich, pośrednich i wtórnych, skumulowanych, krótko-, średnio- i długoterminowych, stałych i chwilowych oraz pozytywnych i negatywnych na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko. Wynikiem przedstawionej analizy są rozwiązania mające na celu zminimalizowanie potencjalnie negatywnych oddziaływań ustaleń studium na środowisko przyrodnicze.

2. Ogólna charakterystyka Gminy Ława

2.1. Położenie i obszar Gminy Ława

Gmina Ława jest jedną z siedmiu gmin powiatu ławskiego. Powiat leży w zachodniej części województwa warmińsko-mazurskiego, obejmując, oprócz gminy Ława, gminy miejsko-wiejskie: Zalewo, Susz, Kisielice, gminy miejskie: Lubawa i Ława oraz gminy wiejskie: Lubawa i Ława. Teren gminy otacza gminę miejską Ławy. Gmina Ława na 100 gmin wiejskich województwa zajmuje drugie miejsce, po gminie bartoszyckiej, co do wielkości. Jej powierzchnia wynosi 424,0 km², co stanowi 1,75% powierzchni województwa. Liczba ludności wynosi około 12800 osób, co stanowi prawie 0,9% mieszkańców województwa.

Gmina wiejska Ława zlokalizowana jest w zachodniej części województwa warmińsko-mazurskiego, w centralnej części powiatu ławskiego.

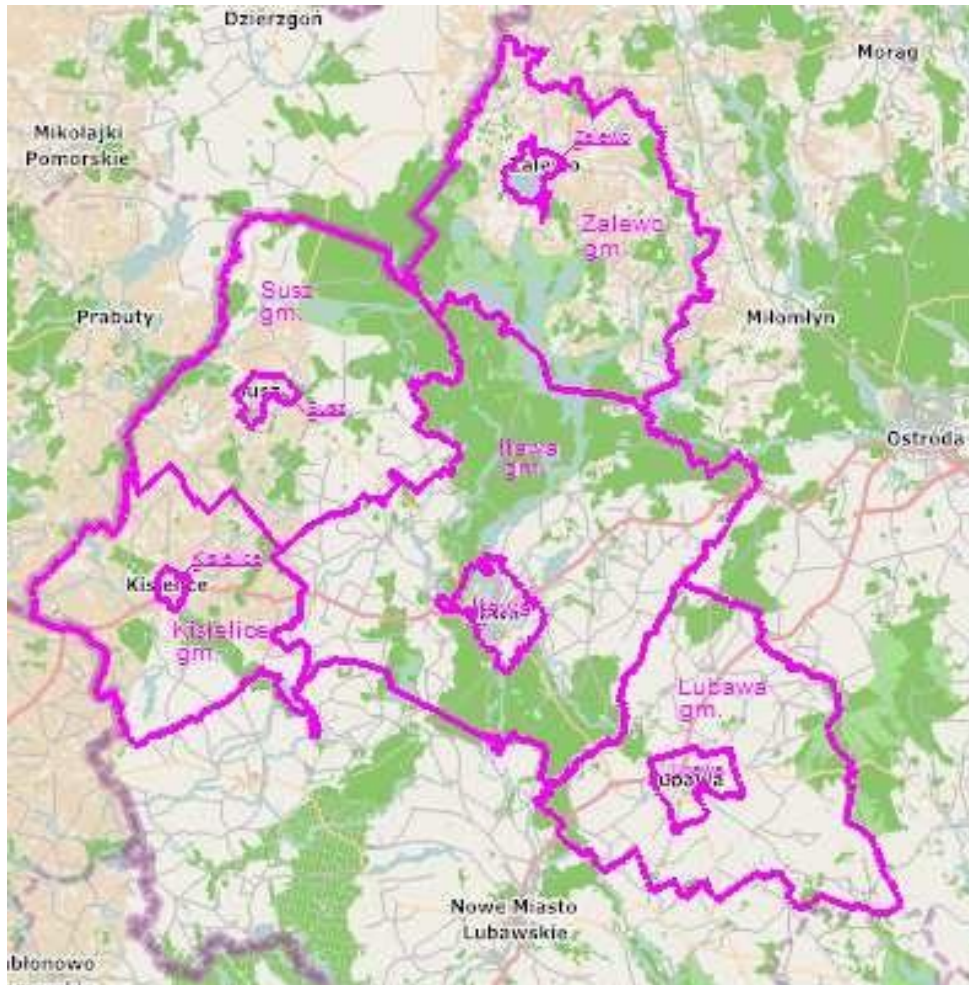
Analizowana jednostka samorządu terytorialnego graniczy z następującymi gminami należącymi administracyjnie do 3 powiatów:

- od wschodu z gminą Ostróda (powiat ostródzki),
- od zachodu z gminą Kisielice (powiat ławski),
- od północy z gminą Zalewo i Susz (powiat ławski) oraz gminą Miłomłyn (powiat ostródzki)
- od południa z gminą Lubawa (powiat ławski) oraz Nowe Miasto lubawskie i Biskupiec (powiat nowomiejski).

Miasto Ława zlokalizowane w środkowej części Gminy jest oddzielną jednostką administracyjną.

W granicach Gminy Ława funkcjonuje 76 miejscowości zgrupowane wokół 27 sołectw. Największą wsią pod względem liczby ludności jest Ząbrowo, kolejne to Nowa Wieś, Rudzienice i Wikielec. Zgodnie z obowiązującym Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gmina Ława została podzielona na 4 strefy funkcjonalno-przestrzenne o zróżnicowanych predyspozycjach rozwojowych: strefę krajobrazową, strefę rolniczą, strefę rolniczo-gospodarczą oraz strefę leśną.

Gmina posiada charakter rolniczy. Użytki rolne stanowią blisko 41% powierzchni. Lasy stanowią 44% powierzchni gminy, udział powierzchni wód, głównie jezior, wynosi 7,2% powierzchni gminy. Potencjał przemysłowy stanowi kilkanaście niedużych zakładów wytwórczych, głównie związanych z obróbką drewna oraz przetwórstwem spożywczym. Znaczący udział w potencjale gospodarczym gminy mają ферmy hodowli drobiu. Walory przyrodnicze w postaci dużych powierzchni leśnych i wód decydują o tym, że sprzyjają rozwojowi turystyki.

RYS. 2. Położenie gminy Iława na tle podziału administracyjnego powiatu iławskiego

Corine Land Cover 2012 – legenda oznaczeń

- 111 Zabudowa zwarta
- 112 Zabudowa luźna
- 121 Strefy przemysłowe lub handlowe
- 122 Tereny komunikacyjne i związane z komunikacją (drogową i kolejową)
- 123 Porty
- 124 Lotniska
- 131 Miejsca eksploatacji odkrywkowej
- 132 Zwałowiska i hałdy
- 133 Budowy
- 141 Miejskie tereny zielone
- 142 Tereny sportowe i wypoczynkowe
- 211 Grunty orne poza zasięgiem urządzeń nawadniających
- 222 Sady i plantacje
- 231 Łąki
- 242 Złożone systemy upraw i działek
- 243 Tereny głównie zajęte przez rolnictwo z dużym udziałem roślinności naturalnej
- 311 Lasy liściaste
- 312 Lasy iglaste
- 313 Lasy mieszane
- 321 Murawy i pastwiska naturalne
- 322 Wrzosowiska i zakrzaczenia
- 324 Lasy w stanie zmian
- 333 Roślinność rozproszona
- 411 Bagna śródlądowe
- 412 Torfowiska
- 511 Cieki
- 512 Zbiorniki wodne

RYS. 4. Mapa pokrycia terenu gminy Iława wg projektu Corine. Czerwoną strzałką oznaczono orientacyjną lokalizację badanego obszaru.

"Projekt Corine Land Cover 2012 w Polsce został zrealizowany przez Instytut Geodezji i Kartografii i sfinansowany ze środków Unii Europejskiej. Wyniki projektu zostały pozyskane ze strony internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska clc.gios.gov.pl."

Główną formą wykorzystania badanego obszaru jest las iglasty (312).

Główne formy wykorzystania terenu w bezpośrednim sąsiedztwie badanego obszaru opracowania planu to: las iglasty (312), grunty orne poza zasięgiem urządzeń nawadniających (211) oraz zbiorniki wodne (512). W dalszym sąsiedztwie występują także: łąki, pastwiska (231), zabudowa miejska luźna (112) oraz złożone systemy upraw i działek (242).

2.2. Uwarunkowania wewnętrzne Gminy Ława – w obrębie obszarów podlegających przedmiotowej zmianie

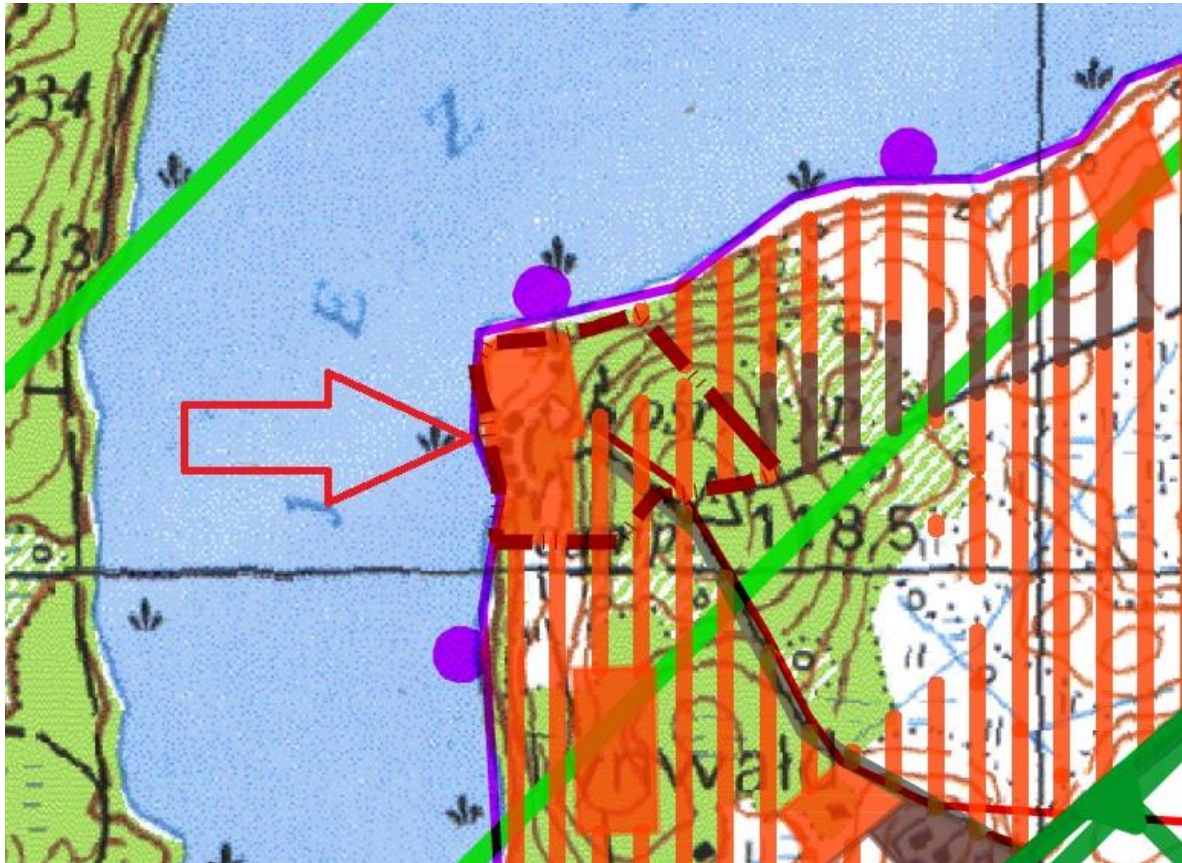
UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z OBECNIE OBOWIAZUJĄCYCH DOKUMENTÓW PLANISTYCZNYCH NA TERENIE GMINY ŁAWA:

Studium Gminy

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ława stanowi wypełnienie delegacji zawartej w art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Jest to dokument obligatoryjny dla gminy, nie jest jednak aktem prawa miejscowego, lecz analizą stanu gminy oraz kierunków jej polityki przestrzennej.

Studium gminy Ława w swej obecnej wersji zostało uchwalone przez Radę Gminy Ława uchwałą Nr XLIV/380/2018 dnia 23 lutego 2018 r. w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ława, zmienione uchwałą Nr XXX/292/21 Rady Gminy Ława z dnia 30 czerwca 2021 r.

W strukturze wewnętrznej gminy wyodrębniono następujące strefy funkcjonalno-przestrzenne różniące się głównie uwarunkowaniami przyrodniczymi oraz predyspozycjami obszaru do rozwoju funkcji gospodarczych i kierunkami polityki przestrzennej: Strefa I – Krajobrazowa, Strefa II – Rolnicza, Strefa III – Rolniczo-gospodarcza i Strefa IV – Leśna.

RYS. 3. Wrys z projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ława. Czerwoną strzałką oznaczono orientacyjną lokalizację analizowanego obszaru.

Obszar badań, jak zobrazowano powyżej zlokalizowany jest w północno-wschodniej części gminy Ława. Jest to teren zlokalizowany nad Jeziorem Jeziorak, częściowo porośnięty roślinnością wysoką w postaci drzew. Przeprowadzona wizja terenowa wykazała, że na analizowanym terenie znaleźć można pozostałości dawnego ośrodka wypoczynkowego w postaci fundamentów zlokalizowanych w różnych miejscach analizowanej działki ewidencyjnej.

Zdj. nr 1. Obszar opracowania – pozostałości zabudowań – fundamenty.

Obecnie analizowany teren jest niezabudowany. Wizja terenowa wykazała infrastrukturę w postaci m.in. istniejącej sieci elektroenergetycznej i kanalizacji sanitarnej.

Zdj. nr 2. Obszar opracowania – infrastruktura techniczna – sieć elektroenergetyczna.

Zdj. nr 3. Teren przylegający do obszaru opracowania – infrastruktura techniczna – sieć kanalizacji sanitarnej (fragment sieci ciągnącej się do analizowanego terenu).

Na poniższej rycinie przedstawiono fragment mapy satelitarnej obrazującej obszar objęty planem na tle zagospodarowania sąsiedniego.

RYS. 6. Fragment mapy satelitarnej – fragment obszaru objętego projektem zmiany studium – czerwona obwiednia. Źródło: <https://ilawski.e-mapa.net/>

Jak widać na powyższym rysunku, od strony północnej i zachodniej teren opracowania graniczy z jeziorem Jeziorak. Od strony południowej i wschodniej analizowany teren graniczy głównie z lasem. W niedalekim sąsiedztwie występują tereny, na których znajdują się zabudowania związane głównie z funkcją turystyczno-wypoczynkową, a w tym m.in. wypożyczalnia kajaków „Słonik”, „Mazurskie centrum aktywnego wypoczynku” i inne zabudowania turystyczno-wypoczynkowe oraz tereny wykorzystywane rolniczo.

Zdj. nr 4. Obszar opracowania – w oddali widoczne jezioro Jeziorak, linia elektroenergetyczna.

Zdj. nr 5. Obszar opracowania – widoczna roślinność niska i wysoka.

Zdj. nr 6. Obszar opracowania – dostęp do jeziora i istniejące molo.

Zdj. nr 7. Obszar opracowania – zachodnia część analizowanego terenu – otwarta przestrzeń pomiędzy jeziorem i lasem.

3. Stan środowiska naturalnego badanego obszaru.

Stan środowiska gminy został opisany na podstawie wszelkich dostępnych materiałów tematycznych oraz obserwacji terenowych i ramowych wytycznych co do projektowanego sposobu użytkowania terenu badań.

3.1. Obszary chronione i środowisko przyrodnicze

Na podstawie ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2021, poz. 1098 t.j.) formami ochrony przyrody są: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo- krajobrazowe oraz ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Na obszarze Gminy Iława wyróżnia się następujące formy ochrony przyrody: obszary Natura 2000, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, pomniki przyrody, użytki ekologiczne.

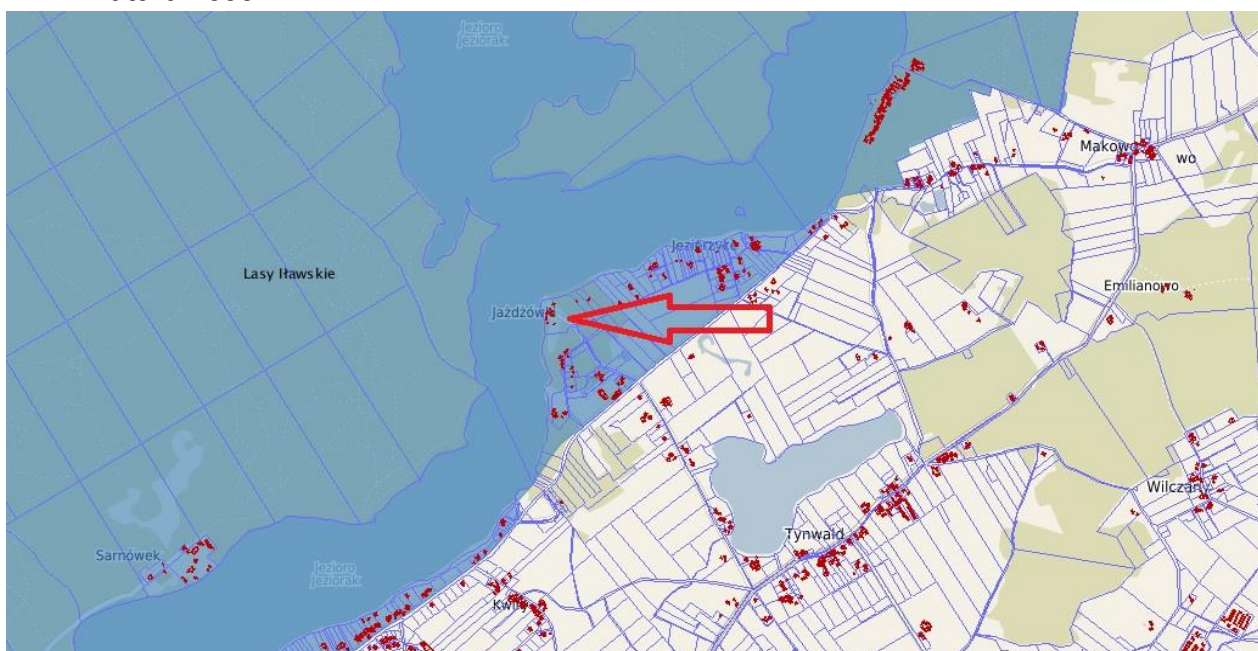
Według danych z Geoserwisu Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska analizowany teren znajduje się w zasięgu następujących obszarów chronionych:

- Natura 2000 - Obszar Specjalnej Ochrony Lasy Iławskie

oraz

- Park Krajobrazowy Pojezierza Iławskiego.

Natura 2000

RYS. 7. Fragment mapy obszarów chronionych – Natura 2000. Czerwoną strzałką oznaczono lokalizację analizowanego terenu.

Jak widać na powyższym rysunku analizowany teren położony jest w zasięgu obszarów chronionych – Natura 2000 - Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Lasy Iławskie - PLB280005.

Na terenach obszarów Natura 2000, zgodnie z art. 33 ustawy o ochronie przyrody (Dz.U.2021.1098 t.j.), zakazuje się podejmowania działań mogących osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000. Dotyczy to w szczególności działalności mogącej wpływać negatywnie na integralność obszaru lub na siedliska przyrodnicze oraz poszczególne gatunki roślin i zwierząt wymienione w załączniku nr I i II Dyrektywy 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory.

OSOP Lasy Ławskie położony jest w mezoregionie Pojezierza Ławskiego. Teren ostoi ukształtowany został podczas zlodowacenia bałtyckiego (morena czołowa, rynny polodowcowe i sandry), charakteryzuje go typowa rzeźba młodoglacjalna. Zróżnicowaniu krajobrazowemu towarzyszy znaczna różnorodność siedlisk przyrodniczych.

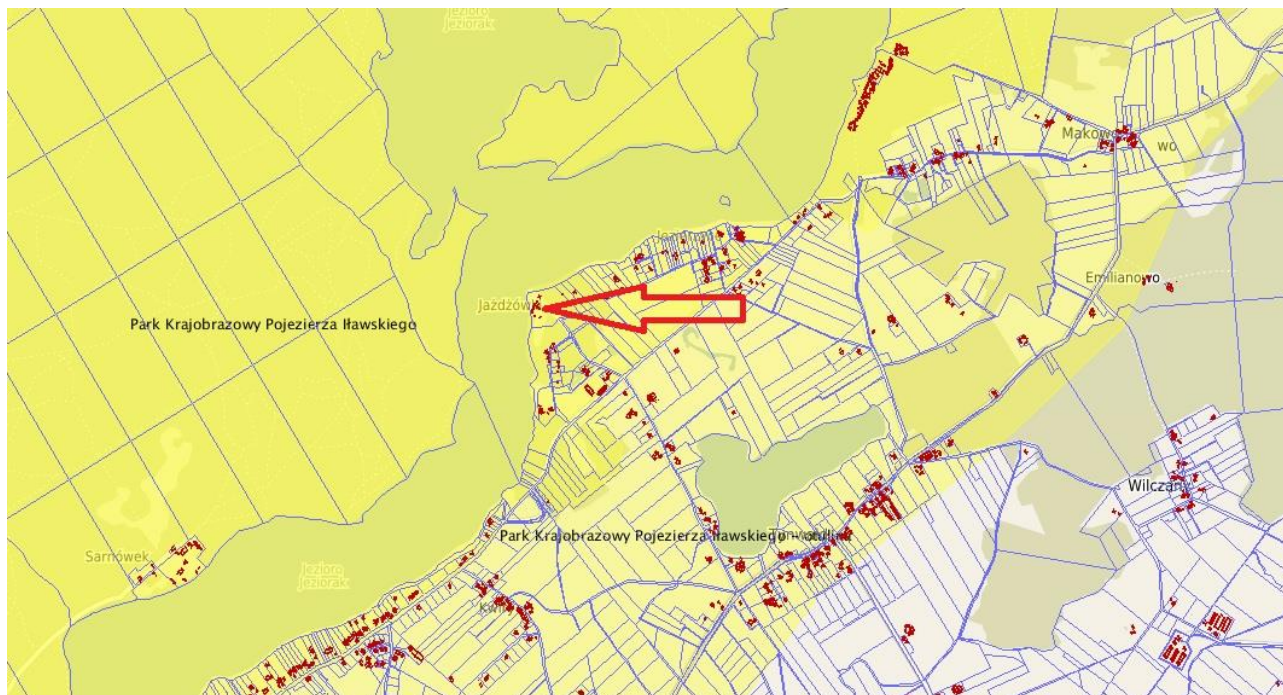
Lasy Ławskie to duży kompleks leśny (około 66 proc. powierzchni), reprezentowany m.in. przez grąd subatlantycki, buczyny, bagiennie lasy olszowe, brzezinę bagienną, suboceaniczny bór świeży oraz bór bagienny. Obrzeża lasów oraz niewielkie enklawy wewnątrz nich zajmują głównie użytki rolne (ok. 6 proc.).

Występuje tu 31 jezior o zróżnicowanej wielkości (od 0,5 do 163 ha), reprezentujących wszystkie typy troficzne. Niektóre z nich mają urozmaiconą linię brzegową i liczne wysepki, jak np. jezioro Jeziorak (pow. 3220 ha, średnia głębokość 4 m) - najdłuższe jezioro w Polsce, ciągnące się na przestrzeni prawie 30 km. Inne jeziora w ostoi to Płaskie, Gaudy, Czerwica, Jasne, Gardzień, Stęgwica i Urowiec. Istotnym składnikiem sieci hydrologicznej ostoi są ciekły wykształcone w postaci licznych rzek i strumieni. Najważniejsze rzeki to Drwęca, Osa i Liwa należące do dorzecza Wisły.

OSOP Lasy Ławskie stanowi ostoję ptasią o randze europejskiej (E16). Występuje co najmniej 29 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 10 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi. W okresie lęgowym obszar zasiedla rybołów, bielik, gągoł, kania czarna, kania ruda, podgorzałka, podróżniczek, trzmielojad, bocian czarny, orlik krzykliwy, żuraw, rybitwa czarna.

Niemniej jednak, podczas przeprowadzonych obserwacji terenowych na obszarze badań nie zaobserwowano żadnych chronionych gatunków ptaków, ani śladów ich żerowania oraz siedlisk.

Park Krajobrazowy

RYS. 8. Fragment mapy obszarów chronionych – Park Krajobrazowy. Czerwoną strzałką oznaczono lokalizację analizowanego terenu.

Zgodnie z powyższym rysunkiem, analizowany teren położony jest w zasięgu obszarów chronionych – Park Krajobrazowy Pojezierza Iławskiego – powołany Rozporządzeniem Nr 120 Wojewody Olsztyńskiego i Wojewody Elbląskiego z dnia 17 maja 1993 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Pojezierza Iławskiego, dla którego obowiązuje Rozporządzenie nr 37 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 września 2005r. z późniejszymi zmianami.

Park Krajobrazowy Pojezierza Iławskiego wraz z otuliną to jeden z najatrakcyjniejszych obszarów w kraju, który stwarza dogodne warunki do obserwacji ptaków wodno-błotnych. Okoliczne lasy i jeziora są ostoją ptaków o randze europejskiej.

Na terenie parku znajduje się łącznie 31 akwenów wodnych, wśród nich najdłuższe jezioro Polski – Jeziorak. Na obszarze parku stwierdzono występowanie 187 gatunków kręgowców, w tym 135 gatunków ptaków, 32 gatunków ssaków, 11 gatunków płazów i 5 gatunków chronionych gadów. Głównym elementem flory parku krajobrazowego są duże zbiorowiska leśne i roślinność wodna. Stwierdzono występowanie 790 taksonów roślin. Na terenie parku znajduje się także ponad 60 pomników przyrody ożywionej.

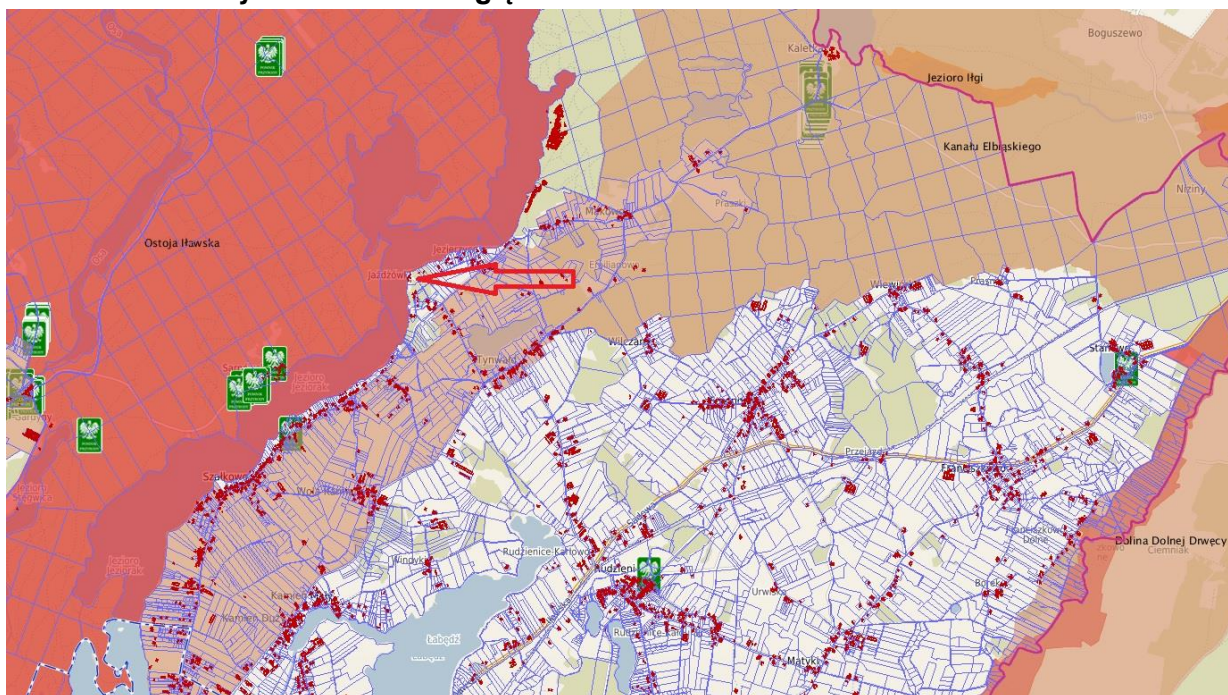
Zasady i zakazy dotyczące ochrony parku krajobrazowego i środowiska naturalnego, na terenie Parku Krajobrazowego Pojezierza Iławskiego zostały ustalone w sposób następujący:

- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2019, poz. 1396);
- umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarłisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i

- łowieckiej;
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- pozyskiwania dla celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej;
- likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
- utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych;
- używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych.

Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 7, nie dotyczy terenów dla których w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, istnieją obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Inne obszary chronione – względem obszaru badań

RYS. 9. Fragment mapy obszarów chronionych. Czerwoną strzałką oznaczono lokalizację analizowanego terenu. Źródło: <https://ilawskie.e-mapa.net/>

Zgodnie z powyższym rysunkiem omawiane tereny znajdują się poza zasięgiem obszarów chronionych takich jak: obszary chronionego krajobrazu, parki narodowe, pomniki przyrody, rezerваты, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe.

W bezpośrednim sąsiedztwie analizowanego terenu (od północy i zachodu) znajdują się obszary chronione Natura 2000 Specjalne Obszary Ochrony Ostoja Ławska – obejmujące swym zasięgiem teren, przyległego do obszaru badań, jeziora Jeziorak.

W nieco dalszym sąsiedztwie (w kierunku południowym i wschodnim) znajduje się Obszar Chronionego Krajobrazu Pojezierza Ławskiego – część A i B.

Inne sposoby ochrony przyrody

"ZIELONE PŁUCA POLSKI"

Obszar gminy Ława znajduje się w granicach obszaru funkcjonalnego „Zielone Płuca Polski”. Obszar ten objął teren Polski północno – wschodniej o nieskażonej przyrodzie i bogatych walorach krajobrazowych. Głównym celem porozumienia, w sprawie ochrony „ZPP” jest naturalna potrzeba ochrony dziedzictwa przyrodniczego i integracja środowiska z rozwojem gospodarczym i postępowaniem cywilizacyjnym.

RYS. 10. Zielone Płuca Polski. Orientacyjną lokalizację obszaru badań oznaczono czarną strzałką. Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

W roku 1988 zawarto porozumienie władz administracyjnych i samorządowych regionu północno-wschodniej Polski w sprawie kompleksowej ochrony i racjonalnego kształtowania środowiska na terenie woj. białostockiego, łomżyńskiego, olsztyńskiego, ostrołęckiego i suwalskiego, tworzących region Zielonych Płuc Polski (Białowieża - 13 V 1988 r.)

W roku 1990 podpisano porozumienie, które było kontynuacją wcześniejszego, w celu stworzenia podstaw organizacyjnych i programowych dla kompleksowej ochrony i racjonalnego

kształtowania środowiska Obszaru Zielone Płuca Polski (Olsztyn - 21 XII 1990 r.)

Bardzo ważnym dla rozwoju idei był rok 1994. Uchwalono wtedy Deklarację Sejmu RP w sprawie obszaru Zielone Płuca Polski jako najważniejszego terenu do realizacji zadań ekorozwoju w Polsce.

Istotą porozumienia „Zielone Płuca Polski” jest przyjęcie idei i zasad ekorozwoju jako podstawowego kierunku bytu gospodarczego, społecznego i kulturalnego. Rozwój społeczno-gospodarczy realizowany ma być (jest) w zrównoważeniu z rozbudowywanym, regionalnym systemem ochrony zasobów przyrodniczych i kulturowych o randze europejskiej. Zgodnie z dokumentem „Porozumienia w sprawie współdziałania na rzecz zrównoważonego rozwoju oraz promocji obszaru Zielone Płuca Polski z zachowaniem jego bioróżnorodności biologicznej i tożsamości kulturowej” (2004) główne cele zrównoważonego rozwoju obszaru to:

- ożywienie oraz proekologiczne ukierunkowanie rozwoju społeczno- gospodarczego obszaru Zielone Płuca Polski, ze szczególnym uwzględnieniem rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego, leśnictwa, gospodarki wodnej, turystyki i lecznictwa uzdrowiskowego,
- wspieranie inicjatyw organizacyjnych i finansowych tworzących materialne podstawy rozwoju obszaru Zielone Płuca Polski,
- pozyskiwanie środków Unii Europejskiej,
- wzrost atrakcyjności i konkurencyjności obszaru Zielone Płuca Polski w przestrzeni europejskiej,
- doskonalenie i promocję produktów oraz usług wytwarzanych na obszarze Zielone Płuca Polski,
- uwzględnienie arealów i funkcji Zielonych Płuc Polski w polityce przestrzennej i regionalnej Państwa,
- podnoszenie poziomu wiedzy o walorach przyrodniczych i kulturowych obszaru Zielone Płuca Polski wśród mieszkańców regionu, Polski i Europy.

Korytarze ekologiczne

W 2005 roku na zlecenie Ministerstwa Środowiska został wykonany „Projekt korytarzy ekologicznych łączących europejską sieć Natura 2000 w Polsce”. Celem projektu było wytypowanie sieci obszarów, która zapewniłaby łączność ekologiczną w skali Polski, a także w skali międzynarodowej. Głównym zadaniem takiej sieci miało być umożliwienie przemieszczania się zwierząt i innych organizmów oraz przepływ genów przez terytorium całego kraju oraz pomiędzy poszczególnymi obszarami przyrodniczo-cennymi (w tym obszarami Natura 2000). W ramach projektu wyznaczono ciągłą sieć, obejmującą zarówno wszystkie ważne obszary przyrodnicze (obszary węzłowe), jak i korytarze łączące te obszary w jedną całość ekologiczną. Wyznaczoną w ten sposób sieć nazwano siecią korytarzy ekologicznych.

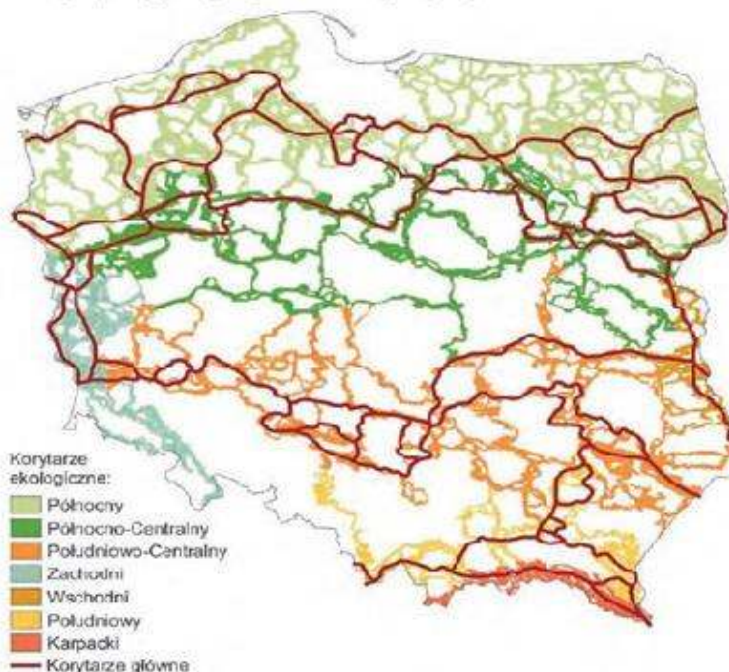
Pierwotna koncepcja korytarzy ekologicznych (migracyjnych) zakładała istnienie ciągłości pasa, przez który następuje migracja. Inna koncepcja to idea tzw. łańcucha siedlisk pomostowych (ang. *stepping stone habitats*) - niezależnych od siebie odrębnych ekosystemów, które spełniają podstawowe warunki niszy wędrującej populacji i umożliwiają przeżycie jej osobników w trakcie przemieszczania się w korytarzu, w którego skład te ekosystemy wchodzi. Korytarze ekologiczne to tereny leśne, zakrzewione i podmokłe z naturalną roślinnością o przebiegu liniowym (pasowym) położone pomiędzy płatami obszarów siedliskowych. Korytarze zapewniają zwierzętom odpowiednie warunki do przemieszczania się – dają możliwość schronienia i dostęp do pokarmu. Są niezwykle ważne ze względu na fragmentację środowiska (podział siedliska na małe,

odizolowane od siebie płaty) wskutek działalności człowieka i przekształcenia powierzchni ziemi. Umożliwiają one przemieszczanie się organizmów oraz ich wzajemne kontakty np. doliny rzeczne, pasma górskie, prądy rzeczne. Szerokość korytarza migracyjnego jest uzależniona od wymagań konkretnego gatunku. Korytarze ekologiczne dla prawidłowego funkcjonowania muszą być pozbawione barier ekologicznych, obecność barier utrudnia lub całkowicie hamuje przemieszczanie się gatunków, którym korytarz powinien służyć.

Korytarze ekologiczne odgrywają dużą rolę z punktu widzenia poprawy funkcjonowania środowiska przyrodniczego w każdej skali przestrzennej, od lokalnej do ponadregionalnej. Ich podstawowym celem jest zapewnienie warunków sprzyjających migracji organizmów, która może odbywać się na dwa sposoby. Pierwszy z nich polega na powolnym zasiedlaniu obszarów położonych w korytarzu ekologicznym i stopniowym, z pokolenia na pokolenie, przechodzeniu danej populacji do innych regionów. Tym sposobem migrują przeważnie rośliny lub niewielkie zwierzęta. Drugim sposobem jest traktowanie korytarza jako szlaku, przez który pojedyncze osobniki lub ich grupy przechodzą w celu szukania innych korzystnych siedlisk. Poza funkcją migracyjną i wzbogacania różnorodności biologicznej obszarów, korytarze ekologiczne pełnią również wiele innych zadań. Tworzą na przykład ostoje dla wielu gatunków zwierząt, które nie są przystosowane do środowiska otaczającego korytarze. Ponadto wytwarzają one barierę dla części szkodników oraz hamują oddziaływanie wiatru, zwiększają wilgotność i zatrzymują zanieczyszczenia powietrza.

W zaprojektowanej sieci korytarzy ekologicznych wyróżniono 7 korytarzy głównych, których rolą jest zachowanie łączności siedlisk w skali międzynarodowej, tj.: Korytarz Północny (KPn), Korytarz Północno-Centralny (KPnC), Korytarz Południowo-Centralny (KPdC), Korytarz Zachodni (KZ), Korytarz Wschodni (KW), Korytarz Południowy (KPd), Korytarz Karpacki (KK).

Przebieg korytarzy głównych i podział na strefy korytarzy

PRZEBIEG KORYTARZY GŁÓWNYCH I PODZIAŁ SIECI NA STREFY (Jędrzejewski et al. 2005)

RYS. 11 Przebieg głównych korytarzy ekologicznych Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R. T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011

Obszar gminy położony jest na terenie węzłowym korytarzy ekologicznych. Obszar ten obejmuje węzeł korytarzy oznaczonych następującymi nazwami: Lasy Iławskie GKPn-13, Lasy Iławskie - Bory Tucholskie GKPn-14A, Lasy Lidzbarskie - Lasy Iławskie GKPn-13C, Lasy Brodnickie KPn-13D

RYS. 12 Fragment mapy korytarzy ekologicznych Polski. Czerwoną strzałką oznaczono orientacyjną lokalizację analizowanego obszaru. Źródło: <http://mapa.korytarze.pl/>.

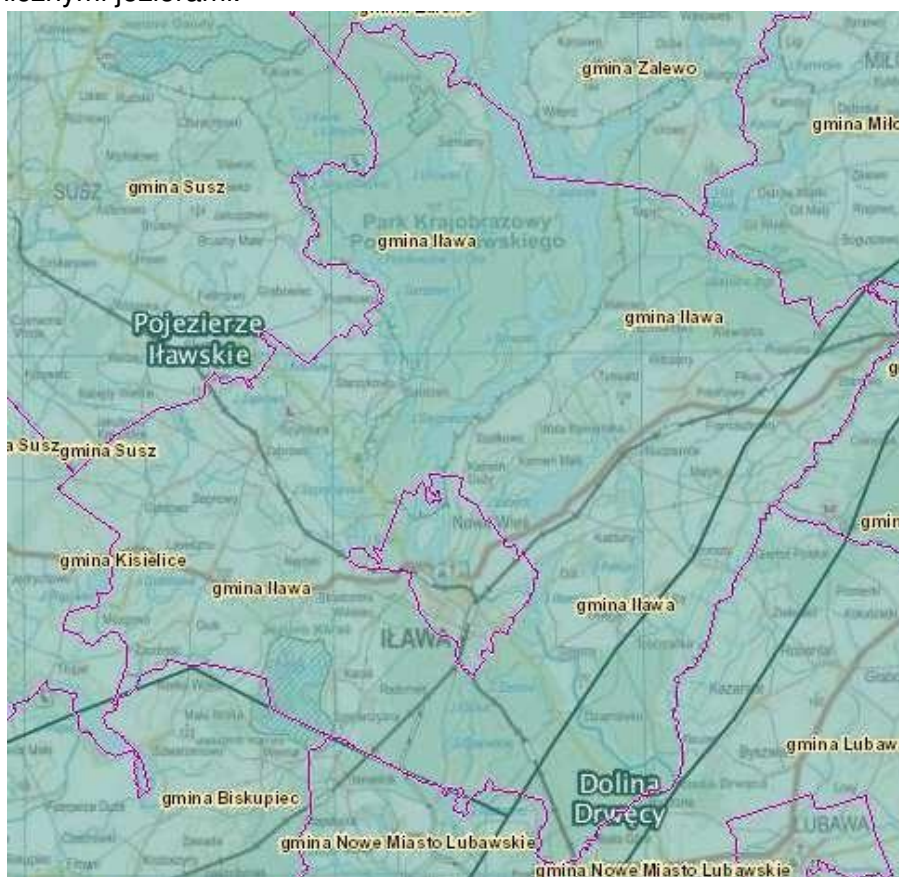
Zgodnie z powyższym rysunkiem obszar badań znajduje się w zasięgu północnego korytarza ekologicznego Lasy Iławskie GKPn-13. Tereny te objęte są różnorodnymi formami ochrony przyrody, istotnymi z punktu widzenia ochrony ssaków i ptaków – Obszary chronione Natura 2000 wymienione w poprzednich punktach opracowania.

3.2. Położenie i rzeźba terenu

Położenie fizyczno-geograficzne terenu gminy Iława

Zgodnie z podziałem fizyczno-geograficznym Polski obszar gminy położony jest w większości w obrębie regionu fizyczno-geograficznego zwanego Pojezierzem Iławskim. Natomiast niewielka część gminy (pogranicze południowe) zalicza się już do Pojezierza Brodnickiego. Zaś południowo - wschodni pas to Dolina Drwęcy. Jednostki te stanowią część Pojezierzy Południowobałtyckich, razem z którymi wchodzi w skład okołobałtyckiej strefy pojezierniej.

Obszar analizowanej jednostki samorządu terytorialnego charakteryzuje się krajobrazem pojeziernym - z licznymi jeziorami.

RYS. 13 Fragment mapy topograficznej - podział na regiony fizycznogeograficzne - kolorem różowym wskazano granice administracyjne Gminy Iława - www.geoserwis.gov.pl.

3.3. Rzeźba terenu, budowa geologiczna, gleby, warunki klimatyczne

Teren gminy charakteryzuje się krajobrazem młodo glacialnym, pojeziernym - z licznymi jeziorami. Jedną z dwóch dominujących przestrzennie jednostek morfogenetycznych jest wysoczyzna moreny dennej zbudowana z glin zwałowych i - podrzędnie - z piasków lodowcowych. Zajmuje ona zachodnią część gminy i jej część środkowo-wschodnią. W obrębie tej jednostki powierzchnia terenu zawiera się na ogół między rzędnymi 110-115 m n.p.m. i jest falista, a formy terenowe są zwykle drobno- powierzchniowe. Drugą jednostką morfogenetyczną, niewiele mniejszą

pod względem rozprzestrzenienia, jest falisty, a miejscami prawie równinny piaszczysty zandr, obejmujący północną i południowo-wschodnią część gminy z łączącym je przesmykiem po zachodniej stronie Jezioraka. Tereny zandru prawie w całości pokryte są lasami. Trzecim istotnym elementem krajobrazu, wpływającym zasadniczo na jego charakter, są rynny subglacjalne, na ogół o przebiegu południkowym, zwykle dość głęboko wcięte w teren (do kilkunastu metrów). W większości wypełniają je wody jezior, w mniejszym stopniu utwory mineralne lub organiczne. Dominującą pozycję zajmuje rozgałęziona rynna Jezioraka, przecinająca gminę z północy na południe aż do jez. Radomno. Wschodnim skrajem gminy przebiega rozległa dolina Drwęcy, wypełniona torfami i częściowo piaskami rzecznyymi. Ponadto występują formy o znaczeniu lokalnym, z których większe to równina akumulacji jeziornej w rejonie jeziora Karaś oraz obniżenie Sąp - płaskie wypełnione osadami rzecznyymi, częściowo zatorfione.

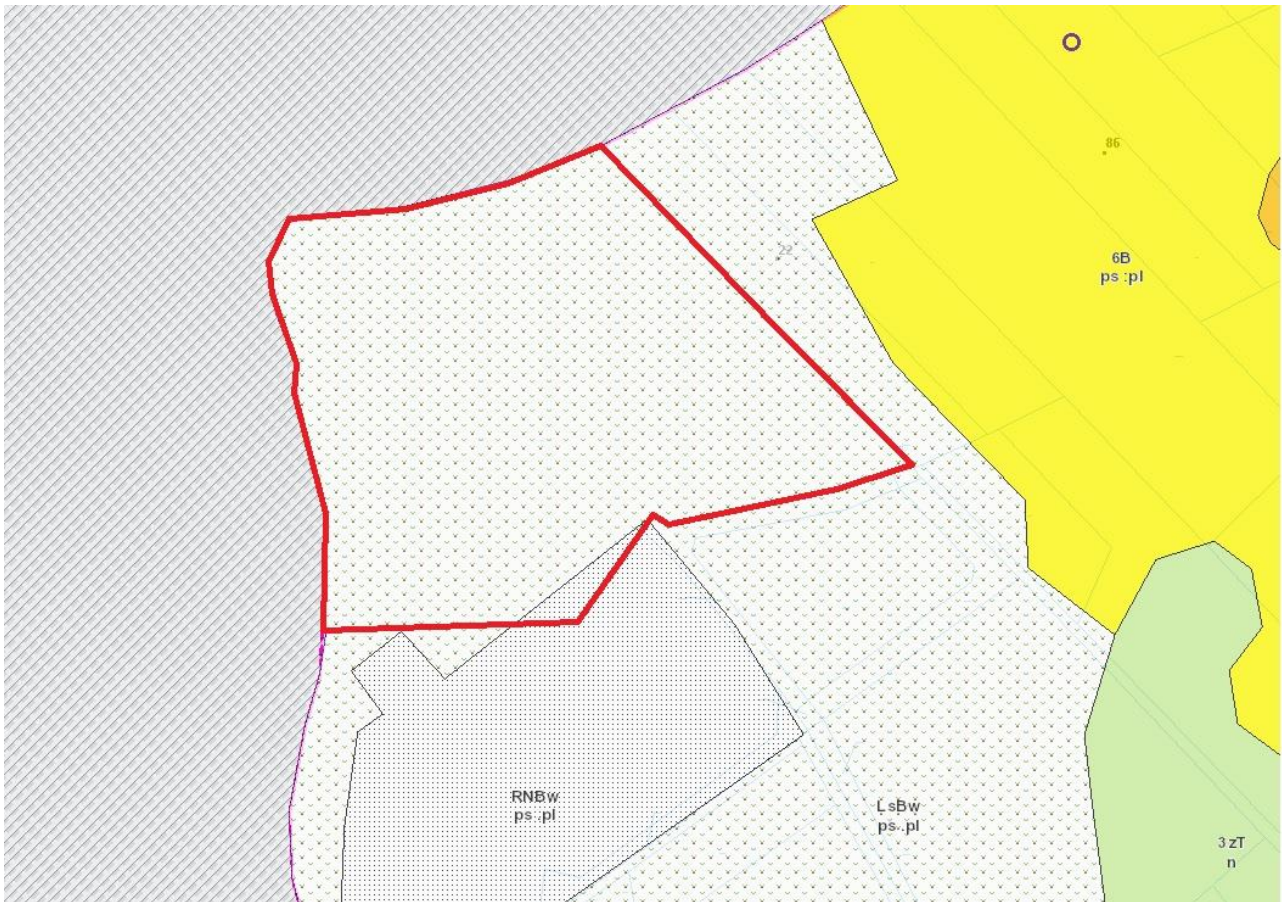
Geologicznie obszar gminy leży w Syneklizie Pery bałtyckiej, części Platformy Wschodnioeuropejskiej, na pograniczu z Niecką Brzezną Platformy Zachodnioeuropejskiej. Krystaliczne podłoże prekambriu znajduje się na głębokości około 4 km. Platforma prekambryjska nadbudowana jest kompleksem skał osadowych, wśród których można wyróżnić utwory paleozoiczne o miąższości ok. 1400 m, pokrywę permo-mezozoiczną o miąższości ok. 1900-2200 m oraz osady kenozoiczne o miąższości ok. 300 m (w tym utwory czwartorzędowe - ok. 200 m miąższości). Powierzchnia podczwartorzędowa wykształcona jest w postaci niecki o wydłużeniu południkowym. Oś niecki pokrywa się na ogół z przebiegiem Jezioraka.

Gleby

Na obszarze gminy, wykorzystywanym do celów rolniczych (ok. 41% powierzchni gminy), przeważają gleby brunatne. Na gruntach ornych dominuje kompleks 2 - pszeny dobry. Z kolei gleby trwałych użytków zielonych w dużej części są pochodzenia organicznego. Głównie są to gleby torfowe i murszowe. Skoncentrowane są one w dolinach rzek i obniżeniach pojeziernych. Największe powierzchnie gleb wykorzystywanych pod użytki zielone występują w dolinach Drwęcy i Osy.

Generalnie, jakość i przydatność rolnicza gleb w gminie Iława charakteryzuje się wskaźnikiem bonitacji 49,4 pkt, wobec 50,1 pkt dla całego województwa i 54,2 pkt dla powiatu iławskiego, a więc nieco poniżej przeciętnej.

Na terenie Gminy pod względem odczynu gleb przeważają gleby o odczynie kwaśnym i lekko kwaśnym. Nadmierna kwasowość powodowana jest najczęściej przez naturalne czynniki klimatyczno-glebowe, w mniejszym stopniu przez zanieczyszczenia kwasotwórcze powstające przez zanieczyszczenia przemysłowe i komunikacyjne lub przez niektóre nawozy. Gmina posiada gleby dość dobre, o niewielkim zanieczyszczeniu. Konieczne jest jednak ich nawożenie, wapnowanie i stosowanie odpowiednich zabiegów agrotechnicznych, ze względu na ich kwaśny odczyn.

RYS. 14 Fragment mapy glebowo-rolniczej – czerwoną obwiednią wskazano lokalizację analizowanego terenu.
 Źródło: <https://atlas.warmia.mazury.pl/atlas/rolnictwo/>

Na analizowanym terenie występują następujące kompleksy glebowe:

- lasy, gleby brunatne wyługowane i kwaśne, piaski słabogliniaste, piaski luźne, oraz (w niewielkiej części na południu analizowanego terenu)
- nieprzydatne rolniczo gleby, które nadają się pod zalesienie, gleby brunatne wyługowane i kwaśne, piaski słabogliniaste, piaski luźne.

Warunki klimatyczne

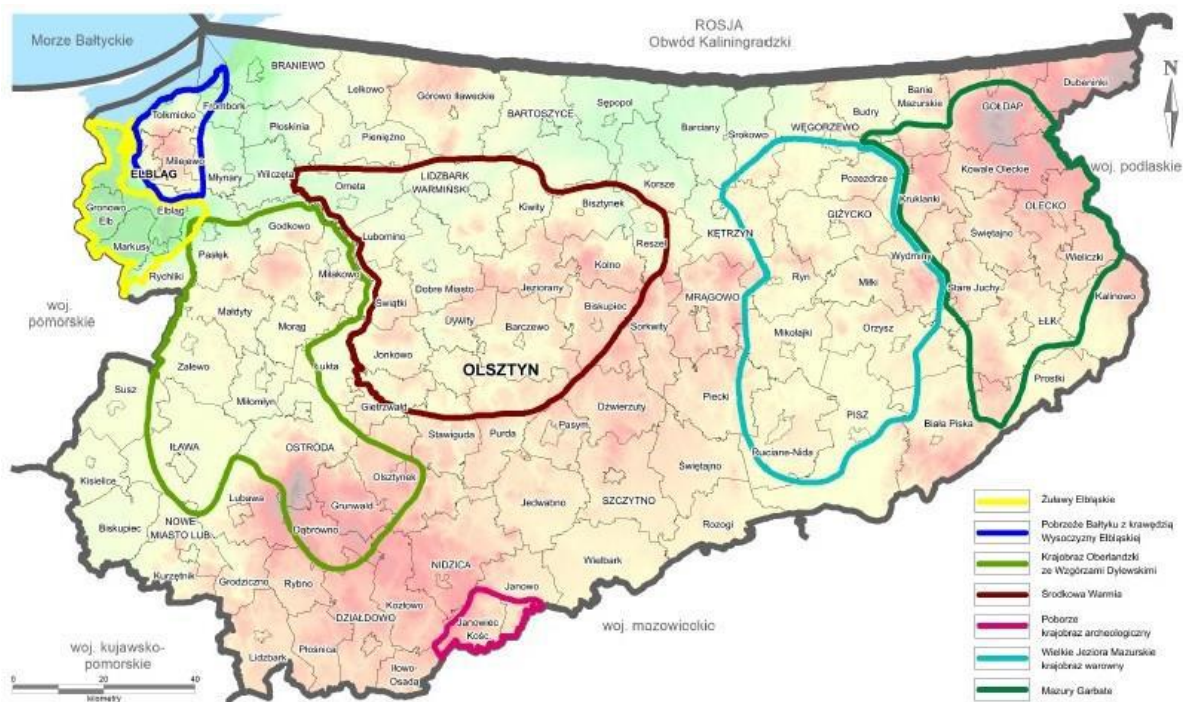
Pod względem klimatycznym obszar Gminy Ława charakteryzują:

- średnia temperatura powietrza - 7,5 - 8,0 C;
- okres wegetacyjny - 210 dni;
- liczba dni przymrozkowych - 90-100 dni;
- roczna suma opadów - do 600 - 650 mm;
- liczba dni pochmurnych w ciągu roku - około 128 dni;
- średnie dzienne nasłonecznienie rzeczywiste w lecie (VI-VIII) wynosi 7-7,5 godzin, natomiast w zimie (XII-II) poniżej 1,3 godziny;
- najsilniejsze wiatry występujące na terenie Gminy z południowego wschodu i zachodu, a najłabsze ze wschodu.

Na opisywanym obszarze dominują wiatry z sektora zachodniego. Pozostałe kierunki wiatrów występują rzadziej.

3.4. Flora i fauna na terenie Gminy Ława

Naturalne zbiorowiska roślinne są odbiciem całokształtu warunków geograficznych, a więc klimatu, stosunków wodnych i troficzności podłoża. Uzupełnieniem zespołów roślinności naturalnej jest urządzona roślinność parków, cmentarzy, ogrodów działkowych oraz liczne zadrzewienia przyrodne, śródpolne i przydrożne. W otwartym krajobrazie rolniczej części Gminy pełni ona nie tylko funkcję krajobrazowo-estetyczną, ale także ekologiczną, korzystnie wpływając na mikroklimat oraz walory użytkowe środowiska rolniczego.

RYS. 15 Obszary najcenniejsze krajobrazowo. Źródło: „Program Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2030”.

Szczególnie znaczącym elementem środowiska, zarówno na tle województwa jak i Gminy Łława, są lasy. Spełniają one wielorakie funkcje: środowiskotwórcze, krajobrazowe, ochronne, społeczne - przyczyniając się do zachowania równowagi ekologicznej w obrębie Gminy. W uszczegółowieniu funkcje lasu kształtują się następująco:

- retencjonowanie wody i łagodzenie ekstremalnych stanów przepływu wód powierzchniowych i gruntowych,
- przeciwdziałanie degradacji i erozji gleb oraz stepowienia krajobrazu,
- wiązanie dwutlenku węgla i gazów przemysłowych z powietrza, wody i gleby oraz neutralizacja ich negatywnego działania,
- korzystna modyfikacja warunków hydrologicznych i topoklimatycznych na terenach rolniczych,
- zachowanie zasobów genowych fauny i flory oraz przywracanie bioróżnorodności i naturalności krajobrazu,
- tworzenie możliwości wypoczynku oraz poprawy warunków życia dla ludności Gminy.

Największe kompleksy leśne zlokalizowane są: w północnej części gminy, po zachodniej stronie jez. Jeziorak, w południowej części gminy, po wschodniej stronie jez. Karaś.

Gospodarka leśna prowadzona jest w oparciu o zasady:

- powszechnej ochrony lasów;
- trwałości utrzymania lasów;
- ciągłości i zrównoważonego wykorzystania wszystkich funkcji lasów;
- powiększania zasobów leśnych.

Główny kompleks leśny jest częścią masywu leśnego o powierzchni ponad 20 tys. ha, zwanego Lasami Łławskimi zajmuje północną i południową część gminy z przewężeniem w pobliżu miasta Łławy. Wśród typów siedliskowych lasu dominują lasy borowe, a wśród nich bór mieszany świeży. Wielogatunkowe lasy mieszane gminy Łława mają pod względem geobotanicznym duże znaczenie, bowiem zbiorowiska źródłiskowe i łęgowe zmieniają tu swój charakter i nabywają nowe cechy boru mieszanego. Podstawowym komponentem lasów jest sosna, dominująca wśród powierzchni leśnej. Najczęściej występującymi gatunkami lasów mieszanych są: buk, sosna, dąb, klon, brzoza i lipa drobnolistna. Najliczniej wśród nich reprezentowany jest przejściowy typ lasu mieszanego, występujący płatami na północ od Łławy, na północ od Sąp i między jeziorami Łłackim i Radomno. Na północ od jez. Karaś dominują siedliska wilgotne i bagienne, które w kompleksie Lasów Łławskich zajmują też dość znaczne powierzchnie. Duże powierzchnie leśne objęte są statusem lasów ochronnych. Są to głównie lasy wodochronne, a także ostoje zwierzyny. Przeważająca część kompleksu leśnego na terenie gminy objęta jest ochroną krajobrazową, w tym część północna objęta jest granicami Łławskiego Parku Krajobrazowego. Lesistość Gminy wynosi 44%. Obszary leśne gminy Łława znajdują się pod nadzorem dwóch nadleśnictw: nadleśnictwa Łława i nadleśnictwa Susz.

Właściciele lasów, dla zapewnienia ich powszechnej ochrony, obowiązani są do kształtowania równowagi w ekosystemach leśnych, podnoszenia naturalnej odporności drzewostanów, a zwłaszcza do wykonywania zabiegów profilaktycznych, zapobiegających zagrożeniom pożarami; także do wykrywania i zwalczania szkodliwych organizmów oraz ochrony gleby i wód leśnych.

Ważną rolę w systemie ekologicznym Gminy oprócz lasów, spełnia roślinność nieleśna: zieleń łąkowa, parkowa, pałacowo-dworska oraz cmentarna. Zadrzewienia łąkowe, szczególnie o charakterze pasowym, przydrożne i przywodne pełnią rolę migracyjnych korytarzy środowiskowych, urozmaicają krajobraz Gminy, podnoszą walory estetyczno-krajobrazowe. Zadrzewienia tworzą pojedyncze drzewa i krzewy lub ich skupienia nie będące zbiorowiskami leśnymi.

Na terenie Gminy zespoły zadrzewień przybierają następujące formy:

- zadrzewienia prywatne - wzdłuż obiektów prywatnych,
- zadrzewienia przydrożne - ciągną się liniowo wzdłuż tras komunikacyjnych,
- zadrzewienia łąkowe - rozpraszają się mozaikowo w obrębie terenów rolnych,
- zadrzewienia przyzagrodowe - pokrywają tereny towarzyszące zabudowie zagrodowej i jednorodzinnej w poszczególnych miejscowościach wiejskich,
- zadrzewienia pozostałe - wypełniają powierzchnie parków wiejskich i podworskich, skwerów, cmentarzy oraz innych form zieleni urządzonej.

Z ekologicznego punktu widzenia zadrzewienia wspólnie z lasami to naturalne „bufory środowiskowe” wspierające stabilność krajobrazu. W obrębia Gminy pełnią one wiele zróżnicowanych środowiskowych funkcji:

- zwiększają wodną retencyjność krajobrazu,
- ograniczają ewapotranspirację gruntów ornych,
- chronią zlewnie źródłowe,
- przeciwdziałają wodnej i wietrznej erozji gleby,
- chronią czystość wód powierzchniowych,
- chronią przed zanieczyszczeniami pochodzącymi z komunikacji drogowej,
- zapobiegają tworzeniu się zasp śnieżnych na szlakach komunikacyjnych,
- wzmagają naturalny opór środowiska przeciw szkodnikom roślin uprawnych,
- zapewniają warunki bytowania określonych gatunków roślin i zwierząt, umożliwiając ich dalsze rozprzestrzenianie się,
- poprawiają warunki klimatyczno-higieniczne i ekologiczne w obrębie terenów zabudowanych,
- zwiększają turystyczno-wypoczynkową atrakcyjność terenu.

Fauna

Na terenie Lasów Ławskich występuje wyjątkowo duża ilość gatunków zwierząt rzadkich i objętych ochroną. Spośród wielu gatunków warto zwrócić uwagę na:

- z chrząszczy: tęcznik liszkarz, pachnąca dębowa;
- z motyli: paź królowej, czerwończyk nieparka;
- z ważek: zalotka białoczelna, straszka północna, żagnica zielona, żagnica torfowcowi – należy zwrócić uwagę na fakt, że na terenie Lasów Ławskich stwierdzono występowania 45 gatunków ważek co czyni ten obszar jedną z największych ostoi ważek w północnej części Polski;
- z płazów: ropucha szara, kumak nizinny, traszka grzebieniasta, traszka zwyczajna, ropucha zielona, grzebiuszka ziemna;
- z gadów spotykamy: padalca zwyczajnego, jaszczurkę żyworodną, żmiję zygzakowatą, zaskrońca zwyczajnego,

- z ptaków: na badanym obszarze stwierdzono występowania 135 gatunków ptaków objętych ochroną z czego 29 gatunków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej 79/409/EWG – bąk, bączek, bocian czarny, bocian biały, podgorzałka, trzmielojad, kania czarna, kania ruda, rybitwa rzeczna, rybitwa czarna, jarzębata, lelek, zimorodek, kilka gatunków dzięcioła – średni, czarny, zielonosiwy, orlik krzykliwy, bielik, błotniak stawowy, żuraw, derkacz, kropiatka, rybołów, muchołówka białoszyja, muchołówka mała, gąsiorek oraz wiele innych.

W okresie lęgowym obszar Lasów Ławskich zasiedla; rybołów – co najmniej 2% - 3% populacji krajowej (PCK – Polska Czerwona Księga), bielik – co najmniej 2 % populacji krajowej (PCK), gągoł – co najmniej 2% populacji krajowej (PCK), co najmniej 1 % populacji – kani czarnej, kani rudej, podgorzałki, podróżniczka, trzmielojada. Na terenie „Lasów Ławskich ochroną strefową objęto 6 bytujących gatunków ptaków: kania ruda, kania czarna, bielik, orlik krzykliwy, rybołów, bocian czarny.

Zróżnicowanie środowiskowe i krajobrazowe gminy wpłynęło na bogactwo świata zwierzęcego i występowanie licznych gatunków związanych z biocenozami wodno-błotnymi, polnymi i leśnymi. Fauna tego regionu jest bogata i bardzo interesująca.

Dzięki dużym kompleksom leśnym omawiane tereny są bogate w zwierzynę łowną. Zwierzyna gruba reprezentowana jest przez łosie, jelenie, daniela, sarny i dziki. Z gatunków chronionych (kiedyś łownych) spotkać można wydrę, bobra oraz wilka. Dodatkowo tereny gminy zamieszkują m.in kret, zając szarak, lis, wiewiórka, myszy, nornice.

Płazy związane ze środowiskiem wodnym lub łąkami reprezentowane są przez takie gatunki, jak: traszka zwyczajna, traszka grzebieniasta, żaba wodna, ropucha zwyczajna, ropucha zielona i kumak nizinny. Z gadów na uwagę zasługują żółwie błotne oraz jaszczurki: zwinka, żyworódka, padalec zwyczajny. Do najpospolitszych węży należy zaskroniec, a bardzo rzadko można spotkać żmiję zygzakowatą. W jeziorach zamieszkuje wiele gatunków ryb, wśród których: sandacz, szczupak, węgorz, okoń, sum, leszcz, płoć, krąp, karaś, karp, węgorz, a w rzece Drwęca, objętej rezerwatem, również pstrąg, łosoś, troć i certa.

Duże kompleksy leśne, liczne jeziora, bagna, niewielkie oczka wodne oraz mozaika pól, łąk i wiele mniejszych kompleksów leśnych rozsianych wśród pól, sprzyjają życiu bogatej awifauny. Między innymi znajdują się tu miejsca bytowania żurawia, błotniaka stawowego, bielika, orlika krzykliwego, kani czarnej, kani rudej. Ponadto ptakami występującymi w obszarach leśnych gminy są: rybołów, błotniak łąkowy, gąsiorek, puchacz czy włośchatka.

Z polami uprawnymi i łąkami związany jest skowronek, ortolan, potrzuszcz, pliszka żółta, rokitniczka, potrzos i łożówka. Dość licznie na tych terenach występują także kuropatwy i przepiórki.

W trakcie przeprowadzania wizji terenowej, na obszarze objętym zmianą studium nie zaobserwowano żadnych gatunków objętych ochroną.

Spośród ptactwa należy wymienić podstawowe gatunki, których obecność na terenie badań lub w bliskim sąsiedztwie jest bezsporna: Białorzytka, Bogatka, Cierniówka, Czarnogłówka, Dymówka, *Dzwoniec*, *Gawron*, *Gajówka*, *Gąsiorek*, *Grzywacz*, *Kapturka*, *Kopciuszek*, *Kos*, *Kruk*, *Krzyżówka*, *Kwiczoł*, *Lerka*, *Łozówka*, *Makolągwa*, *Modraszka*, *Muchołówka szara*, *Oknówka*, *Paszkoł*, *Pełzacz leśny*, *Piecuszek*, *Piegża*, *Pierwiosnek*, *Pleszka*.

Podsumowując ten rozdział – wpływ na szatę roślinną wywierany jest głównie podczas procesów inwestycyjnych. Ich natężenie i lokalizacja powinny być szerzej omawiana na etapie planów zagospodarowania przestrzennego, gdzie mamy już dostęp do danych odnośnie ewentualnej skali i rodzaju zainwestowania. W odniesieniu do lasów – za gospodarkę leśną odpowiadają stosowne instytucje administracyjne. Ich działania w obrębie lasów związane są z prowadzoną produkcją leśną. Działania te podlegają ocenom i rozważaniom pod kątem ochrony środowiska, więc nie są zagrożone niekontrolowanymi działaniami, które to mogłyby spowodować szkody w środowisku naturalnym. To samo dotyczy terenów Parku Krajobrazowego Pojezierza Łławskiego.

W odniesieniu do świata zwierząt, wpływ człowieka na świat zwierząt jest przeważnie negatywny, ale przy braku większej ingerencji lub wykorzystaniu terenu badań w formie obecnej, fauna regionu nie ucierpi w stopniu znaczącym. W tym przypadku także na etapach planów zagospodarowania należy szczegółowo analizować i opisywać stan obecny oraz wpływ na ten stan zapisów przeszłych planów.

3.5. Surowce naturalne

Na analizowany obszarze zmiany studium nie występują złoża kruszyw naturalnych, ani obszary górnicze.

3.6. Hydrologia i Hydrografia

Wody powierzchniowe

Gmina Łława znajduje się na terenie zlewni trzech rzek: Drwęcy z Łławką - część wschodnia i środkowa gminy, Osy – część zachodnia gminy i Liwy - fragment północno-zachodni.

Drwęca i Osa leżą w dorzeczu Wisły, a Liwa w zlewisku Zalewu Wiślanego. Większość obszaru gminy, poza kilkukilometrowej szerokości pasem wzdłuż jej wschodniej granicy, położona jest w obrębie zlewni pojeziernej. Sieć hydrograficzna jest silnie rozbudowana. Głównym jej elementem są liczne jeziora, w większości przepływowe. Cieką, oprócz Drwęcy, Osy i Łławki, mają małe przepływy. Charakterystyczne dla rzeźby młodoglacjalnej jest występowanie obszarów bezodpływowych. Największą rzeką jest Drwęca, przepływająca wzdłuż wschodniej granicy gminy. Mniejsze to jej dopływy Łławka i górny odcinek Osy - przepływającej przez zachodnią część gminy.

Pomiary przeprowadzone w 1999 r. przez WIOŚ w Olsztynie wykazały pogorszenie się stanu jakości wód w stosunku do 1996 r. Dotyczy to całości odcinka rzeki będącego granicą gminy. Jedynie początkowo rzeka została zaliczona do III klasy czystości. Zdecydowała o tym zawartość tlenu rozpuszczonego oraz związków fosforu. Na dalszych odcinkach rzekę zakwalifikowano do wód pozaklasowych ze względu na stężenia azotu azotynowego i związków fosforu. Drwęca jest zanieczyszczana poprzez niedostateczne oczyszczenie ścieków komunalnych i przemysłowych z Ośrodka Hodowli Indyków „Frednowy”. Natomiast rzeka Łławka i Osa są mocno zanieczyszczone i zostały zaklasyfikowane do wód pozaklasowych.

Najbliżej położonym, w stosunku do badanego obszaru, zbiornikiem wodnym jest jezioro

Jeziorak (bezpośrednie sąsiedztwo).

Stan czystości rzek na terenie gminy Łława

Najpoważniejszymi źródłami zanieczyszczeń jest niekontrolowany i niezorganizowany ruch turystyczny, który wpływa m.in. na zanieczyszczenie pobliskich wód (jeziora Jeziorak) głównie substancjami biogennymi. Z badań Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Olsztynie wynika, że na terenie gminy występują wody powierzchniowe z wszystkich klas czystości. Na taki stan wpływają, obok zanieczyszczeń antropogenicznych, uwarunkowania związane z ukształtowaniem rynnien rzecznych i jeziornych oraz przynależnością do wód naturalnie bogatych w biogeny.

Spośród wód płynących monitoringowi podlegają: Drwęca, Łławka i Osa. Jednocześnie należy zaznaczyć, iż WIOŚ prowadzi badania w cyklu kilkuletnim. Można więc mówić jedynie o tendencjach z zakresu czystości powierzchniowych wód płynących zaś nie o aktualnym stanie.

W przypadku największej rzeki gminy – Drwęcy – obserwowano poprawę stanu czystości na początku lat dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku. Jednakże pomiary przeprowadzone w 1999 r. przez WIOŚ w Olsztynie wykazały ponowne pogorszenie się stanu jakości wód w stosunku do 1996 r. Dotyczy to całości odcinka rzeki będącego granicą gminy. Jedynie początkowo rzeka została zaliczona do III klasy czystości. Zdecydowała o tym zawartość tlenu rozpuszczonego oraz związków fosforu. Na dalszych odcinkach rzekę zakwalifikowano do wód pozaklasowych, ze względu na stężenia azotu azotynowego i związków fosforu.

Według szczegółowych badań, przeprowadzonych przez WIOŚ w latach 2006 – 2007, Drwęca na całej swej długości zaliczona została do III klasy czystości. Podobną tendencję zaobserwowano w przypadku Łławki. W połowie lat dziewięćdziesiątych XX wieku wody tej rzeki zaliczano do III klasy czystości. Z kolei na podstawie pomiarów przeprowadzonych przez WIOŚ w Olsztynie w 1999 r. powyżej ujścia do Drwęcy w miejscowości Mały Dwór kwalifikowano ją do wód pozaklasowych. Na taką ocenę wpłynęły stężenia azotu azotynowego oraz fosforanów i fosforu ogólnego. Stan rzeki powyżej oczyszczalni jest nieco lepszy niż na dalszych odcinkach. Za niską jakość wód odpowiadają biogeny, wypływające z Jezioraka.

W przypadku rzeki Osy na terenie gminy Łława nie zanotowano ewidencjonowanych punktowych źródeł zanieczyszczeń, w praktyce jednak kilka źródeł punktowych występuje. Stan czystości wody jest zły, rzeka została zakwalifikowana do wód pozaklasowych na przeważającej długości z uwagi na niedobory tlenu, wartości wskaźnika BZT₅ i fosforanów. Jedynie powyżej jez. Popówko i w przekroju jez. Trupel odnotowano III i II klasę.

Wody powierzchniowe stojące – jeziora

Jeziora na terenie gminy mają znaczny udział w strukturze użytkowania. Łącznie na tym terenie występuje ich 75, z czego 26 o powierzchni pow. 5 ha. Dodatkowo 7 akwenów przylega do granic gminy. Przeważająca część zbiorników jest pochodzenia rynnowego (np. Jeziorak). Charakteryzują się one wydłużonym kształtem i dobrze rozwiniętą linią brzegową. Ponadto występują tu jeziora pochodzenia lodowcowego - wypełniające zagłębienia terenowe moreny dennej (jezioro Karaś). Występują ponadto głębokie kotły eworsyjne, czego przykładem jest Jezioro Urowiec.

Większość występujących na terenie gminy akwenów należy do jezior eutroficznych. Jednakże na terenie gminy spotykany jest rzadki w naszym kraju typ zbiornika oligotroficznego, jakim jest Jezioro Jasne.

Obszar zmiany studium położony jest nad jeziorem Jeziorak.

Z uwagi na zajmowaną powierzchnię, dominującą pozycję w strukturze sieci hydrologicznej zajmuje jez. Jeziorak (jest to najdłuższe jezioro w kraju, o maksymalnej długości 27,5 km przy średniej szerokości 1,2 km). Poziom wody w tym jeziorze regulowany jest sztucznie – za pomocą śluzy na kanale Elbląskim w Miłomłynie i jazu na rzece Iławce w Iławie oraz utrzymywany grodzą na Kanale Jerzwałdzkim. Na terenie gminy występują ponadto 4 akweny o powierzchni większej od 100 ha.

Nad brzegami Jezioraka zlokalizowano wiele obiektów turystycznych: pól namiotowych, biwakowisk, przystani jachtowych, punktów małej gastronomii, hoteli i gospodarstw agroturystycznych. Po jeziorze pływa jedyna w Polsce jednostka asenizacyjna – tzw. statek-śmieciarka, przystosowana do odbioru nieczystości bezpośrednio z jachtów i łodzi motorowych. Na terenie gminy (w Siemianach) oraz na terenie miasta Iławy znajdują się tzw. ekomariny, przystosowane do odbioru nieczystości stałych i płynnych z jachtów.

Jakość wód powierzchniowych

Zgodnie z zapisami Ramowej Dyrektywy Wodnej do roku 2015 celem jest osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód. Program monitoringu wód na terenie województwa realizowany jest w ramach:

- monitoringu diagnostycznego (MD) z częstotliwością raz na 6 lat – pełny zakres badań,
- monitoringu operacyjnego (MO) z częstotliwością raz na 3 lata lub corocznie (wyłącznie w zakresie substancji szkodliwych dla środowiska wodnego, dla których odnotowano przekroczenia norm w latach wcześniejszych) – ograniczony zakres badań,
- monitoringu obszarów chronionych (MOC) z częstotliwością raz na 3 lata lub corocznie (wyłącznie dla wód przeznaczonych do spożycia) - ograniczony zakres badań.

Badania WIOŚ w Olsztynie wykazały jedynie jedno jezioro w pierwszej klasie czystości. Jest to Jezioro Jasne – zbiornik oligotroficzny o zlewni leśnej i ograniczonej antropopresji. Jezioro to jest objęte ochroną rezerwatową. Druga klasa czystości występowała w przypadku trzech zbiorników: Gardzień, Urowiec i Karaś. Ostatni z nich jest objęty ochroną rezerwatową. Większość tych akwenów ma zlewnię leśną, co oznacza jednocześnie antropopresję na niższym poziomie. Pozostałe jeziora zaliczone są do wód trzeciej klasy bądź pozaklasowych. Wskaźnikami wpływającymi na taką ocenę są stężenia substancji biogennych występujące w zbiornikach.

Drugim elementem poddawany ocenie, w przypadku badań monitoringowych, jest stopień podatności jezior na degradację. Większość z opisywanych zbiorników wykazuje małą odporność, przez co klasyfikują się do trzeciej klasy bądź też zaliczane są do zbiorników poza kategorią z uwagi na brak odporności. Na taki stan w największym stopniu ma wpływ ukształtowanie misy jeziornej oraz wpływów zewnętrznych poprzez dopływy w przypadku jezior przepływowych lub niewielkiej izolacji zbiorników od otoczenia przy dominującym rolniczym zagospodarowaniu zlewni.

Jednolite części wód powierzchniowych

Jednolite części wód powierzchniowych określono na podstawie "Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły". Plan jest podsumowaniem każdego z 6 letnich cykli planistycznych wymaganych Dyrektywą 2000/60/WE tzw. Ramowa Dyrektywa Wodna (2003-2009; 2009-2015; 2015-2021; 2021-2027) i stanowić powinien podstawę podejmowania wszelkich decyzji mających wpływ na stan zasobów wodnych i zasady gospodarowania nimi w przyszłości.

Na terenie gminy Iława występują trzy piętra wodonośne o znaczeniu użytkowym: czwartorzędowe (wykorzystywane przez większość studni na terenie gminy), neogeńskie i paleogeńskie (studnie bazujące na tych wodach grupują się w rejonie Iławy). Na terenie gminy wyróżnić można cztery wyraźne czwartorzędowe poziomy wodonośne, których rozprzestrzenienie, zarówno w pionie jak i w poziomie jest bardzo zróżnicowane.

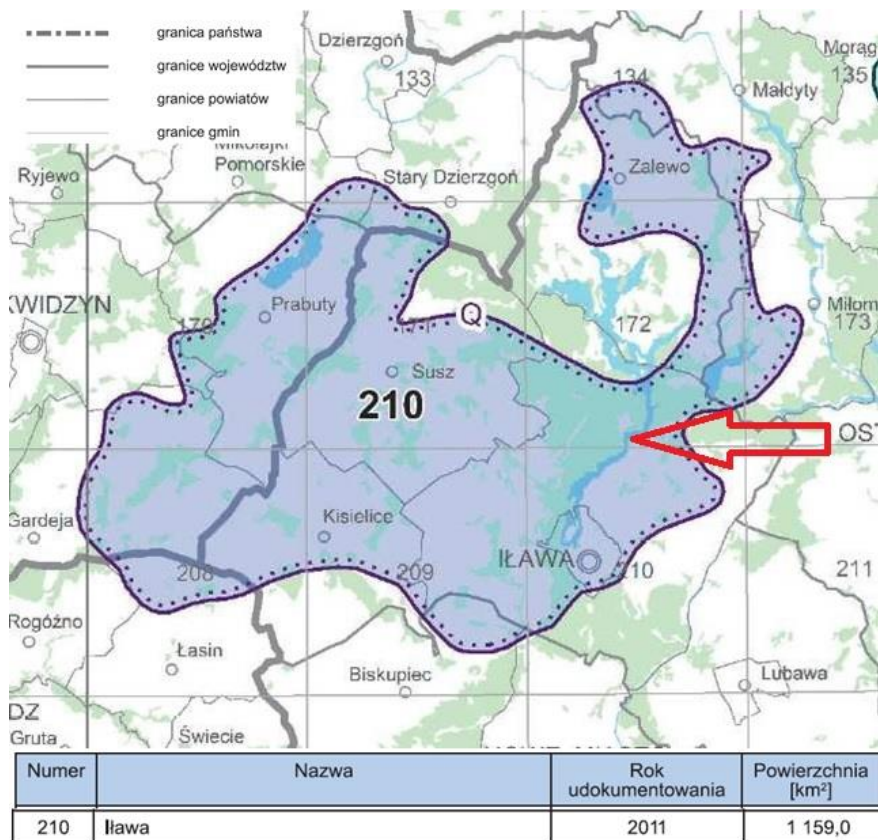
Pierwszy użytkowy poziom wodonośny występuje w dolinie rzeki Drwęcy i Liwy oraz w dolinach ich większych dopływów oraz na obszarze sandru iławskiego. Wydajności uzyskiwane z pojedynczych otworów dochodzą do ponad 100 m³/h. W dolinach rzek poziom ten często ma bezpośredni kontakt z głównym użytkowym poziomem wodonośnym.

Główny użytkowy poziom wodonośny na terenie Gminy związany jest z osadami interglacjału eemskiego. Poziom ten występuje praktycznie na całym obszarze gminy do głębokości ok. 20 - 40 m i jest na ogół dobrze izolowany. Wydajności pojedynczych otworów studziennych mieszczą się w granicach 30-70 m³/h. Jednakże spotyka się także obszary, gdzie wydajność otworów jest znacznie niższa i waha się od 10 do 30 m³/h oraz takie, gdzie wydajność waha się w granicach 70-120 m³/h.

Neogeńskie piętro wodonośne pliocen - wody w tych osadach zostały rozpoznane tylko lokalnie na obszarze Pojezierza Brodnickiego. Występują one w piaskach drobnoziarnistych zanieczyszczonych pyłem węgla brunatnego. Wydajności uzyskiwane z otworów są niewielkie i na ogół nie przekraczają kilkunastu m³/h, przy depresji ok. 35 m. Miocen –uzyskane wydajności na ogół są niewielkie i nie przekraczają 30 m³/h. W rejonie pogrzebanych rynien wodonośne osady miocenu kontaktują się z poziomami plejstocenu (czwartorzęd). W miejscu tych miąższości czwartorzędowo-miocenińskiego poziomu wodonośnego są znacznie większe i przekraczają 40 m.

Paleogeńskie piętro wodonośne – zostało stwierdzone tylko lokalnie w rejonie Iławy. Warstwę wodonośną stanowią utwory paleocenu, eocenu i oligocenu. Największe wydajności otworów studziennych dochodzą do ponad 100 m³/h.

Większość terenu gminy zalicza się do obszaru Głównego Zbiornika Wód Podziemnych „IŁAWSKI” (GZWP – 210). Zasięg zbiornika został wyznaczony na podstawie „Dokumentacji hydrogeologicznej głównych zbiorników wód podziemnych” nr 209 – Karnicki, nr 210 – Iławski, nr 211 – Samborowski, sporządzonej przez Przedsiębiorstwo Hydrogeologiczne w Gdańsku w 1996 r. Dokumentacja aktualna powstała w 2011 r. i zgodnie ze stanem na 1 stycznia 2017 całkowita powierzchnia zbiornika zajmuje 1159 km², z czego na teren gminy przypada 423,5 km². Ponadto dokumentacja dała podstawę do wydania decyzji Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa 25.06.1998 r. zatwierdzającej powierzchnię, granice zbiornika oraz jego strefę ochronną.

RYS. 16. Fragment Mapy Głównych Zbiorników Wód Podziemnych. Czerwoną strzałką oznaczono lokalizację analizowanego terenu.

Pobór wód podziemnych na terenie miasta i gminy stanowi około 44% ich zasobów dyspozycyjnych. Ponad 3/4 poboru przypada na miasto Ilawa. Z powyższego można wnioskować, że przyrodnicze możliwości zaopatrzenia w wodę podziemną nie stanowią bariery dla rozwoju gminy.

Warstwą wodonośną jest pierwszy międzymorenowy poziom złodowacenia bałtyckiego, stadiału pomorsko – leszczyńskiego. Zgromadzone tu wody czwartorzędowe są pochodzenia infiltracyjnego, których średni wiek określono na 15 lat, a maksymalny na 36 lat. Przeciętna głębokość ujęć wody wynosi 3-30m. Wydajność pojedynczych studni na tym obszarze wynosi 70 m³/godz. Poza obszarem zbiornika wielkość ta kształtuje się na poziomie 15–70 m³/godz. Zasoby wód zgromadzonych w zbiorniku oszacowano na 180 tys. m³/d. Wydajność dla zasobów dyspozycyjnych GZWP 210 wynosi 1,17 l/s/km² = 98,5 m³/dobę/km². Określenie maksymalnych poborów godzinowych w poszczególnych ujęciach na terenie gminy wykazało aktualne wykorzystanie zasobów na poziomie 44%.

Na obszarze GZWP i gminy dominują wody klasy IC. Cechuje je głównie ponadnormatywna zawartość żelaza i manganu, a także znaczna mętność. Wady te dają się usuwać poprzez uzdatnianie. Cechą charakterystyczną wód GZWP - 210 jest podwyższona i lokalnie ponadnormatywna zawartość amoniaku. Przyjmuje się jego naturalne pochodzenie. Stopień odporności zbiornika na przenikanie do niego zanieczyszczeń z powierzchni jest zróżnicowany na terenie gminy. Na podstawie wspomnianej dokumentacji ustalona jest 4-stopniowa skala zagrożenia. Skalę wraz z opisem słownym i zasięgiem poszczególnych stref na terenie gminy

przedstawia poniższa tabela.

Tabela. Stopnie zagrożenia zanieczyszczeniami GZWP

Stopień zagrożenia		Charakterystyka	Lokalizacja na terenie gminy
Przyjęte oznaczenie	Opis słowny		
IA	wysoki (bardzo wysoki)	Czas pionowego przesiąkania od kilku dób do kilku miesięcy	zachodnia część miasta Ławy, w otoczeniu jez. Popówko, w dolinie Drwęcy – poza GZWP
IB	wysoki	Czas pionowego przesiąkania od roku do 25 lat	rejon miasta Ławy, rejon Rudzienic obszar położony wzdłuż Jezioraka oraz otoczenie jeziora Gardzień i Januszewskiego
II	średni	Obszary w zasadzie całkowicie izolowane utworami nieprzepuszczalnymi; czas przesiąkania przekracza 25 lat (do 100 lat)	stanowi on pozostałą część GZWP
III	niski	Ciągła pokrywa utworów izolujących o miąższości powyżej 40m; czas pionowego przesiąkania przekracza 100 lat	na terenie gminy Ława nie występuje

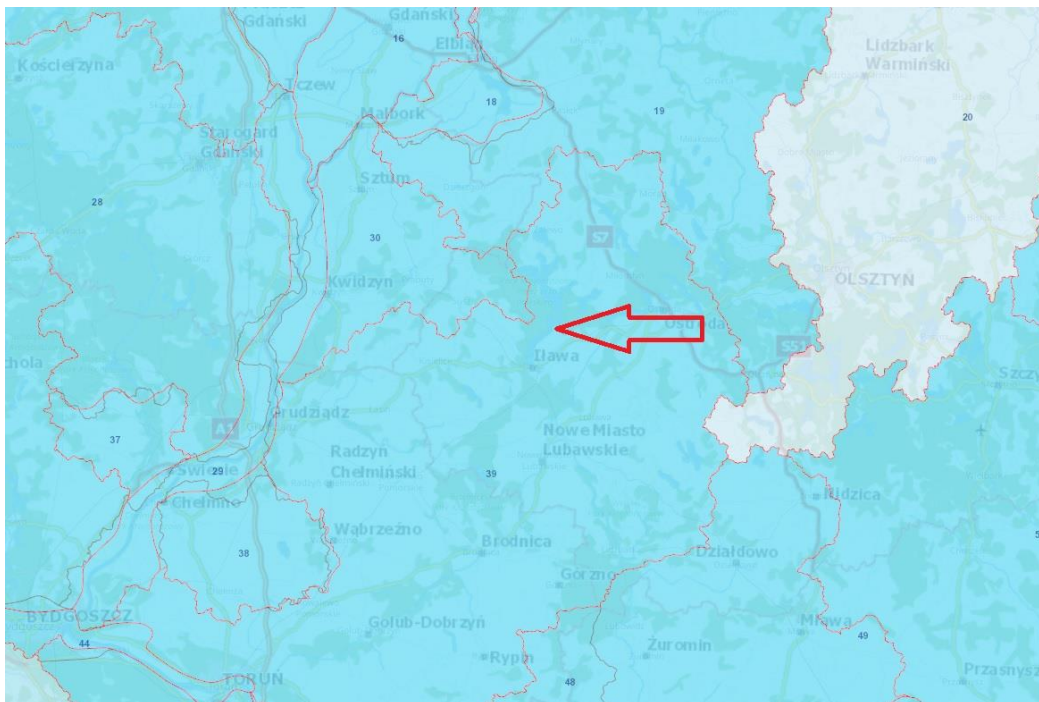
Potencjalne zagrożenia GZWP

- lokalizowanie odpadów, wysypisk, komunalnych i wylewisk niezabezpieczonych przed przenikaniem do podłoża substancji szkodliwych dla środowiska;
- lokalizowanie baz i składów prowadzących przeładunek i dystrybucję produktów ropopochodnych i innych substancji niebezpiecznych;
- lokalizowanie wysypisk, składowisk itp. odpadów niebezpiecznych dla środowiska, a zwłaszcza dla wód podziemnych;
- zrzut ścieków sanitarnych, technologicznych, przemysłowych do gruntu lub wód powierzchniowych bez oczyszczenia;
- bezściółkowy chów zwierząt;
- lokalizowanie obiektów szczególnie niebezpiecznych dla środowiska (np. rafinerie, zakłady chemiczne);
- lokalizowanie wysypisk i wylewisk odpadów komunalnych, przemysłowych i innych;
- zrzut ścieków sanitarnych, przemysłowych, technologicznych i innych do gruntu lub suchych rowów melioracyjnych;
- zrzut ścieków szkodliwych do wód powierzchniowych bez oczyszczenia.

Jednolite części wód podziemnych

Według podziału na Jednolite Części Wód Podziemnych (JCWPd) gmina Iława położona jest głównie w obrębie JCWPd nr 39 (zlewnia Drwęcy i Osy), niewielki fragment gminy leży w zasięgu JCWPd nr 30 (zlewnia Liwy i Nogatu).

Według poniższego rysunku analizowany teren położony jest w zasięgu JCWPd nr 39.

RYS. 17 Fragment Jednolitych Części Wód Podziemnych. Czerwoną strzałką oznaczono lokalizację analizowanego terenu. Źródło: <https://geolog.pgi.gov.pl/>

Ramowa Dyrektywa Wodna wprowadziła pojęcie jednolitych części wód podziemnych (JCWPd), przez które rozumie się określoną objętość wód podziemnych w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych. Jednolite części wód są objęte monitoringiem, prowadzonym przez Państwowy Instytut Geologiczny oraz wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska.

Obszar JCWPd 30 obejmuje zlewnie Liwy i Nogatu. Główne poziomy wodonośne występują w utworach międzymorenowych. Tylko w zachodniej części obszaru stwierdzono wody szczelinowe w osadach węglanowych kredy górnej (paleocenu).

Obszar JCWPd 39, w zasięgu którego położony jest obszar zmiany studium, obejmuje zlewnie Drwęcy i Osy. Z uwagi na rozległość JCWPd obejmuje różne jednostki morfologiczne i hydrogeologiczne. W związku z czym występowanie wód podziemnych i warunki hydrogeologiczne są także zróżnicowane. System wodonośny jest wielopiętrowy; obok poziomów międzymorenowych obecne są również warstwy wodonośne miocenu, oligocenu i paleocenu. W południowo - zachodniej części obszaru wody podziemne występują również w osadach kredy. Główne obszary zasilania systemu wodonośnego znajdują się w północnej i wschodniej części JCWPd.

Podstawowymi kierunkami środowiskowymi w odniesieniu do jednolitych części wód

podziemnych jest utrzymanie lub poprawa ich jakości w celu zachowania dobrego stanu ilościowego oraz chemicznego. Znaczący wpływ na jakość i ilość wód podziemnych w regionie wywiera zarówno ukształtowanie terenu, jak i urbanizacja, skoncentrowany przemysł, nieuporządkowana gospodarka ściekowa oraz gospodarka odpadami.

Wody podziemne w porównaniu z wodami powierzchniowymi ulegają przeobrażeniom antropogenicznym w niewielkim stopniu. Do głównych czynników wpływających na pogorszenie stanu wód podziemnych należy eutrofizacja powierzchniowych warstw litosfery, związana z nadmiernym nawożeniem i intensyfikacją gospodarki rolnej. Spływające związki azotu (amoniowego, azotynowego) przenikają zwłaszcza do płycej położonych zasobów wód podziemnych powodując ich degradację.

Wody mineralne

Teren gminy Ława należy do obszarów określanych jako perspektywiczne dla zasobów wód mineralnych o znaczeniu leczniczym. Zalegają tu solanki (chlorkowo - sodowe z dodatkiem bromu i być może jodu), które mogą zostać wykorzystane w celach leczniczych. Szczegółowa analiza występowania takich wód wykonana została dla rejonu Siemian – potencjalnego miejsca utworzenia uzdrowiska. Przewiduje się występowanie tutaj wód solankowych o wydajności około kilkanaście m³/h (Na⁺ ok. 50 g/dm³, o temp. ok. 30o C) w utworach dolnej jury na głębokości ok. 1140 - 1340 m ppt.

Wody geotermalne

Teren gminy Ława należy do obszarów uprzywilejowanych pod względem występowania wód geotermalnych o wysokiej temperaturze. Wody o temperaturach rzędu 60-80°C występują w najgłębszych skałach osadowych tego terenu powstałych w kambrze. Przy obecnej technice istnieje możliwość wykorzystania zasobów tej energii. Jednocześnie wydajność kambryjskich warstw wodonośnych jest wielkością nieznaną.

3.7. Powietrze atmosferyczne

Roczna ocena jakości powietrza za 2016 r. została wykonana w nowym układzie stref, zgodnie z zaleceniem Ministerstwa Środowiska oraz wytycznymi, opracowanymi na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska przez Instytut Ochrony Środowiska w Warszawie: „Wytyczne do rocznej oceny jakości powietrza w strefach” wg zasad określonych w art. 89 ustawy – Prawo ochrony środowiska z uwzględnieniem wymogów Dyrektywy 2008/50/WE i Dyrektywy 2004/107/WE”. Zmiany transponujące zapisy dyrektywy 2008/50/WE zostały określone w „Założeniach do ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych ustaw” przyjętych przez radę Ministrów w dniu 16 listopada 2010 r. W rozumieniu ww. założeń przyjmuje się, że od stycznia 2010 r. dla wszystkich zanieczyszczeń uwzględnionych w ocenie, strefę stanowi: aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy, miasto niebędące aglomeracją o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy oraz pozostały obszar województwa.

Celem rocznej oceny powietrza jest określenie stężeń poszczególnych substancji w powietrzu atmosferycznym, wskazanie przyczyn ponadnormatywnych stężeń oraz źródeł emisji zanieczyszczeń w regionie. Ocena jakości powietrza dokonywana jest pod względem dwóch

kryteriów: ochrony zdrowia oraz ochrony roślin. Ocena pod kątem ochrony zdrowia obejmuje analizę stężeń zanieczyszczeń: dwutlenku azotu NO₂, dwutlenku siarki SO₂, benzenu C₆H₆, ołowiu Pb, arsenu As, niklu Ni, kadmu Cd, benzo(a)pirenu B(a)P, pyłu PM₁₀, ozonu O₃ oraz tlenku węgla CO. W ocenie za rok 2010 po raz pierwszy uwzględniono pył PM_{2,5}. W przypadku oceny odnoszącej się do ochrony roślin uwzględniono dwutlenek siarki SO₂, tlenki azotu NO_x oraz ozon O₃.

Wynikiem oceny dla wszystkich substancji podlegających ocenie jest zaliczenie strefy do jednej z poniżej wymienionych klas:

- A - jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych
- A1 – oznaczenie strefy pod kątem pyłu zawieszonego PM_{2,5} w przypadku osiągnięcia poziomu określonego dla fazy II tj. 20 µg/m³.
- C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe.
- D1 – jeżeli stężenie zanieczyszczenia ozonem troposferycznym na terenie strefy nie przekracza poziomu celu długoterminowego.
- D2 – jeżeli stężenia zanieczyszczenia ozonem troposferycznym na terenie strefy przekracza poziom celu długoterminowego.

Roczną ocenę jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim w roku 2016 wykonano dla 3 strefy: miasto Olsztyn, miasto Elbląg, strefa warmińsko-mazurska. Gmina Iława położona jest na terenie strefy warmińsko-mazurskiej

Tabela. Strefa warmińsko-mazurska dla której wykonano ocenę jakości powietrza

Nazwa strefy	Kod strefy	Powierzchnia strefy [km ²]	Ludność [-]
Strefa warmińsko-mazurska	PL2803	24005	1144589

Wyniki klasyfikacji strefy warmińsko-mazurskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela. Klasyfikacja strefy warmińsko-mazurskiej według rocznej oceny jakości powietrza za 2014r. wykonanej przez WIOŚ w Olsztynie

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń															
	ochrona zdrowia													ochrona roślin		
	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	PM ₁₀	PM _{2.5}	PM _{2.5} II fazy	Pb (PM ₁₀)	As (PM ₁₀)	Cd (PM ₁₀)	Ni (PM ₁₀)	B(a)P (PM ₁₀)	O ₃	SO ₂	NO _x	O ₃
Strefa warmińsko-mazurska	A	A	A	A	A	A	A1	A	A	A	A	C	A/D ₂	A	A	A/D ₂

W wyniku rocznej oceny jakości powietrza za 2016 r. wykonanej przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie określono strefy, w których doszło do przekroczenia

standardów emisyjnych dla zanieczyszczeń mających określone poziomy docelowe (kryterium ochrona zdrowia): strefa warmińsko-mazurska - benzo(a)piren B(a)P (rok);

Dla pozostałych zanieczyszczeń: dwutlenek siarki SO₂, dwutlenku azotu NO₂, tlenek węgla CO, benzen C₆H₆, ołów-Pb, arsen-As, kadm-Cd, nikiel-Ni, ozon-O₃ (poziom dopuszczalny) standardy emisyjne na terenie wszystkich stref (cały obszar województwa) były dotrzymane.

Wyniki analiz i oszacowań WIOŚ w Olsztynie wskazują, że w województwie warmińsko-mazurskim, podstawową przyczyną przekroczeń benzo(a)pirenu była wzmożona emisja zanieczyszczeń ze źródeł komunalnych spowodowana niekorzystnymi warunkami klimatycznymi w okresie zimowym oraz spalaniem słabej jakości materiału grzewczego w mało wydajnych piecach. Na terenie miasta Iława wg oceny rocznej WIOŚ w Olsztynie odnotowano przekroczenia wskaźnika O₃ ochrony roślin związaną z oddziaływaniem naturalnych źródeł emisji lub zjawisk niezwiązanych z działalnością człowieka oraz benzo(a)pirenu związaną z indywidualnym ogrzewaniem budynków.

Biorąc pod uwagę otoczenie analizowanego terenu (wody i lasy) jakość powietrza została oceniona jako bardzo dobra.

3.8. Klimat akustyczny

Rozpoznania stanu klimatu akustycznego środowiska i jego oceny dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska. Dopuszczalne wartości poziomu hałasu określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity Dz.U.2014 poz.112).

Zagrożenie hałasem i wibracjami charakteryzuje się mnogością źródeł i powszechnością występowania. Najbardziej uciążliwymi emitarami hałasu i wibracji, mającymi zasadniczy wpływ na klimat akustyczny środowiska, są: trasy komunikacyjne (pojazdy samochodowe, motocykle, ciągniki, pociągi), zakłady przemysłowe oraz place budowy na skutek stosowania hałaśliwych i wibracyjnych technologii oraz maszyn i urządzeń oraz miejsca publiczne takie jak: centra handlowe, deptaki, skwery oraz inne miejsca zbiorowego nagromadzenia ludności.

Największe znaczenie ma hałas komunikacyjny. Stanowią go przede wszystkim źródła liniowe związane z komunikacją drogową i kolejową.

Tabela. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku

Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w [dB]			
		Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży ²⁾ c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe ²⁾ d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	65	56	55	45
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ³⁾	68	60	55	45

Objaśnienia:

- ¹⁾ Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.
- ²⁾ W przypadku niewykorzystywania tych terenów, zgodnie z ich funkcją, w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy.
- ³⁾ Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys., można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

Źródło: Załącznik do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity Dz.U.2014 poz.112).

Hałas o podłożu komunikacyjnym występuje w bezpośrednim sąsiedztwie dróg i linii kolejowych. Jego uciążliwość jest uzależniona od natężenia ruchu, w związku z czym podwyższone natężenie hałasu jest notowane w centrach miejscowości.

Gmina Iława położona jest na przecięciu trzech ważnych szlaków komunikacyjnych. Należą do nich: droga krajowa nr 16 oraz drogi powiatowe nr 521 i 536.

Odnośnie analizowanego terenu – czynnikiem generującym hałas jest ruch wodny na przyległym jeziorze Jeziorak. Poza ww. czynnikiem nie ma większych źródeł hałasu – klimat akustyczny został oceniony jako dobry.

Ocena stanu akustycznego środowiska dla miasta Ława została przeprowadzona przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie. Ocenę dokonano na podstawie przeprowadzonych w 2012 roku pomiarów poziomu dźwięku A, pochodzącego z dróg lokalnych. Punkty pomiarowe zlokalizowano w obszarach o największej ekspozycji na hałas oraz/lub w pobliżu obiektów objętych szczególnymi wymogami akustycznymi. Założeniem było rozpoznanie charakterystyk zmienności źródła hałasu oraz klimatu akustycznego terenów podlegających ochronie przed hałasem.

Potencjalnymi rozwiązaniami, które można wprowadzić w celu redukcji hałasu są:

- zmiana struktury ruchu,
- ograniczanie prędkości ruchu pojazdów,
- remonty/modernizacja dróg,
- tworzenie pasów zwartej zieleni ochronnej,
- stosowanie nawierzchni o dobrych parametrach akustycznych,
- budowa ekranów akustycznych.

3.9. Promieniowanie elektromagnetyczne

Promieniowanie niejonizujące związane jest z występowaniem pól elektromagnetycznych, których głównymi źródłami są:

- linie elektroenergetyczne i stacje transformatorowe,
- obiekty radiokomunikacyjne w tym: stacje nadawcze radiowe i telewizyjne, stacje bazowe telefonii komórkowej,
- stacje radiolokacyjne i radionawigacyjne.

Monitoring pól elektromagnetycznych jest realizowany na podstawie zapisów art. 123 ustawy Prawo ochrony środowiska. Szczegółowy program badań na lata poprzednie i rok 2015 precyzuje Program Państwowego Monitoringu Środowiska województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2013-2015, zatwierdzony przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Zgodnie z jego zapisami WIOŚ w Olsztynie w latach 2008 - 2014 wykonywał pomiary natężeń pól elektromagnetycznych – w tym w miejscowościach na terenie gminy i mieście Ława.

Na podstawie wyników z przeprowadzonych pomiarów pól elektromagnetycznych w środowisku w żadnym punkcie pomiarowo-kontrolnym nie stwierdzono przekroczeń wartości dopuszczalnej 7 V/m, ustalonej dla składowej elektrycznej promieniowania elektromagnetycznego. Uśrednione wartości dla trzech typów terenów również mieściły się w normie ustalonej dla tych obszarów.

Omawiany teren posiada sieć elektroenergetyczną. W przypadku ewentualnych inwestycji, należy wyposażyć analizowany teren w sieć o parametrach zapewniających efektywne jej działanie. Zabudowa powinna być realizowana z zachowaniem odpowiednich odległości wynikających z przepisów odrębnych, norm i zasad branżowych.

3.10. Zabytki i dobra materialne

Przedmiot, zakres i formy ochrony zabytków oraz opieki nad zabytkami wynikają z ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j., Dz.U. 2021 poz. 710). Ponadto w świetle art. 7 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym sprawy ochrony zabytków i opieki nad zabytkami należą również do zadań własnych gminy.

Na analizowanym terenie nie występują obiekty i obszary objęte prawnymi formami ochrony zabytków.

W bezpośrednim sąsiedztwie przedmiotowego terenu znajduje się jezioro Jeziorak, które jest częścią Kanału Elbląskiego, uznanego za pomnik historii.

3.11. Zagrożenia przyrodnicze

Podstawowe zagrożenia przyrodnicze na terenie Polski to:

- zagrożenie powodziowe,
- ruchy masowe (zagrożenie morfodynamiczne),
- ekstremalne stany pogodowe (susze, silne wiatry, długotrwałe, intensywne opady deszczu lub śniegu, powodzie, gołoledź, szadź).

Określeniem informacji dotyczących ruchów masowych na obszarze Polski pozakarpackiej, w ramach realizacji Projektu Systemu Ochrony Przeciwosuwiskowej (SOPO), zajmuje się Państwowy Instytut Geologiczny. Opracowane i przedstawione zostały, na mapach poszczególnych województw na przestrzeni ostatnich 40 lat, informacje przedstawiające zasięgi obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych i dotychczas udokumentowane osuwiska.

Na chwilę obecną Przegładowe Mapy Osuwisk i Obszarów Predysponowanych do Występowania Ruchów Masowych w Województwie warmińsko - mazurskim zawierają, nie potwierdzone zwiadem terenowym, treści ogólne i wstępne dane informujące o możliwej predyspozycji obszarów (wynikającej głównie z budowy geologicznej i morfologii) do rozwoju ruchów masowych.

Zagrożenie ruchami masowymi uzależnione jest m.in. od:

- morfogeneza terenu;
- morfometria terenu (kąty nachylenia terenu i wysokości względne);
- przypowierzchniowa budowa geologiczna;
- inne przejawy morfodynamiki;
- pokrycie terenu roślinnością;
- zabezpieczenia techniczne stoków.

W przypadku ingerencji człowieka w tereny o naturalnych predyspozycjach do powstawania ruchów masowych, można doprowadzić do zachwiania stabilności stoku i powstawania ruchów masowych w postaci np.: osuwania się gruntu.

Według - „Geomorfologia” (Klimaszewski 1978) - słabe ruchy masowe (soliflukcja) mogą pojawiać się już przy kącie nachylenia 2-7⁰, przy 7-15⁰ może wystąpić silne spelzwanie i soliflukcja oraz osuwanie. Przy kącie nachylenia terenu 15- 35⁰ możliwe jest silne osuwanie gruntu. Za osuwiskotwórcze uznaje się generalnie nachylenie terenu 15-35⁰. Powyżej 35⁰ występuje zjawisko odpadania i obrywania mas skalnych i zwietrzliny. Najskuteczniej stabilizuje zbocza zwarta pokrywa roślinna. Wynika m. in. z tego konieczność ochrony pokrywy roślinnej.

Na terenie badań nie występują obszary zagrożone ruchami masowymi w tym osuwaniem się mas ziemi.

Na terenie badań nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią generowanego przez wody małych cieków wodnych.

Na terenie badań nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią wg. danych <http://epsh.pgi.gov.pl/epsh/>.

4. Systemy infrastruktury technicznej i komunikacji

4.1. Komunikacja kolejowa i drogowa, sieć wodociągowa, kanalizacja sanitarna, gazownictwo, elektroenergetyka, gospodarka odpadami

Komunikacja kolejowa

Przez teren gminy Łława przebiega linia kolejowa magistralna nr 009 Warszawa – Łława - Gdańsk, dwutorowa, zelektryfikowana, będąca częścią linii E 65. Stacje towarowe to Łława i Ząbrowo.

Istniejące linie kolejowe 009 i 353 mają znaczenie w ruchu na poziomie państwowym. W przypadku linii Tama Brodzka – Łława ruch został zawieszony, a linia zamknięta.

Przecinający obszar gminy odcinek linii kolejowej E 65/C-E 65 Warszawa – Gdańsk - Gdynia stanowi fragment europejskiego ciągu transportowego Północ – Południe jako element korytarza VI, projektowanego do modernizacji z dostosowaniem kursowania pociągów pasażerskich z prędkością 160-200 km/h.

Teren objęty zmianą studium położony jest z dala od linii kolejowej.

Komunikacja drogowa

Teren gminy Łława obsługują drogi zaliczane do kategorii dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych.

Droga krajowa, obsługująca gm. Łława, to droga nr 16 granica województwa – Kisielice – Łława – Ostróda – Olsztyn – Barczewo – Biskupiec – Mrągowo – Mikołajki – Orzysz – Ełk – gr. województwa o nawierzchni bitumicznej w średnim/złym stanie technicznym do Łławy i na odc. za Łławą w dobrym (przebudowa do klasy technicznej S). Łączna długość drogi krajowej w gminie wynosi 29,2 km.

Drogi wojewódzkie, obsługujące gminę Łława, to:

- droga nr 521 Kwidzyn – Prabuty – Susz – Łława o nawierzchni bitumicznej (rozbudowa do klasy technicznej G),
- droga nr 536 Łława – Samplawa o nawierzchni bitumicznej.

Długość dróg wojewódzkich w gminie Łława wynosi około 19 km.

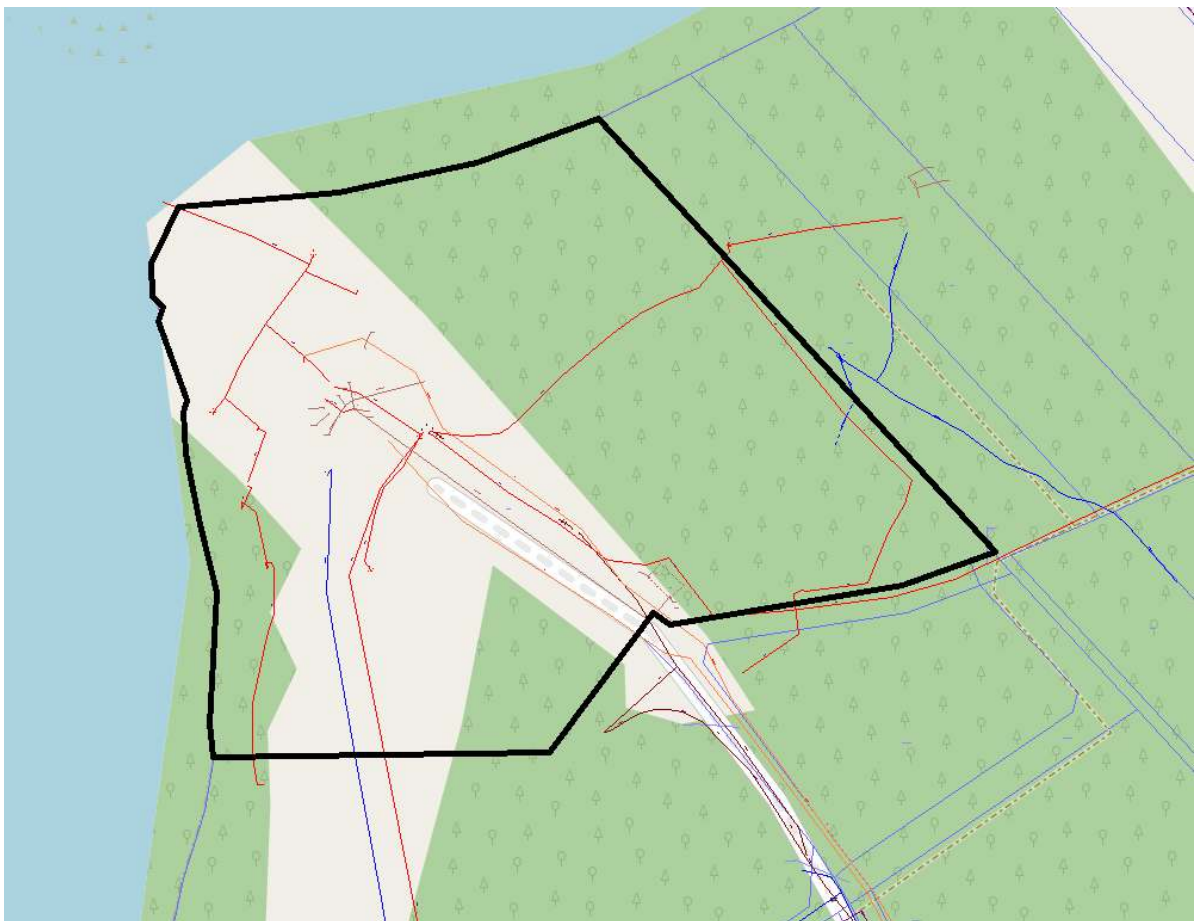
Drogi powiatowe stanowią układ mikroregionalny mapy drogowej powiatu. Są jednak bardzo ważnym elementem, pozwalającym połączyć układ sieci podstawowej (drogi krajowe i wojewódzkie). Łączą miejscowości z siedzibami gmin, z siedzibą powiatu oraz zakładami i instytucjami na ich terenie.

Drogi gminne, obsługujące gminę Iława o łącznej długości 113 km, posiadają w większości nawierzchnię twardą betonową (grunt stabilizowany cementem) w bardzo zróżnicowanym stanie technicznym. Wymagają one pilnej modernizacji, polegającej na wzmocnieniu istniejącej nawierzchni warstwami bitumicznymi oraz wykonaniu właściwie ukształtowanego korpusu dróg wraz z odwodnieniem. Numeracja dróg gminnych nie została jeszcze nadana przez WMBPP w Olsztynie.

Obszar analizowanej działki posiada dojazd poprzez publiczną drogę gminną.

Sieci infrastruktury technicznej

Na poniższej mapie zobrazowano przebieg sieci infrastruktury technicznej występującej na terenie opracowania zmiany studium oraz w jego sąsiedztwie.

Rys. wyposażenie w sieć infrastruktury technicznej. Obwiednią koloru czarnego zaznaczono obszar objęty zmianą studium. Linia koloru czerwonego – sieć elektroenergetyczna, niebieskiego – wodociągowa, brązowa – kanalizacyjna, pomarańczowa – telekomunikacyjna.

Sieć wodociągowa

Sieć wodociągowa prawie w 100% zaopatruje w wodę pitną mieszkańców gminy. Długość sieci wynosi 444,6 km na rok 2015, liczba użytkowników od roku 1990 wzrosła prawie trzykrotnie i wynosi 12677.

Analizowany teren wyposażony jest w sieć wodociągową. Doprowadzona jest ona wzdłuż zachodniej granicy działki do środkowej części terenu opracowania.

Kanalizacja sanitarna

Według stanu na 31.12.2014 r. długość sieci kanalizacji sanitarnej w gminie wynosiła 193,5 km, w tym: grawitacyjnej – 79,6 km i tłocznej – 113,9 km. Sieć tłoczna jest wyposażona w 77 przepompowni sieciowych i 420 przydomowych. Sieć kanalizacyjna ma nie więcej niż 20 lat.

Poziom skanalizowania gminy według liczby korzystających mieszkańców (uwzględniono również mieszkańców, którzy mają możliwość podłączenia się do sieci kanalizacyjnej, ale jeszcze tego nie zrobili) wynosi obecnie ok. 72% i jest zdecydowanie wyższy niż przeciętny dla gmin wiejskich regionu – 32,3% wg danych GUS za 2013 r. oraz powiatu ławskiego – 25,8% wg danych GUS za 2013 r.

W chwili obecnej ścieki komunalne z terenu gminy Ława są odprowadzane do 3 oczyszczalni zbiorczych w ramach trzech aglomeracji (pojęcie aglomeracji jest w tym przypadku zgodne z art. 43, ust. 2, pkt 1) ustawy Prawo wodne: aglomeracja – należy przez to rozumieć teren, na którym zaludnienie lub działalność gospodarcza są wystarczająco skoncentrowane, aby ścieki komunalne były zbierane i przekazywane do oczyszczalni ścieków albo do końcowego punktu zrzutu tych ścieków):

- Aglomeracja Ława z oczyszczalnią ścieków w Dziarnach – ścieki z miejscowości: Dół, Dziarnówko, Dziarny, Frednowy, Gromoty, Jażdżówki, Jezierzyce, Julin, Kałduny, Kamień Duży, Karaś, Kwiry, Laseczno, Ławice, Makowo, Małyki, Nejdyki, Nowa Wieś, Radomek, Rudzienice, Rudzienice-Kaładunki, Segnowy, Smolniki, Stradomno, Szałkowo, Szeplerzyzna, Szymbark, Tchórzanka, Tynwałd, Wikielec, Wola Kamieńska, Ząbrowo.
- Aglomeracja Susz z oczyszczalnią ścieków w Suszu – ścieki z miejscowości: Siemiany, Jeziorno, Tłokowisko i Szwałowo.
- Aglomeracja Samborowo z oczyszczalnią ścieków w Samborowie (gmina Ostróda) – ścieki z miejscowości Drwęca (wschodni kraniec gminy).

Omawiany teren posiada kanalizację sanitarną. Przebiega ona od gminnej drogi przylegającej do terenu opracowania poprzez drogę gruntową znajdującą się na terenie opracowania do jego środkowej części.

Gazownictwo

Na podstawie danych z GUS oraz Polskiej Spółki Gazownictwa sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Olsztynie, należy stwierdzić, że gmina wiejska Ława jest częściowo zgazyfikowana. Gmina Ława zaopatrywana jest w paliwo gazowe z gazociągu stalowego wysokiego ciśnienia DN 125 mm PN = 6,3 MPa relacji UZU Szydłak -SRP Nowa Wieś (długość gazociągu na terenie gminy Ława L=14,44 km), oraz stację gazową redukcyjno-pomiarową wysokiego ciśnienia o

przepustowości $Q=3000 \text{ Nm}^3/\text{h}$ zlokalizowaną w okolicach miejscowości Nowa Wieś k/łławy.

Stan techniczny sieci gazowej wysokiego ciśnienia oceniany jest jako dobry. Ponadto na terenie gminy wiejskiej łława występuje sieć gazowa niskiego i średniego ciśnienia.

Analizowany obszar nie posiada infrastruktury technicznej w postaci sieci gazowej.

Elektroenergetyka

Dostawa energii elektrycznej w obszarze Gminy łława odbywa się za pośrednictwem sieci 110 kV, 15 kV oraz 0,4 kV. W obszarze gminy zlokalizowana jest stacja elektroenergetyczna 110/15 kV GPZ łława Wschód. Drugą stacją elektroenergetyczną 110/15 kV zasilającą obszar gminy jest GPZ łława. Stacja GPZ łława zasila odbiorców zarówno w gminie terenowej i miejskiej. W wymienionych stacjach zainstalowane są po 2 transformatory 110/15 kV o mocy 25 MVA każdy.

Na terenie gminy wiejskiej łława funkcjonuje obecnie ponad 252 km napowietrznych linii energetycznych o napięciu 15 kV oraz ponad 46 km linii kablowych o tym samym napięciu. Ponadto na opisywanym areale funkcjonuje łącznie ponad 383 km linii energetycznych o napięciu 0,4 kV, do której wykonano blisko 101 km przyłączy do indywidualnych odbiorców. Stan sieci elektroenergetycznej oceniany jest jako dobry.

Omawiany teren posiada sieci elektroenergetyczne średniego i niskiego napięcia. Jest to zarówno sieć napowietrzna (sN) znajdująca się w centralnej części terenu opracowania, jak i sieci podziemne zlokalizowane w różnych częściach terenu (nN).

Gospodarka odpadami

Zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Warmińsko – Mazurskiego, obszar Gminy łława zakwalifikowany został do regionu zachodniego gospodarowania odpadami. Odpady komunalne zebrane z terenu Gminy w pierwszej kolejności wywozi się do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych - RIPOK w miejscowości Rudno.

Wymagania w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości, rodzaj i minimalną pojemność pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz na drogach publicznych, warunki rozmieszczania tych pojemników i ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, częstotliwość i sposób pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego, obowiązki osób utrzymujących zwierzęta domowe, mające na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku, wymagania utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, w tym także zakazu ich utrzymywania na określonych obszarach lub w poszczególnych nieruchomościach, wyznaczenie obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji i terminów jej przeprowadzania oraz inne wymagania wynikające z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami zawarte są w Regulaminie Utrzymania Czystości i Porządku na Terenie Gminy łława.

5. Analiza zawartości projektu zmiany Studium Gminy Ława

Ustalenia i główne cele Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ława

Główny cel polityki przestrzennej gminy Ława to zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy służący poprawie jakości i warunków życia mieszkańców, zwiększenie dostępu do usług lokalnych, ograniczenie bezrobocia, przy zachowaniu równowagi między aktywnością gospodarczą, a ochroną środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego.

Wypełnienie celów szczegółowych, których źródłem opracowania jest dochodzenie do założonego celu głównego, stanowić będzie podstawę rozwoju Gminy Ława:

- cele ekonomiczne – tworzenie niezbędnych mechanizmów korzystnie wpływających na rozwój gospodarczy Gminy, zapewniających stały spadek bezrobocia, a co za tym idzie podnoszenie zamożności mieszkańców. Zapewnienie odpowiedniego standardu dostępu do usług publicznych (oświata, ochrona zdrowia, sport i rekreacja, kultura), a także dostępu do usług komercyjnych i handlu. Zapewnienie optymalnego wyposażenia obszaru Gminy w infrastrukturę techniczną, w tym w szczególności terenów zabudowanych oraz terenów, które będą przeznaczone pod zabudowę. Uwzględnienie aspiracji Gminy związanych z możliwościami produkcji energii odnawialnej z pełnym poszanowaniem zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego;
- cele społeczne – uruchamianie procesów zapobiegających odpływowi ludności z Gminy. Ponadto kształtowanie struktury osadniczej wraz z systemami gospodarki wodno-ściekowej w taki sposób, aby tworzyły łącznie interesującą ofertę mieszkaniową, a także inwestycyjną związaną z różnego rodzaju formami działalności gospodarczej;
- cele przyrodnicze – zachowanie, ochrona i poprawa jakości zasobów środowiska przyrodniczego poprzez egzekwowanie obowiązujących zasad użytkowania i zagospodarowania terenów w działalności planistycznej i inwestycyjnej;
- cele kulturowe – dążenie do zachowania dziedzictwa kulturowego, zabytków, obiektów archeologicznych. Podejmowanie starań wpływających na poprawę stanu cennych obiektów zabytkowych;
- cele przestrzenne – kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy zgodnie z zasadami ładu przestrzennego. Propagowanie na terenach wiejskich rozwoju zabudowy zagrodowej ściśle związanej z prowadzoną działalnością rolniczą. Wspomaganie działań planistycznych mających na celu zlokalizowanie w formie bezkonfliktowej zabudowy mieszkaniowej, rekreacyjnej, obiektów usługowych i produkcyjnych oraz terenów rolniczych.

Ponadto w „studium”, stosownie do aktualnych potrzeb i trendów rozwoju gospodarczego, zostały określone zasady:

- rozwoju przestrzennego jednostek osadniczych;
- możliwości i warunki lokalizowania farm wiatrowych;
- możliwości i warunki lokalizowania stacji bazowych telefonii komórkowej;
- przeznaczania gruntów pod zalesienia;
- dostosowania rozwiązań przestrzennych do obowiązującego stanu prawnego.

W obszarze Gminy naturalne warunki fizjograficzno-przyrodnicze oraz analiza części

pierwszej studium tj. Uwarunkowań Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Iława pozwalają wyodrębnić cztery strefy polityki przestrzennej o zróżnicowanych predyspozycjach rozwojowych, dla których określa się skalę rozwoju gospodarczego, w tym także rozwoju zabudowy, przy zachowaniu wartości środowiskowych, przyrodniczych i kulturowych. Strefy: I Krajobrazowa, II Rolnicza, III Rolniczo-gospodarcza, IV Leśna.

Projekt zmiany studium obejmuje teren położony w strefie I Krajobrazowej.

W granicach ww. strefy określa się następujące zasady, dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów:

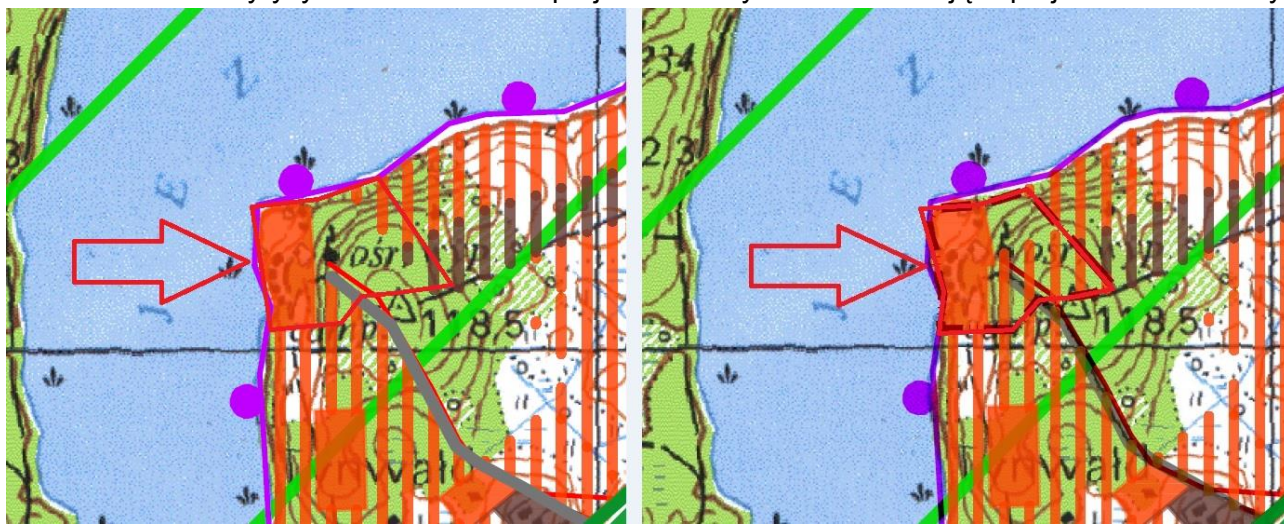
- Obszar parku i jego otuliny w planie ochrony został podzielony na strefy o różnych walorach przyrodniczych i krajobrazowych.
- "Plan ochrony parku krajobrazowego pojezierza iławskiego" szczegółowo ustala zasady gospodarowania na terenie Parku, odnoszące się szczególnie do możliwości wznoszenia obiektów budowlanych, w tym inwentarskich, prowadzenia gospodarki rolnej, leśnej i turystycznej, ochrony krajobrazowej, jak również utrzymywania istniejącej substancji budynkowej.
- Gospodarka leśna w sferze produkcyjnej podporządkowana jest zasadom ochrony przyrodniczej i krajobrazowej terenów Parku.
- Dla miejscowości Siemiany, położonej w granicach Parku oraz pozostałych miejscowości, położonych w tej strefie, adaptuje się istniejącą zabudowę. Projektowane tereny pod zabudowę mieszkaniową i turystyczno-usługową zostały wskazane na załączniku graficznym niniejszego „studium” – jako wytyczne do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
- Należy zachować zadrzewienia i zakrzaczenia nadbrzeżne w celu ochrony przed erozją.
- Nie dopuszcza się lokalizowania obiektów mogących negatywnie wpłynąć na jakość wód GZWP nr 210.
- Preferuje się ekologiczne metody produkcji rolnej, opartej na nawożeniu naturalnym z ograniczeniem pestycydów. W tej mierze stosowane będą zachęty ekonomiczne w oparciu o możliwości prawne.
- Rozwój miejscowości położonych na wschodnim wybrzeżu Jezioraka: (Szałkowo, Jezierzycze, Makowo) winien się odbywać w oparciu o rozwiązania i ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, uwzględniających dostępność linii brzegowej jeziora, ekspozycje widokowe i krajobrazowe wraz z zaprojektowaniem kompleksów zielonych, których to nadbrzeże jest pozbawione.
- Ustala się możliwość rozwoju zabudowy wiejskich jednostek osadniczych określonych na rysunku studium jako tereny istniejącej zabudowy. Uzupełnienie zabudowy powinno stanowić kontynuację dotychczas ukształtowanej struktury urbanistycznej.
- Ustala się rozwój zabudowy zgodnie z kierunkiem rozwoju określonym na rysunku studium.
- W granicach strefy I dopuszcza się lokalizowanie mikroinstalacji wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii w ramach zaspokojenia potrzeb z zakresu energetyki i ciepłownictwa indywidualnych gospodarstw domowych, z uwzględnieniem przepisów odrębnych, a także wszelkich uwarunkowań środowiskowych i kulturowych.

- W granicach strefy I zakazuje się lokalizowania inwestycji wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW;
- Wszelkie inwestycje w granicach tej strefy należy realizować zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony przyrody wynikającymi z położenia w granicach Parku Krajobrazowego Pojezierza Ławskiego oraz Obszaru Chronionego Krajobrazu Pojezierza Ławskiego (część A i B) i Obszaru Chronionego Krajobrazu Kanału Elbląskiego.

W związku z realizacją uchwały Nr XXX/293/21 Rady Gminy Ława z dnia 30 czerwca 2021 r., w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ława, obejmującej teren działki 271 w miejscowości Jażdżówki w obrębie Tynwałd, położonej w graniach strefy I, na części przedmiotowej działki wprowadzono kierunek rozwoju zabudowy turystyki i rekreacji, umożliwiając rozbudowę ośrodka wypoczynkowego.

Studium określa zasady lokalizacji różnych rodzajów zabudowy, wyznaczając na załączniku graficznym obszary podzielone na dwie grupy: tereny otwarte i kierunki rozwoju. Tereny otwarte podzielone zostały na funkcje odpowiadające aktualnemu wykorzystaniu lub przeznaczeniu terenów. Kierunki rozwoju zabudowy wyznaczone zostały na podstawie analiz przestrzennych w tym, inwentaryzacji urbanistycznych wykonanych w terenie, jak również oceny rozwoju na podstawie map satelitarnych.

Poniższe wyrysy ze studium oraz z projektu zmiany studium ukazują zaprojektowane zmiany.

RYS. 18. Wyrys z aktualnie obowiązującego studium (po lewej stronie) oraz z projektu zmiany studium (po prawej stronie). Obszar zmiany dotyczy działki ewidencyjnej nr 271 położonej w obrębie Tynwałd oznaczonej czerwoną strzałką i obwiednią.

Dotychczasowy dokument studium dla zachodniej części obszaru przedmiotowej działki wskazuje teren istniejącej zabudowy turystycznej i rekreacyjnej, dla części południowej rozwój w kierunku zabudowy turystyki i rekreacji, a w części północno-wschodniej teren lasu. Dlatego też realna zmiana studium dotyczy niewielkiego fragmentu w południowo-wschodniej części działki nr 271 (rozszerzenia kierunku rozwoju). W celu umożliwienia rozwoju ośrodka wypoczynkowego, na terenie tym wskazano w studium kierunek rozwoju zabudowy turystyki i rekreacji. W tej kategorii terenów mieszczą się wszelkie tereny funkcjonalne, w której realizowane są funkcje z zakresu rekreacji indywidualnej (letniskowej) oraz zbiorowej (pensjonatowej oraz ośrodków wypoczynkowych).

6. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji zapisów projektu zmiany studium

Biorąc pod uwagę obecne zagospodarowanie – w przypadku braku realizacji projektu „Zmiany Studium...” prognozuje się możliwość często przypadkowych lokalizacji pojedynczych inwestycji, będących rozproszonym zainwestowaniem, najczęściej lokalizowanym w najcenniejszych przyrodniczo obszarach.

Ponieważ samorząd lokalny nie będzie miał "narzędzi prawnych" do określenia spójnej polityki kierunków zabudowy pogorszy się stan zarówno poprzez dysharmonijny rozwój terenów, jak i przez fakt braku spójnej polityki architektonicznej - stopniowe zacieranie założeń układów osadniczych.

Kierunek przewidziany w zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego ma na celu wskazanie możliwości rozwoju zabudowy turystycznej – rozwój ośrodka wczasowego, a więc zajęcie nowych terenów zmniejszając tym samym powierzchnie zajęte obecnie przez lasy, grunty rolne. Brak realizacji zmiany studium umożliwi zachowanie w dłuższym czasie, w istniejącym naturalnym stanie, ekosystemów na wskazanym obszarze gminy, a tym samym przyczyni się do spowolnienia ingerencji w istniejące siedliska roślin i zwierząt.

Teren przeznaczony pod zabudowę w zmianie studium to znajduje się wśród terenów z zapoczątkowanym już procesem urbanistycznym. Stanowiąc będzie tzw. zabudowę uzupełniającą.

Z drugiej strony zaniechanie wprowadzenia studium może przynieść negatywne efekty w środowisku przyrodniczym dla całej gminy. Obszar ten, z uwagi na położenie przy jeziorze Jeziorak i pozostałości zaplecza turystycznego, tj. mola, jest miejscem cumowania jednostek pływających. Niezagospodarowany teren przyjeziorny wykorzystywany jest często jako miejsce organizowania spotkań, ognisk, przez co narażony jest na zanieczyszczenia odpadami.

Zaniechanie prac nad zmianą studium nie spowoduje zmniejszenia presji turystycznej. Wręcz stanie się ona jeszcze większym zagrożeniem, ze względu na brak podstaw prawnych do egzekwowania pewnych zasad, powodując konflikty społeczne oraz zagrożenie dla środowiska.

Podsumowując, zaniechanie zmian w studium w dalszej perspektywie czasu może doprowadzić do stagnacji gospodarczej obszaru, przy jednoczesnym narażeniu naturalnych walorów przyrodniczych, które podlegać będą niekontrolowanej presji turystycznej, stwarzającej realne zagrożenie dla cennych przyrodniczo obszarów gminy. Utracone korzyści społeczne będą zatem nieporównywalnie większe od cennych wartości przyrodniczych.

7. Przewidywane znaczące oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe, pozytywne i negatywne) na środowisko, w tym na obszary Natura 2000

7.1. Oddziaływanie poszczególnych rodzajów zabudowy i obiektów przewidzianych w projekcie zmiany studium na środowisko

Działalność człowieka, w szczególności antropopresja wywierana na środowisko naturalne, doprowadziła do zauważalnych zmian w kształtowaniu się warunków klimatycznych. Zakres zmian występuje głównie w obrębie zmian temperatury powietrza, jak i powstawaniu częstych zjawisk ekstremalnych. Stąd też istotnym elementem w zakresie oceny przedsięwzięcia w jego oddziaływaniu na środowisko jest również dokonanie analizy wpływu przedsięwzięcia na zmiany klimatyczne, w tym przede wszystkim presji wywieranej na jakość atmosfery i emisję zanieczyszczeń, które powodują kumulację energii cieplnej.

Każda realizacja ustaleń dokumentu wywoła określone skutki w środowisku i krajobrazie w zależności od rodzaju, skali i charakteru zmian. Oddziaływania na środowisko spowodowane przez realizację ustaleń projektowanego studium będą zróżnicowane. Postępujące zagospodarowanie przestrzeni może wpływać na pogorszenie stanu środowiska, ale również może powodować jego poprawę lub służyć jego ochronie.

Zapisy projektu studium wyznaczają dla analizowanego obszaru funkcję turystyki i rekreacji. W stosunku do obecnie obowiązującego studium, projekt studium zwiększa zasięg ww. funkcji o około hektar. W skali gminy nie będzie to znacząca zmiana. Ww. zmiana wchodzi w obszar lasu. Co istotne, grunty leśne chronione są na podstawie przepisów wyższego rzędu. Wobec tego, ewentualna zmiana lasu na cele nieleśne regulowana jest ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych i może być dokonana wyłącznie na etapie opracowywania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie decyzji właściwego organu. Niemniej jednak, sugeruje się aby planowane inwestycje, w miarę możliwości, zostały wkomponowane w teren istniejącego lasu. W przypadku realizacji ww. zmian zmniejszeniu ulec mogą istniejące tereny zielone ale przez odpowiednie zapisy miejscowych planów, część tych terenów zostanie odzyskana jako powierzchnia biologicznie czynna.

7.2. Oddziaływanie na obszary chronione i różnorodność biologiczną

Analizowany teren, przeznaczony w projekcie studium do zmiany, znajduje się w zasięgu obszaru Natura 2000 - Obszar Specjalnej Ochrony Lasy Ławskie oraz Parku Krajobrazowego Pojezierza Ławskiego.

Celem ochrony siedlisk i gatunków sieci Natura jest utrzymanie ich w tak zwanym właściwym stanie zachowania. Stan zachowania jest wypadkową różnych oddziaływań na gatunek i jego

siedlisko. Może być uważany za właściwy, jeżeli naturalny zasięg gatunku jest stabilny lub powiększa się, populacja jest silna i rozradza się, a odpowiednie dla gatunku siedlisko jest wystarczająco duże, by utrzymać populację gatunku w dłuższej perspektywie czasowej. Przez siedlisko gatunku rozumie się środowisko o określonych cechach biotycznych i abiotycznych, w którym gatunek występuje w jakimkolwiek stadium swojego cyklu życiowego. Podstawowym sposobem ochrony gatunków na obszarze sieci jest utrzymanie lub odtwarzanie siedlisk, z którymi są związane.

Projektowana zmiana Studium, z uwagi na niewielki zakres wprowadzonych zmian oraz brak wprowadzenia nowych kierunków zagospodarowania przestrzennego, niż już istniejące, nie powinna generować znaczących oddziaływań na wyżej wymienione obszary chronione. Kierunki rozwoju obszarów znajdujących się w sąsiedztwie analizowanego terenu są takie same. Dlatego też, wyznaczony w projekcie studium kierunek rozwoju zabudowy dla przedmiotowego terenu stanowi kontynuację formy zagospodarowania terenów sąsiednich, przez co jego oddziaływania nie będą znaczące.

Nieznaczne zwiększenie powierzchni istniejących już kierunków rozwoju nie powinno znacząco wpłynąć na obowiązujące na tym terenie obszary chronione. Realizacja inwestycji nie zmniejszy znacząco powierzchni żerowisk w skali Gminy. Oddziaływanie inwestycji na ptaki, ssaki i inne kręgowce naziemnie będzie minimalne.

Podczas przeprowadzonych obserwacji terenowych na obszarze badań nie zaobserwowano żadnych chronionych gatunków ptaków, ani śladów ich żerowania oraz siedlisk.

Na podstawie rozpoznania walorów florystycznych i szaty roślinnej stwierdza się niewielki wpływ przedsięwzięcia na walory florystyczne. Realizacja przedsięwzięcia nie będzie miała znaczącego wpływu na chronione siedliska przyrodnicze oraz chronione gatunki roślin i grzybów, gdyż nie występują one w zasięgu jego oddziaływania.

Zakazy obowiązujące dla Parku Krajobrazowego zapewniają m.in. zachowanie zadrzewień nadwodnych, występujących nad brzegiem jeziora Jeziorak. Znaczna część użytku leśnego w północno-wschodniej części terenu opracowania, nad jeziorem, pozostanie niezmieniona, wobec czego przejmie funkcje terenów okolicznych, zapewniając zachowanie naturalnej roślinności oraz miejsce bytowania i żerowania zwierząt. Co więcej, charakter planowanej zabudowy, tj. ośrodka wypoczynkowego, wymaga, by zachowane zostało jak najwięcej zieleni, która to stanowi czynnik decydujący o atrakcyjności takiego miejsca.

Ponadto, uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej na tym terenie przyczyni się do ochrony środowiska wodnego jeziora Jeziorak znajdującego się w bezpośrednim sąsiedztwie.

7.3. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Analizowany teren zmiany Studium położony jest w zasięgu GZWP 210 Iława. Wody podziemne na analizowanym terenie należą do Jednolitej Części Wód Podziemnych oznaczonej Nr 39. Warunki hydrograficzne opisane zostały we wcześniejszych rozdziałach.

Na etapie realizacji inwestycji wody opadowe i roztopowe odprowadzane będą do gruntu. Potencjalnymi źródłami mogącymi spowodować zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych mogą być: spływy wód deszczowych i roztopowych z terenu budowy oraz wypłukiwanie zanieczyszczeń głównie zawiesiny, spływy zanieczyszczeń ropopochodnych w związku z pracą sprzętu budowlanego, nieodpowiednia lokalizacja i zabezpieczenie zaplecza budowy, niezabezpieczenie toalet dla pracowników budowy. Niemniej jednak obecna technologia prowadzenia prac budowlanych nie stanowi zagrożenia dla jakości i zasobności wód powierzchniowych i podziemnych.

Wody opadowe będą swobodnie spływać do gruntu. W związku z tym nie należy wiązać niniejszego przedsięwzięcia z tworzeniem dodatkowych zanieczyszczeń do środowiska gruntowo-wodnego. Realizacja inwestycji nie wpływa w jakikolwiek sposób na ilość lub jakość wód opadowych.

Teren objęty zmianą studium posiada wyposażenie w sieć wodociągową i kanalizacyjną. Wobec tego ewentualna inwestycja nie będzie powodowała zwiększonego poboru wody z terenu opracowania, a tym samym obniżenia poziomu wód gruntowych. Nie istnieje również ryzyko niekontrolowanego zanieczyszczenia wód podziemnych i wód powierzchniowych ściekami bytowymi.

7.4. Powietrze i klimat

Projekt zmiany studium może bezpośrednio oddziaływać na powietrze atmosferyczne w związku z pojawieniem się nowych źródeł emisji do powietrza. Pojawienie się nowej zabudowy może spowodować pojawienie się nowych źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza: emisja zanieczyszczeń ze spalania paliw na cele energetyczne.

Na terenie gminy występuje wiele punktowych źródeł zanieczyszczenia powietrza. Największymi emitarami, wprowadzającymi zanieczyszczenia do powietrza są głównie obiekty publiczne i zakłady przemysłowe. Istotną rolę odgrywa również tzw. niska emisja oraz emisja komunikacyjna. Duży udział w emisji ogólnej posiada niska emisja ze źródeł rozproszonych (paleniska domowe, lokalne kotłownie, w których wykorzystywany jest głównie węgiel i drewno).

Pod kątem wielkości emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłów dla zabudowy przewidzianej w ww. projekcie zmiany studium należy zauważyć, iż obszar przewidziany do zabudowy w stosunku do całej gminy jest stosunkowo niewielki, nie przewiduje się ponadnormatywnych przekroczeń dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń w atmosferze. Dlatego też przewidywane oddziaływanie na powietrze i klimat będzie miało charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, neutralny.

Oddziaływanie na środowisko z ruchu pojazdów (komunikacyjne) powinno utrzymywać się na obecnym poziomie. Ewentualnie powstaną krótkoterminowe wzrosty emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych związanych z wznoszeniem zabudowy - maszyny budowlane. W związku z

proponowanymi ustaleniami zawartymi w projekcie studium - nie przewiduje się wpływu na klimat.

7.5. Powierzchnia ziemi i gleby

Na analizowanych obszarach nie występują grunty wysokich klas bonitacyjnych.

Niewielkie, chwilowe negatywne oddziaływanie na powierzchnię ziemi może wystąpić na skutek prowadzenia robót budowlanych w zakresie realizacji inwestycji. Antropogeniczne przeobrażenia powierzchni ziemi związane będą głównie z działaniami techniczno-inżynierskimi. Zasięg tych zmian warunkowany jest przede wszystkim głębokością prowadzonych prac ziemnych.

Zmiany te będą miały charakter punktowy w odniesieniu do powierzchni gminy i nie spowodują znaczącego negatywnego oddziaływania w tym znaczących przekształceń rzeźby terenu, o których to mowa w przepisach powoływanych we wcześniejszych rozdziałach prognozy.

7.6. Krajobraz

Krajobraz jako jeden z elementów środowiska naturalnego jest dobrem, które powinno podlegać powszechnej ochronie. Głównych zagrożeń krajobrazowych można upatrywać w niezwykle silnej ostatnimi laty antropopresji, spowodowanej intensywnymi oddziaływaniami człowieka na środowisko przyrodnicze.

Wprowadzane zapisy studium doprowadzą do lokalnego zubożenia krajobrazu. Oddziaływania będą ograniczone do czasu trwania realizacji zainwestowania, właściwie do czasu uporządkowania terenu po zakończeniu prac budowlanych. W fazie eksploatacji oddziaływanie będzie znikome. Należy zaznaczyć, że ocena wpływu projektowanych inwestycji na krajobraz jest bardzo złożona, gdyż każda taka ocena ma swoje pozytywne i negatywne skutki.

W celu zminimalizowania negatywnego wpływu nowej zabudowy na krajobraz wprowadzono szereg ustaleń. Określone zostały m.in. wskaźniki i parametry, które powinny być uwzględnione w ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Ogólne wskaźniki i zasady określające zagospodarowanie, ład przestrzenny i użytkowanie terenu.

Teren planowanego przedsięwzięcia znajduje się na obszarze objętym ochroną krajobrazu, tj. Parku Krajobrazowego Pojezierza Iławskiego. Funkcjonowanie inwestycji poprzez swoją niewielką powierzchniowo zajętość terenu nie spowoduje negatywnego wpływu na krajobraz otoczenia. Na etapie sporządzania planów miejscowych powinno się wprowadzić ustalenia związane z dostosowaniem projektowanej zabudowy do istniejącej rzeźby terenu.

Oddziaływanie na krajobraz, jakie należy rozpatrywać, dotyczy zmian w postrzeganiu krajobrazu przez ludzi, tj. zmian wizualnych (wizualno-estetycznych), rozumianych również jako zmiany w „ładzie przestrzennym” krajobrazu. Oddziaływanie wizualne wystąpi w odniesieniu do terenów, gdzie realizowana będzie inwestycja.

W przypadku oddziaływań wizualnych na krajobraz po realizacji przedsięwzięcia należy rozpatrywać stopień w jakim inwestycja w postaci zabudowy turystyczno-rekreacyjnej może przyczyniać się do zmiany wizualnych walorów krajobrazowych w terenie stanowiącym las i tereny

otwarte.

Do momentu opracowania niniejszego projektu zmiany studium oraz prognozy, zarząd województwa nie podjął się opracowania audytu krajobrazowego, stąd nie da się określić jakie będą rekomendacje tego dokumentu dla obszaru gminy Łława.

7.7. Zasoby naturalne

Projekt zmiany studium nie będzie miał wpływu na zasoby naturalne występujące na terenie gminy – analizowany teren znajduje się poza obszarami występowania złóż.

Wszelkie złoża rozpoznane oraz eksploatowane zostały przestrzennie zlokalizowane na rysunkach projektu studium.

7.8. Hałas

Wprowadzane w projekcie studium rozwiązania związane będą z pojawieniem się kolejnych źródeł hałasu. Zaliczyć do nich należy głównie:

- ruch pojazdów w związku z ruchem turystycznym oraz użytkowaniem dodatkowej zabudowy mieszkaniowej;
- bliżej nie określone źródła hałasu związane z obecnością ludzi (zwiększony ruch turystyczny, wszelkiego rodzaju imprezy, grille i zabawy organizowane dla turystów);
- ewentualne inne źródła hałasu.

Najważniejszym czynnikiem redukującym, kompensującym zwiększone tło akustyczne będzie poprawa jakości dróg w obszarach rozwoju funkcji wykazanych w studium.

Pozostałe źródła hałasu mają charakter niezorganizowany oraz charakteryzują się niewielką mocą akustyczną. Oddziaływania te zaliczyć można do kategorii negatywnych, ale krótkoterminowych, jako że nasilenie ruchu turystycznego przypada na miesiące wakacyjne.

Studium obejmuje stosunkowo niewielki obszar, ponadto ewentualna inwestycja nie będzie wiązała się z generowaniem istotnego zagrożenia w postaci hałasu przekraczającego obowiązujące normy, tak więc można stwierdzić, że nowo powstałe inwestycje nie spowodują istotnych emisji hałasu oraz pogorszenia klimatu akustycznego w najbliższym otoczeniu.

7.9. Zabytki i dobra materialne

Na omawianym terenie nie występują zabytki architektury, ani obszary zabytkowe.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łława nie spowoduje negatywnego oddziaływania na dobra materialne gminy.

Obszar zmiany studium położony jest w bezpośrednim sąsiedztwie jeziora Jeziorak, będącego częścią kanału Elbląskiego, uznanego za pomnik historii. Stosowne zapisy o takim

położeniu powinny znaleźć się w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

7.10. Oddziaływanie na warunki życia ludzi

Projekt zmiany studium może mieć wpływ na warunki życia ludzi w związku z przewidzianymi w studium inwestycjami. Ważnym czynnikiem będzie zatrzymanie migracji mieszkańców poprzez tworzenie nowych miejsc pracy w sektorach budownictwa i turystyki. W bezpośrednim sąsiedztwie obszaru zmiany studium nie znajduje się zabudowa mieszkaniowa, najbliższa zabudowa tego typu jest oddalona, wobec czego planowana inwestycja nie wpłynie na jakość życia okolicznych mieszkańców.

Podsumowując, dostosowanie nowej zabudowy wyglądem i charakterem do istniejących już zabudowań regionalnych oraz właściwe zagospodarowanie terenu planowanych inwestycji, z zastosowaniem niezbędnej zieleni spowoduje, że można będzie z powodzeniem wykluczyć negatywne oddziaływanie na warunki życia ludzi zamieszkałych najbliższych terenów objętych zmianami.

7.11. Oddziaływanie na tereny sąsiednie

Według obowiązującego Studium Gminy Łława, w bezpośrednim sąsiedztwie analizowanego terenu objętego zmianą studium, znajdują się:

- od strony północnej i zachodniej – teren jeziora Jeziorak,
- od strony południowej i wschodniej – tereny lasu, w tym zabudowa turystyczno-rekreacyjna.

Analizowany teren zlokalizowany jest w granicach strefy gospodarczej – Strefa I Krajobrazowa. Ww. strefa charakteryzuje się zabudową związaną głównie z turystyką i rekreacją.

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania planowanej inwestycji na zgrupowania fauny i flory terenów przyległych. Niewielki zasięg przestrzenny i zakres przedsięwzięcia nie wskazuje na możliwość zakłócenia funkcjonowania biotopów fauny i flory poza jego granicami.

7.12. Podsumowanie przewidywanych oddziaływań.

Opis przewidywanych znaczących oddziaływań planowanej inwestycji w formie tabelarycznej.

Tabela. Opis oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, wtórnych, krótkoterminowych, średnioterminowych, długoterminowych, stałych i chwilowych.

Lp.	Rodzaj oddziaływania	Opis przewidywanych znaczących oddziaływań planowanego przedsięwzięcia
1	Bezpośrednie	<p>Oddziaływanie w zakresie emisji hałasu - Krótkotrwale jedynie na etapie realizacji, brak ponadnormatywnego oddziaływania na etapie eksploatacji.</p> <p>Oddziaływanie w zakresie emisji substancji do powietrza - Na etapie eksploatacji przedsięwzięcie nie będzie stanowić ponadnormatywnych źródeł emisji substancji do powietrza.</p> <p>Oddziaływanie na powierzchnię ziemi - na etapie realizacji i eksploatacji nastąpi częściowe uszczelnienie podłoża.</p> <p>Oddziaływania na szatę roślinną i zwierzęta – nastąpi częściowe usunięcie szaty roślinnej w miejscu realizacji inwestycji oraz przesunięcie terenu bytowania zwierząt na pobliskie tereny leśne.</p>
2	Wtórne	Nie zidentyfikowano znaczących oddziaływań wtórnych.
3	Krótkoterminowe	<p>Oddziaływanie w zakresie emisji hałasu na etapie realizacji - Nie stwierdza się wystąpienia uciążliwości akustycznych dla mieszkańców najbliższej zabudowy.</p> <p>Oddziaływanie w zakresie emisji substancji do powietrza - Oddziaływanie w zakresie emisji substancji do powietrza związane będą ze zwiększonym zapyleniem powietrza w rejonie lokalizacji przedsięwzięcia w fazie robót przy realizacji inwestycji.</p>
4	Średnioterminowe	Nie zidentyfikowano znaczących oddziaływań średnioterminowych.
5	Długoterminowe	Oddziaływania długoterminowe i stałe nie będą występować.
6	Stale	
7	Chwilowe	Znaczące oddziaływania chwilowe występować będą na etapie realizacji i polegać będą na okresowym pogorszeniu klimatu akustycznego i aerosanitarne w rejonie lokalizacji przedsięwzięcia.

8. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

W projekcie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Iława zaplanowano i wprowadzono szereg działań mających na celu ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze:

➤ **w celu ochrony wód:**

- gospodarkę wodnościekową na terenach przeznaczonych pod lokalizację zabudowy należy realizować w formie równoległego uzbrajania w sieci wodociągowe i sieci kanalizacji sanitarnej;
- należy przeprowadzać modernizacje urządzeń melioracji wodnych, nie dopuszczać do wprowadzania odpadów, ścieków i innych zanieczyszczeń do wszystkich typów urządzeń melioracji wodnej;
- należy dążyć do wykluczenia możliwości zrzutu nieoczyszczonych ścieków do wód;
- należy dążyć do likwidacji nielegalnych wysypisk śmieci;
- należy dążyć do ochrony wód przed zanieczyszczeniami pochodzącymi z produkcji rolniczej – poprzez propagowanie rolnictwa ekologicznego;
- należy dążyć do wdrażania technologii o ograniczonym lub umiarkowanym zużyciu wody;
- należy dążyć do realizacji przebudowy urządzeń wodnych oraz odprowadzania oczyszczonych ścieków deszczowych lub komunalnych do wód powierzchniowych zgodnie z przepisami odrębnymi;
- w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy wprowadzać stosowne zapisy zapewniające ochronę ujęć wód, a także ochronę zadrzewień przybrzeżnych;

➤ **w celu ochrony powietrza:**

- należy dążyć do zmniejszania obciążenia środowiska poprzez ograniczenie emisji pyłów i gazów między innymi poprzez preferowanie ograniczania użycia paliw wysoko emisyjnych, a także propagowanie stosowania odnawialnych źródeł energii;
- należy dążyć do wprowadzania technologii bezodpadowych i energooszczędnych;

➤ **w celu ochrony gruntów:**

- należy dążyć do ograniczania zmian przeznaczenia gruntów rolnych wysokich klas bonitacyjnych oraz leśnych na cele nierolne i nieleśne;
- należy dążyć do dostosowania produkcji rolniczej do warunków środowiska, zasobności i produktywności gleb, zachowywania gruntów w dobrej kulturze rolnej;
- należy ograniczać nadmierne nawożenie gleb;
- należy przeciwdziałać procesom obniżania się wód gruntowych
- należy przeciwdziałać degradacji gleb związanych z procesami erozyjnymi i denudacyjnymi;
- należy dążyć do likwidacji dzikich składowisk śmieci na terenie Gminy.

➤ **w celu ochrony lasów:**

- gospodarka leśna powinna być prowadzona w oparciu o zasady powszechnej ochrony lasów, trwałości ich utrzymania, ciągłości i zrównoważonego wykorzystania ich wszystkich funkcji oraz powiększania zasobów leśnych;
- należy dążyć do zachowania w stanie naturalnym lub zbliżonym do naturalnego wszystkich elementów biocenozy leśnej, jako warunku trwałości i równowagi ekosystemów przyrodniczych;
- należy dążyć do naturalnego odnowienia lasu;
- należy dążyć do minimalizowania stosowania zrębów zupełnych, pozostawianie na zrębach, w formie grup i kęp, nasienników drzew domieszkowych i dziuplastych w celu wzbogacenia bioróżnorodności.

6. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Ze względu na lokalny charakter działań inwestycyjnych przewidzianych w studium oraz znaczne oddalenie od granic Rzeczypospolitej nie przewiduje się możliwości wystąpienia oddziaływania transgranicznego.

7. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Niniejsze opracowanie stanowi Prognoza oddziaływania na środowisko sporządzona dla projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łława w części obrębu geodezyjnego Tynwałd. Celami prognozy są: ocena potencjalnych zmian stanu środowiska gminy, stwierdzenie jakie przeobrażenia w środowisku nastąpią na skutek realizacji zagospodarowania terenu, zgodnie z ustaleniami określonymi w projekcie studium, identyfikacja obszarów objętych przewidywanym, znaczącym oddziaływaniem na środowisko i jego elementy

składowe, zaproponowanie rozwiązań, które zapobiegałyby, ograniczały lub przyrodniczo kompensowały negatywne oddziaływania na środowisko, ocena możliwości oddziaływań transgranicznych.

Celem wykonania projektu zmiany studium jest umożliwienie realizacji planowanego przedsięwzięcia, polegającego na rozbudowie istniejącego ośrodka wypoczynkowego w Jazdówkach.

W niniejszej prognozie przedstawiono istniejący stan środowiska przyrodniczego uwzględniając położenie gminy, budowę geologiczną, wody powierzchniowe i podziemne, szatę roślinną i warunki klimatyczne.

Na tle uwarunkowań przedstawiono stan środowiska, w tym czystość i źródła zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, jakość wód powierzchniowych i podziemnych oraz źródła ich zanieczyszczeń, warunki klimatu akustycznego i źródła powstawania hałasu oraz warunki życia ludzi. Surowce naturalne, zabytki i dobra materialne nie zostały przeanalizowane z racji braku ich występowania na omawianym terenie.

Opisano warunki geologiczne i glebowe. Wskazano wody zarówno podziemne jak i powierzchniowe oraz dokonano krótkiej ich charakterystyki. Opisano warunki klimatyczne. Opisano i scharakteryzowano stan powietrza atmosferycznego. Scharakteryzowano tło akustyczne.

Szczegółowo opisano zagrożenia, wyniki realizacji oraz działania kompensacyjne redukujące negatywne oddziaływanie na środowisko zapisów studium

Na etapie projektu zmiany studium nie wprowadza się konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej prowadzenia.

Studium jako dokument o charakterze strategicznym nie jest podstawą do realizacji poszczególnych przekształceń. Ich realizacja może nastąpić dopiero po uchwaleniu planów miejscowych, w których można ustalić metody analizy skutków ich realizacji oraz propozycje prac kompensacyjnych.

8. Wnioski

Obszar opracowania położony jest w obrębie geodezyjnym Tynwałd (gmina Ława) w otoczeniu terenów leśnych (przeznaczonych w studium oraz planach miejscowych pod funkcje turystyczno-rekreacyjne). Analizowany teren w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ława (Uchwała Nr XLIV/380/2018 z dnia 23 lutego 2018 r., zmieniona Uchwałą Nr XXX/292/21 z dnia 30 czerwca 2021 r.) we wschodniej części terenu objętego zmianą ustala teren istniejącej zabudowy turystyczno-rekreacyjnej, w południowej wyznaczony został kierunek rozwoju zabudowy turystyczno-rekreacyjnej, natomiast pozostała część stanowi teren leśny i teren przestrzeni otwartej (roślinność niska w postaci traw).

W ślad za postępującymi zmianami w zagospodarowaniu przestrzennym gminy Ława oraz wynikającą z tego polityką rozwoju, analizowany w niniejszym dokumencie prognozy, projekt zmiany studium wyznacza konkretny teren, dla którego zwiększa się zasięg już istniejących kierunków rozwoju.

Szczególnie ważnym zagadnieniem, które porusza dokument prognozy jest oddziaływanie ustalonych kierunków rozwoju analizowanego terenu na środowisko, a w szczególności na obszary chronione. Z przeprowadzonej analizy wynika, iż omawiany teren znajduje się w zasięgu

następujących obszarów chronionych: Natura 2000 - Obszar Specjalnej Ochrony Lasy Ławskie oraz Park Krajobrazowy Pojezierza Ławskiego. Zmiany wprowadzone w ustaleniach projektu zmiany studium nie będą miały negatywnego oddziaływania na te tereny chronione oraz na inne najbliższe położone obszary chronione. Dla poszczególnych form ochrony przyrody obowiązują przepisy wynikające z ustaw oraz aktów powołujących dane formy. Studium wskazuje na konieczność respektowania nakazów i zakazów, jakie narzucają te dokumenty. W ramach przeprowadzonej analizy stwierdzono, że realizacja oraz eksploatacja przedsięwzięcia nie będzie oddziaływać na tereny objęte ochroną prawną, w tym obszary Natura 2000. Nie wpłynie zarówno na przedmiot ich ochrony jak również na ich spójność. Podczas przeprowadzonych obserwacji terenowych na obszarze badań nie zaobserwowano żadnych chronionych gatunków ptaków, ani śladów ich żerowania oraz siedlisk.

W zakresie wód podziemnych - obszar badań znajduje się w JCWPd nr 39. Ogólna ocena stanu JCWPd jest dobra natomiast ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych – niezagrażona. Obszar opracowania znajduje się również w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych 210 Ława. Proponowana zmiana studium nie wpłynie znacząco ilość i jakość wód podziemnych (głównie ze względu na wyposażenie obszaru w sieć wodociągową i kanalizacyjną). Etap budowy przedsięwzięcia nie będzie stanowił zagrożenia dla jakości wód podziemnych i powierzchniowych.

Teren opracowania położony jest w zasięgu północnego korytarza ekologicznego Lasy Ławskie GKPN-13. Jego ewentualne zagospodarowanie nie przerwie ciągłości korytarza, gdyż w otoczeniu znajdują się znaczne obszary leśne oraz obszary otwarte, które przejmą funkcję korytarza do migracji.

Roślinność występująca na obszarze badań to zarówno roślinność niska (trawy i zakrzaczenia), jak i drzewa stanowiące las, pojedyncze drzewa oraz skupiska, głównie w rejonach nadbrzeżnych. Wyznaczenie kierunku rozwoju zabudowy rekreacyjnej i turystycznej na gruntach leśnych nie przesądza o zmianie ich przeznaczenia. Zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne dokonuje się w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego w drodze decyzji właściwego, na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, organu.

Teren objęty opracowaniem zamiany studium wyposażony jest w niezbędną infrastrukturę techniczną w postaci: sieci elektroenergetycznej, sieci kanalizacji sanitarnej oraz sieci wodociągowej. Ponadto posiada dostęp do publicznej drogi gminnej. Ze względów ekonomicznych jego przeznaczenie pod rozwój zabudowy jest więc uzasadnione.

Na analizowanym obszarze nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

Funkcjonowanie przedsięwzięcia po zastosowaniu działań minimalizujących nie będzie źródłem negatywnych oddziaływań w odniesieniu do świata roślinnego i zwierzęcego, w tym w szczególności gatunków chronionych. Nie zinventaryzowano występowania gatunków chronionych na tym obszarze. Sąsiednie tereny leśne i otwarte tereny użytkowane rolniczo przejmą funkcje siedliskowe obszaru.

Realizacja planowanej inwestycji w założeniu wariantu inwestycyjnego, nie będzie miała wpływu na przypowierzchniowe warstwy geologiczne. Prace te nie są związane z wykonywaniem głębokich wykopów - nie przewiduje się powstania zjawisk erozyjnych. Ponadto, na terenie znajdują się już pozostałości fundamentów oraz innych utwardzonych placów oraz ciągów pieszych i jezdnych.

W odniesieniu do jakości powietrza - etap budowy związany będzie głównie z wtórną niezorganizowaną emisją pyłów różnej granulacji oraz w mniejszym stopniu zanieczyszczeń

pochozących ze spalania paliw w silnikach maszyn, które mogą być wykorzystywane na tym etapie. Oddziaływanie na powietrze, na etapie budowy, będzie miało charakter przejściowy. Etap eksploatacji nie będzie wiązał się z ponadnormatywną emisją zanieczyszczeń do atmosfery.

Na etapie prowadzenia prac budowlanych głównym źródłem uciążliwości będzie praca ciężkiego sprzętu budowlanego. Emitowany hałas będzie miał zasięg lokalny. Roboty budowlane będą prowadzone wyłącznie w porze dziennej i zastosowane zostaną wszelkie możliwe środki zapobiegające zakłóceniom klimatu akustycznego. Nie stwierdzono, aby funkcjonowanie planowanych inwestycji było źródłem uciążliwości akustycznych. Klimat akustyczny na tej części opracowania został oceniony jako dobry. Pozytywnie na klimat wpływa otoczenie terenu przez lasy. Największym źródłem hałasu, zwłaszcza w okresie letnim, jest ruch wodny na przylegającym do analizowanego obszaru jeziorze.

Prace budowlane są zawsze istotnym źródłem odpadów. Odpady zostaną zagospodarowane zgodnie z przepisami prawa w tym zakresie.

Zakres realizacji inwestycji wraz z zastosowaniem działań minimalizujących nie spowoduje wyjątkowo negatywnego oddziaływania na klimat i krajobraz.

Wykazano małe prawdopodobieństwo sprzeciwu ze strony lokalnej społeczności i organizacji ekologicznych. Realizacja wariantu inwestycyjnego, przy zastosowaniu rozwiązań minimalizujących, ograniczy potencjalne negatywne oddziaływanie na warunki przyrodnicze w rejonie działki inwestycyjnej.

Przedsięwzięcie nie należy do zakładów o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Podsumowując wszystkie przedstawione w niniejszym opracowaniu informacje dotyczące charakterystyki badanego terenu oraz planowanej inwestycji, można stwierdzić że nie wykryto przeciwwskazań do wyznaczenia przewidzianego w projekcie zmiany studium kierunku rozwoju. Stwierdzono również, iż planowana inwestycja jest korzystna ze względu na uwarunkowania społeczno-gospodarcze oraz możliwa do realizacji pod względem uwarunkowań przyrodniczo – środowiskowych.

9. Wykaz materiałów źródłowych

Przy sporządzaniu prognozy wykorzystano:

1. Uchwała Nr XXX/293/21 Rady Gminy Ława z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ława w części obrębu geodezyjnego Tynwałd;
2. Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ława w części obrębu geodezyjnego Tynwałd;
3. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ława, podjętego Uchwałą Nr XLIV/380/2018 Rady Gminy Ława z dnia 23 lutego 2018 roku w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ława, zmieniona Uchwałą Nr XXX/292/21 Rady Gminy Ława z dnia 30 czerwca 2021 roku;
4. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030);
5. Dane Urzędu Gminy Ława;
6. Centralna Baza Danych Geologicznych; <http://bazagis.pgi.gov.pl/>;
7. Dane Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu badawczego, <http://igs.pgi.gov.pl/>;
8. Biuletyn Informacji Publicznej Gminy Ława;
9. Bank Danych Lokalnych GUS, <http://stat.gov.pl/>;
10. Raporty o stanie środowiska województwa warmińsko - mazurskiego z lat 2009 - 2014, Inspekcja Ochrony Środowiska Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Biblioteka Monitoringu Środowiska;
11. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U.2018.142 t.j.);
12. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U.2016.2183);
13. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U.2014.1409);
14. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U.2014.1408);
15. Ptaki. Przewodnik Collinsa, 2010 r.;
16. Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski, Władysław Matuszkiewicz PWN, Warszawa 2001 r.;
17. Potencjalna roślinność naturalna Polski. Mapa pogładowa w skali 1: 300 000, arkusz 1 Pojezierze Wielkopolskie i Pojezierze Chełmińsko - Dobrzyńskie, PAN, W. Matuszkiewicz i inni, Warszawa 1995 r.;
18. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badań Ssaków PAN, W. Jędrzejewski i inni, Białowieża 2012r.;
19. Rośliny lasu liściastego, Tadeusz Traczyk, WSiP, Warszawa 1959 r.;
20. Atlas roślin, R. Krzyściak-Kosińska, M. Kosiński, wyd. Pascal, Bielsko-Biała 2007 r.;
21. DIETZ C., HELVERSEN O., NILL D., 2007. Nietoperze Europy i Afryki Północno Zachodniej. Multico, Warszawa, 2009;
22. Płazy i gady Polski, A. Herczek, J. Gorczyca, Wyd. Kubajak, 2004 r.;

23. Atlas ptaków, część I i II, Marcin Karetta, wyd. Pascal, Bielsko-Biała, 2010 r.;
24. Ptaki Polski, część 1 i 2, Andrzej G. Kruszewicz, MULTICO Oficyna Wydawnicza, Warszawa 2005, 2006, 2007;
25. Regionalizacja geobotaniczna Polski - Jan Marek Matuszkiewicz, IGiPZ PAN Warszawa, 2008 r.;
26. Geografia Regionalna Polski [J. Kondracki PWN 2013];
27. Ostoje ptaków w Polsce - wyd. OTOP;
28. Polskie Normy: PN-75-E-05100-1: 1998, PN-EN-50341-1 oraz PN-EN-50423-1;
29. Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz.U.2003.47.401)†
30. Strona Komisji Europejskiej: <http://ec.europa.eu>
31. Mapy Hydrogeologiczne, Szczegółowe Geologiczne, Geośrodowiskowe Polski w skali 1 : 50 000;
32. Mapy Glebowe w skali 1 : 5 000;
33. Witryny internetowe:
 - [http://geoportal.gov.pl/;](http://geoportal.gov.pl/)
 - <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/;>
 - <https://geolog.pgi.gov.pl/;>
 - <http://mapa.korytarze.pl/;>
 - <https://ilawa.e-mapa.net/;>
 - [http://bip.gmina-ilawa.pl/.](http://bip.gmina-ilawa.pl/)

Spis załączników graficznych:

1. Mapa struktur funkcjonalno-przestrzennych projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Iława (zał. graf. nr 1)

Spis załączników tekstowych:

2. Kopia uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Olsztynie (zał. tekst 1)
3. Kopia uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Iławie (zał. tekst 2)

Autorzy opracowania:

URBANISTA
mgr inż. Maciej Wronka

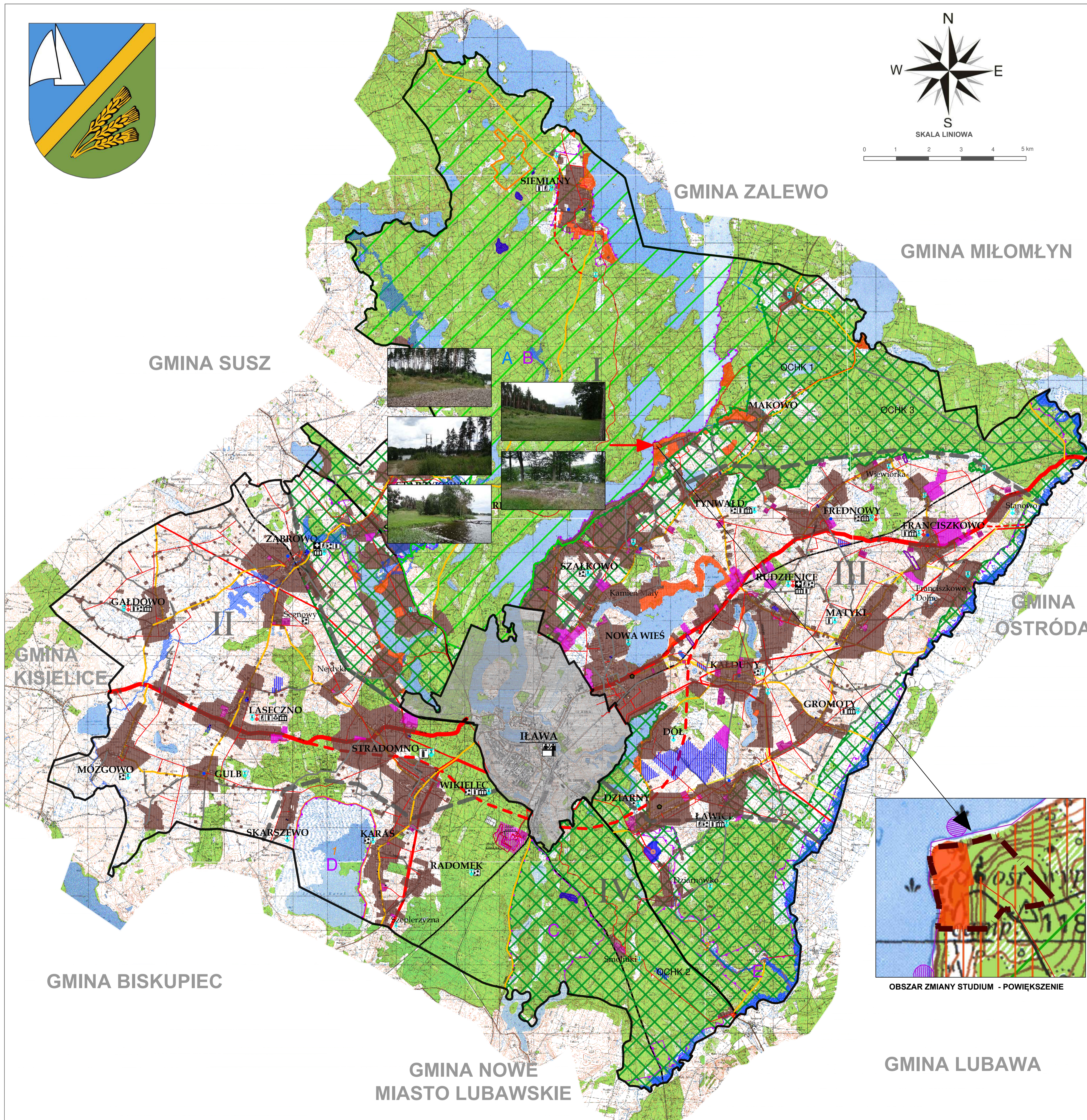
.....
Maciej Wronka

URBANISTA
mgr inż. Emilia Gałuszka-Wronka

.....
Emilia Gałuszka-Wronka

STRUKTURA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA DLA ZMIANY STUDIUM UWARUNKWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY IŁAWA

Załącznik nr 1

LEGENDA:

- Graniczba Gminy Iława
- Siedziba Gminy
- Miejscowości sołectkie
- Nieżydki
- Pozostałe miejscowości
- Gmina granicząca z gminą Iława
- Gmina Ostróda
- TERENY ROLNICZE
- TERENY LASÓW ZARZĘDZEK I ZAKRZEWIEN
- TERENY WÓD POWIERZCHNIOWYCH

ZASADY REALIZACJI POLITYKI PRZESTRZENNEJ:

- Graniczba stref polityki przestrzennej
- I Strefy polityki przestrzennej
- II
- III
- IV

STRUKTURA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA:

TERENY OTWARTE	KIERUNKI ROZWOJU	TERENY ZABUDOWY MIESZKANOWO-USŁUGOWEJ I ZAGRODOWEJ
		TERENY ZABUDOWY TURYSTYKI I REKREACJI
		TERENY ZABUDOWY PRODUKCJI ANELI, SKŁADÓW I MAGAZYNÓW, W TYM TERENY EKSPLOATACJA ŻŁOZ KOPALIN
		TERENY SPECJALNE

UKŁAD KOMUNIKACYJNY:

- Drogi krajowe
- Drogi wojewódzkie
- Drogi powiatowe
- Drogi gminne
- Orientacyjny przebieg obwodnicy Iławy
- Orientacyjny przebieg planowanych dróg
- Linia kolejowa magistralna
- Linia kolejowa

OBSZARY OBJĘTE PRAWNYMI FORMAMI OCHRONY PRZYRODY:

- Obszar Chronionego Krajobrazu:
 - OCHK 1 Pojezierza Iławskiego - część A i B
 - OCHK 2 Doliny Dolnej Drwęcy
 - OCHK 3 Kanalu Elbląskiego
- Park Krajobrazowy Pojezierza Iławskiego
- Użytek ekologiczny:
 - 1 Jez. Kociołek
 - 2 Jez. Czarne
 - 3 Jez. Płajtek Mały
 - 4 Jez. Płajtek Duży
 - 5 Jez. Łąskie
- Rezerwat Przyrody:
 - 1 Jezioro Karas
 - 2 Jasne
 - 3 Rzeka Drwęca
- Obszar NATURA 2000 - obszary ptasie:
 - A OSO Lasy Iławskie
- Obszar NATURA 2000 - obszary siedliskowe:
 - B SOO Ostoja Iławska
 - C SOO Ostoja Radomno
 - D SOO Jezioro Karas
 - E SOO Dolina Drwęcy
- SOO Aleje Pojezierza Iławskiego

OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ:

- o prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi raz na 100 lat (Q 1%)
- o prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi raz na 10 lat (Q 10%)

OBSZARY I OBIEKTY OBJĘTE OCHRONĄ KONSERWATORSKĄ:

- Zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków /ilość obiektów w miejscowości/
- Zabytki nieruchome wpisane do ewidencji zabytków /ilość obiektów w miejscowości/
- Zakożenia parkowe wpisane do rejestru zabytków

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA:

- Schemat przebiegu gazociągu średniego ciśnienia
- Schemat przebiegu gazociągu wysokiego ciśnienia
- Stacja redukcyjna gazociągu wysokiego ciśnienia
- Schemat przebiegu sieci kanalizacyjnej
- Ujęcia wody
- Oczyszczalnia ścieków
- Sieć elektroenergetyczna średniego napięcia
- Sieć elektroenergetyczna wysokiego napięcia

INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA:

- Siedziba Urzędu Gminy Iława
- Przychodnia lekarska
- Biblioteka
- Boiska sportowe
- Cmentarze
- Jednostki OSP
- Szkoły
- Kościóły
- Gminny Ośrodek Kultury

GRANICZBA TERENÓW OKREŚLONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBYNYCH

- Graniczba terenów złóż kopalni
- Obszar górnicy
- Teren górnicy
- Graniczba zmiany Studium
- Graniczba obszaru rozmieszczenia urządzeń fotowoltaicznych wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, wraz ze strefą ochronną
- Graniczba zmiany Studium zgodnie z Uchwałą nr XXX/2021/21 Rady Gminy Iława z dnia 30 czerwca 2021 r.

OBSZAR ZMIANY STUDIUM - POWIĘKSZENIE

GMINA LUBAWA

WOOS.411.109.2021.AD

Olsztyn, 27 sierpnia 2021 r.

Wójt Gminy Iława

Na podstawie art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247, z późn. zm.), w związku z pismem Wójt Gminy Iława z 28 lipca 2021 r., znak: RLP.6720.2.2021 (data wpływu do RDOŚ w Olsztynie 29.07.2021 r.)

uzgadniam

zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do projektu dokumentu:

Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Iława w części obrębu geodezyjnego Tynwałd

zgodny z wymaganiami art. 51 ust. 2 ww. ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247, z późn. zm.).

Rada Gminy Iława przystąpiła do opracowania wymienionego na wstępie dokumentu na mocy podjętej Uchwały Nr XXX/293/21 z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Iława.

Zmiana studium następuje w takim trybie, w jakim jest ono uchwalane. Z uwagi na to, że studium zawiera podstawowe ustalenia w zakresie polityki przestrzennej gminy, przede wszystkim poprzez wskazanie terenów przeznaczonych pod określone cele oraz dokonuje kwalifikacji i przeznaczenia poszczególnych obszarów gminy, już na tym etapie należy zwrócić szczególną uwagę na wyznaczenie terenów do rozwoju i realizacji aktywności gospodarczej **w zgodzie z obowiązującymi na terenie warunkami ochrony wartości przyrodniczych**. Zawartość studium powinna być zgodna z zakresem przedmiotowym określonym w art. 10 ust. 1 pkt 1-15 i ust. 2 pkt 1-16 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2021 r. poz. 741) oraz rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy (Dz. U. 2004 r. Nr 118, poz. 1233). Opracowując projekt studium oraz prognozę należy przywoływać wszystkie aktualne przepisy prawa. Wszystkie zapisy studium, dotyczące ochrony przyrody i jej zasobów, należy odnieść do aktualnego stanu prawnego w tym zakresie, przede wszystkim do aktualnych przepisów wyznaczających i ustanawiających daną formę ochrony.

Spełniamy wymagania EMAS - zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

ul. Dworcowa 60, 10-437 Olsztyn, tel. 89 537-21-00, fax: 89 527-04-23, sekretariat.olsztyn@rdos.gov.pl, gov.pl/web/rdos-olsztyn

Prognoza oddziaływania na środowisko:

1. zawiera:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- f) datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku, gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów;

2. określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

3. przedstawia:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

W prognozie należy zawrzeć między innymi opis projektu studium wraz z uzasadnieniem proponowanego zapisu oraz oceną wpływu na środowisko, przedstawić stan środowiska, wpływ projektu studium na wszystkie jego elementy, przedstawić najważniejsze ustalenia i wnioski z prognozy oraz rekomendacje, jakie powinny zostać zawarte w ostatecznej wersji studium. Z uwagi na to, że studium zawiera podstawowe ustalenia w zakresie polityki przestrzennej gminy/miasta, przede wszystkim poprzez wskazanie terenów przeznaczonych pod określone cele oraz dokonuje kwalifikacji i przeznaczenia poszczególnych obszarów gminy/miasta, już na tym etapie należy zwrócić szczególną uwagę na wyznaczenie terenów do rozwoju i realizacji aktywności gospodarczej w zgodzie z obowiązującymi na terenie warunkami ochrony wartości przyrodniczych. Mimo, że studium nie jest aktem prawa miejscowego, to jako akt planistyczny określa politykę przestrzenną gminy i wiąże jej organy, przy sporządzeniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Teren objęty projektem dokumentu położony jest na terenie Parku Krajobrazowego Pojezierza Iławskiego, w granicach obszaru Natura 2000 Lasy Iławskie PLB280005 oraz w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru Natura 2000 Ostoja Iławska PLH280053.

Na terenie Parku Krajobrazowego Pojezierza Iławskiego obowiązują przepisy rozporządzenia Nr 37 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 września 2005 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Pojezierza Iławskiego w części dotyczącej województwa warmińsko-mazurskiego (D. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2005 r. Nr 140, poz. 1649, z późn. zm.). Rozporządzenie to określa szczególne cele ochrony oraz zakazy obowiązujące na tym terenie. Zagospodarowanie terenu musi uwzględniać ww. ograniczenia, jak również cel ustanawiania parków krajobrazowych, wskazany w art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098). Na tym terenie obowiązują m.in. zakazy „wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym, przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych” oraz „likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych” (§ 3 ust. 1 pkt 5 i pkt 8 rozporządzenia w sprawie Parku Krajobrazowego Pojezierza Iławskiego w części dotyczącej województwa warmińsko-mazurskiego). § 2 ust. 1 lit. c ww. rozporządzenia wskazuje, że do szczególnych celów ochrony Parku Krajobrazowego Pojezierza Iławskiego dotyczących ochrony wartości przyrodniczych należy m.in. renaturalizacja terenów zabagnionych i brzegów jezior.

Na terenie objętym projektem zmiany studium występuje bardzo urozmaicona rzeźba terenu z wysoką skarpią nadbrzeżną jeziora Jeziorak. Różnice wysokości wynoszą tu do 19 m. Zgodnie ze szczególnym celem ochrony wartości przyrodniczych, jakim jest renaturalizacja brzegów jezior oraz stosownie do obowiązującego zakazu wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, zagospodarowanie na zalesionym brzegu jeziora Jeziorak nie powinno ulegać modyfikacjom. Nowe kierunki zagospodarowania przestrzennego nie mogą negatywnie wpływać na młodoglacjalną rzeźbę terenu, ukształtowaną w okresie zlodowacenia bałtyckiego.

Zagospodarowanie przestrzenne nie może naruszać również zakazu odnoszącego się do przekształcania zbiorników wodnych. Najbliższe otoczenie zbiorników eutroficznym, do których należy Jeziorak (z wyróżnionym płatem siedliska przyrodniczego 3150, będącego przedmiotem ochrony w obszarze Natura 2000 Ostoja Iławska, o czym mowa w dalszej części niniejszego pisma), budowane jest przez trzciniowiska – zbiorowiska z klasy *Phragmitetea* – można tu wyróżnić dwa pasy: znajdujący się od strony wody szuwar wysoki

(*Phragmitetum* i in.) i występujący w głąb łądu szuwar turzycowy. Szuwar turzycowy składa się ze zbiorowisk wysokich turzyc (*Caricetum acutiformis*, *Caricetum gracilis*, *Caricetum rostratae*, *Caricetum elatae*) zaliczanych do związku *Magnocaricion*. Dalej mogą występować zbiorowiska mszysto-turzycowe (klasa *Scheuchzerio-Caricetea nigrae*) lub wilgotne łąki (*Molinio-Arrhenatheretea*), na które wkracza łożowisko *Salicetum pentandro-cinereae*. Najdalszą strefę roślinności związaną z eutroficznymi zbiornikami wodnymi stanowią zbiorowiska leśne z klas *Alnetea glutinosae* lub *Quercu-Fagetea*. Przedstawiony pasowy układ roślinności występującej wokół zbiorników ulega znacznym modyfikacjom.

Zarządzanie siedliskiem wymaga działań na poziomie obszaru wodnego – zlewni bezpośredniej i pośredniej. Na całym obszarze wodnym mieszczącym siedlisko zaleca się jego ochronę, uprzednie oczyszczanie ścieków zanieczyszczających, ochronę stref brzegowych oraz wyznaczenie stref działań ochronnych. Konieczne jest ograniczenie eutrofizacji i gromadzenia się osadów. Zarządzanie poziomem wody jest kluczowe dla ograniczenia zamulania oraz rozwoju helofitów (roślin bagiennych częściowo zanurzonych w wodzie). Zalecenia szczegółowe dotyczące ochrony jezior eutroficznych obejmują rozciągnięcie zasad ochrony na roślinność leśną i drzewiastą, w szczególności wskazane jest zapobieżenie całkowitym wyrębom drzewostanu ze stref przyległych do zbiorników. Wyręby starodrzewia prowadzą do pogłębienia procesów eutrofizacji jezior. Jest to stosunkowo nowa forma ograniczenia antropopresji i umożliwia objęcie ochroną całościową wzajemnie współzależne siedliska [za: P. Klimaszyk. 2004, Starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*. W: J. Herbich (red.). Wody słodkie i torfowiska. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 2., s. 59-71].

Nowe zagospodarowanie, szczególnie pociągające za sobą przekształcenie obszaru leśnego, gdzie w obowiązującym planie wprowadzono zakaz zabudowy, może uruchomić procesy urbanistyczne, które w oddziaływaniu skumulowanym z innymi działaniami, mogą mieć znaczący wpływ na zdolność ekosystemu jeziora do zachowania równowagi ekologicznej i jego szybkie przekształcenie (eutrofizacja, hypertrofizacja). W 2017 roku jezioro było badane w zakresie monitoringu operacyjnego Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Olsztynie. Na podstawie elementów biologicznych i fizykochemicznych (z pominięciem wskaźnika tlenowego) potencjał ekologiczny jeziora Jeziorak Duży oceniono jako słaby. O wyniku klasyfikacji zdecydował fitoplankton. Obniżoną jakość jeziora potwierdzały także niska przezroczystość wód oraz ponadnormatywne wartości stężenia azotu ogólnego. Stanu chemicznego jeziora w 2017 roku nie badano. Stan jednolitej części wód Jeziorak Duży określono jako zły. Porównanie oceny z 2017 roku z przeprowadzoną w roku 2014 wskazuje, że potencjał ekologiczny jeziora Jeziorak Duży nie uległ zmianie (T. Zalewski 2018 Raport o stanie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego w 2017 roku. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie, Olsztyn, s. 28). Przekształcenie brzegów jeziora i wzrost antropopresji jest głównym czynnikiem wpływającym na proces degradacji jezior eutroficznych.

Wskutek realizacji zabudowy na terenach dotychczas niezabudowanych, szczególnie w newralgicznej dla czystości wód i biologii jeziora strefie szerokości 100 m od brzegów, może dojść do fragmentacji siedlisk dziko wstępujących zwierząt, zniszczenia i fragmentacji korytarza ekologicznego, którego zasadniczym elementem są wody śródlądowe. Działania takie prowadzą nie tylko do nieodwracalnych zmian w siedlisku samego jeziora, lecz konsekwencją ich jest również stopniowy zanik naturalnej roślinności nadwodnej, pływającej

i zanurzonej, i związanych z nimi gatunków zwierząt, jak również – szczególnie na terenach w pobliżu siedzib ludzkich - rozprzestrzenianie się gatunków obcych, w tym inwazyjnych w stosunku do gatunków rodzimych. W ten sposób wskutek degradacji siedlisk dochodzi do przeobrażenia zasobów gatunkowych obszaru – gatunki unikatowe, rzadkie i chronione ustępują miejsca gatunkom synantropijnym, powszechnym, „wszędobylskim”, o szerokiej skali ekologicznej.

Powyższe wskazuje, na jak wielu płaszczyznach należy rozpatrywać zakaz dotyczący przekształcania zbiorników wodnych. Ciekawy wniosek dotyczący zagospodarowania brzegów wód sformułowano w monografii „Woda w mieście”: „Z drugiej strony niezwykle istotne jest zachowanie i odtwarzanie ekosystemów wodnych i przywodnych, a w szczególności różnorodności biologicznej strefy litoralnej, która ma kluczowe znaczenie w procesach samooczyszczania wody. Zapisy w dokumentach planistycznych powinny uwzględniać m.in.:

- tworzenie ciągłych systemów parków nadrzecznych w oparciu o układ hydrograficzny (błękitno-zielone sieci);
- zwiększanie pojemności retencyjnej poprzez odtwarzanie mokradeł i rozlewisk, odkrywanie i wydłużanie (meandrowanie) skanalizowanych niegdyś, małych cieków, które są odbiornikami wód opadowych;
- ochronę i kształtowanie stref buforowych wzdłuż cieków (w miastach - o szerokości min. 30 m, na terenach otwartych - 100 m), które umożliwiają podczyszczanie spływów opadowych z terenów zurbanizowanych i rolnych, ekspansję rzeki w okresach wezbrań, tworzenie korytarzy migracyjnych i terenów rekreacji mieszkańców (Januchta-Szostak 2013; Maier i in. 2012)” (T. Bergier, J. Kronenberg, I. Wagner (red.). 2014. Monografia: Woda w mieście. Fundacja Sendzimira, Kraków, s. 37).

Pozostawienie w stanie zbliżonym do naturalnego lub unaturalnienie terenu obejmującego strefę buforową wzdłuż brzegów wód ma zatem niebagatelne znaczenie nie tylko dla ochrony wód przed zanieczyszczeniem, ale również sprzyja lepszemu retencjonowaniu wody i spowalnia jej odpływ z ekosystemu.

Teren objęty projektem dokumentu położony jest w obszarze Natura 2000 Lasy Ławskie PLB280005 oraz w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru Natura 2000 Ostoja Ławska. W stosunku do obszarów Natura 2000 obowiązują przepisy zawarte w art.33 ust. 1 pkt 1-3 ustawy o ochronie przyrody. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostoja Ławska (PLH280053) (Dz. U. z 2018 r. poz. 1535). Rozporządzenie to określa powierzchnię, położenie i granice obszaru Natura 2000 Ostoja Ławska, cel utworzenia, jak również przedmioty ochrony. Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Ławska PLH280053 (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2015 r. poz. 1319, z późn. zm.) wprowadzono na tym terenie plan zadań ochronnych. Z załącznika nr 6 Rozmieszczenie siedlisk przyrodniczych w granicach obszaru Natura 2000 Ostoja Ławska PLH280053 wynika, że jezioro Jeziorak stanowi siedlisko starorzecza i naturalne zbiorniki wodne z Nympheion, Potamion (3150). Zagospodarowanie terenu, w tym nowo wyznaczone kierunki zagospodarowania przestrzennego osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, nie mogą znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000, w tym na przedmioty ochrony.

Ponadto zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 7-9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie

przyrody ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody: dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów; roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową; zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia; siedlisk przyrodniczych; siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów; tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt; krajobrazu; zieleni w miastach i wsiach; zadrzewień. W myśl art. 2 ust. 2 przywołanej ustawy, celem ochrony przyrody jest:

1. utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów;
2. zachowanie różnorodności biologicznej;
3. zachowanie dziedzictwa geologicznego i paleontologicznego;
4. zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony,
5. ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień;
6. utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody;
7. kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody przez edukację informowanie i promocję w dziedzinie ochrony przyrody.

Cele ochrony przyrody są realizowane m.in. przez uwzględnianie wymagań ochrony przyrody w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin (art. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody). Planowane kierunki zagospodarowania powinny zatem realizować cele wskazane ww. przepisach i uwzględniać ochronę jego walorów przyrodniczych i krajobrazowych. Cele te powinny być realizowane również poza obszarami objętymi jedną z form ochrony przyrody.

Ponadto, z prognozy jednoznacznie powinno wynikać, czy realizacja postanowień studium wpłynie znacząco negatywnie na środowisko. Projekt dokumentu, co do zasady nie może zostać przyjęty w przypadku, gdy ze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynika, że może on znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000. Prognoza powinna wykazać, że projekt dokumentu uwzględnia zasady zrównoważonego rozwoju, warunki równowagi przyrodniczej i racjonalnej gospodarki zasobami środowiska. W studium oraz w prognozie powinno się także uwzględnić ustalenia zawarte w **uchwałach** rady gminy/miejskiej (dotyczących ustanowienia pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego) oraz uchwałach sejmiku województwa, dotyczących obszarów chronionego krajobrazu.

W prognozie należy również dokonać analizy tych elementów przyrodniczych, które podlegają ochronie gatunkowej (mającej na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu okazów gatunków oraz siedlisk i ostoi), na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz

- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183, z późn. zm.),
- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409),
- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408).

W tym celu należy przede wszystkim: zidentyfikować gatunki roślin i zwierząt oraz siedliska jakie na danym terenie występują oraz dokonać oceny wpływu planowanego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu na stwierdzone rośliny i zwierzęta z uwzględnieniem zagrożeń dla poszczególnych gatunków. Oceniając skutki realizacji ustaleń projektu studium

w kontekście flory i fauny obszaru objętego oddziaływaniem, należy uwzględnić zachodzące zmiany w zakresie bioróżnorodności (zmiany gatunkowe będące następstwem przekształcenia siedlisk - wykazanie gatunków roślin i zwierząt, które zanikną oraz tych, które pojawią się w następstwie antropizacji środowiska przyrodniczego). W przypadku stwierdzenia obecności gatunków dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów podlegających ochronie gatunkowej, wymagane jest przestrzeganie zapisów powyższej ustawy, dotyczących zakazów oraz odstępstw od zakazów, w odniesieniu do ww. gatunków. Należy również wykazać ww. siedliska i gatunki na załączniku graficznym do prognozy oddziaływania na środowisko. Należy też dokonać oceny aktualnego znaczenia korytarzy ekologicznych oraz zmian ww. znaczenia w następstwie planowanego zainwestowania.

Stosownie do art. 95 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2020 r., poz. 1064, z późn. zm.), udokumentowane złoża kopalin oraz udokumentowane wody podziemne, w granicach projektowanych stref ochronnych ujęć oraz obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych w celu ich ochrony ujawnia się w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz planach zagospodarowania przestrzennego województwa. W terminie do 2 lat od dnia zatwierdzenia dokumentacji geologicznej przez właściwy organ administracji geologicznej obszar udokumentowanego złoża kopalin obowiązkowo wprowadza się do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Nadmieniam, że organ opracowujący projekt dokumentu powinien zapewnić równoległe prowadzenie prac nad projektem studium i nad prognozą, której wyniki powinny na bieżąco wpływać na decyzje planistyczne, co pozwoli na przyjęcie właściwych rozwiązań, uniknięcie konfliktów społecznych oraz obszarów problemowych na płaszczyźnie funkcjonalno-przestrzennej i ekologicznej, w związku z prowadzonymi w późniejszym czasie inwestycjami.

Ponadto, zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2021 r. poz. 247, z późn. zm.) obowiązują wymagania, zawarte w artykule 51 ust. 2 pkt 1 lit. f, zgodnie z którym, do obowiązującej zawartości prognozy, dodano: **oświadczenie autora**, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy. Oświadczenia, o których mowa w art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f oraz art. 66 ust. 1 pkt 19a, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

Z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Olsztynie
Agnieszka Zaborowska
p.o. Naczelnika
Wydziału Ocen Oddziaływania na Środowisko

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Iława (za dowodem doręczenia) – **przez e-PUAP**
2. aa

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Iławie

14-200 Iława, ul. Sienkiewicza 10, tel.: 22 25 00 115, fax 89 649 04 21
e-mail: psse.ilawa@sanepid.olsztyn.pl

Iława 5 sierpnia 2021 r.
doręczenie: ePUAP

Wójt Gminy Iława
ul. gen. Władysława Andersa 2A
14-200 Iława

ZNS.4082.12.2021

OPINIA SANITARNA

Na podstawie art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r., poz. 195), art. 58 pkt 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r., poz. 247 ze zm.) po zapoznaniu się z dokumentacją przedłożoną przy piśmie Wójta Gminy Iława z 30.07.2021 r. znak: RLP.6720.2.2021,

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Iławie uzgadnia zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Iława w części obrębu geodezyjnego Tynwałd.

Sporządzana prognoza powinna zawierać informacje określone w art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r., poz. 247 ze zm.).

W ocenie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Iławie należy szczególnie zwrócić uwagę na niżej wymienione elementy opracowania prognozy:

1. Należy scharakteryzować stan poszczególnych komponentów środowiska na terenie objętym projektem studium /w szczególności klimat akustyczny, czystość powietrza, czystość gleby, czystość wód gruntowych i powierzchniowych/.
2. Należy scharakteryzować planowane zagospodarowanie terenów oraz ich możliwe oddziaływania na otoczenie w szczególności na zabudowę mieszkaniową.

UZASADNIENIE

Pismem z 30.07.2021 r. znak: RLP.6720.2.2021, Wójt Gminy Iława zwrócił się do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Iławie z wnioskiem o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Iława.

Rada Gminy Iława podjęła uchwałę Nr. XXX/293/21 z dnia 30 czerwca 2021r. sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Iława w części obrębu geodezyjnego Tynwałd.

Przedmiotem zmiany Studium będzie określenie polityki przestrzennej Gminy Iława poprzez wprowadzenie na terenach objętych zmianą, kierunków zagospodarowania przestrzennego, umożliwiającego realizację przedsięwzięć polegającego na rozbudowie istniejącego ośrodka wypoczynkowego w miejscowości Jażdżówki.

Na podstawie art. 53 w związku z art. 58 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach

oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r., poz. 247 ze zm.), organ opracowujący zmiany Studium... uzgadnia zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko m.in. z państwowym powiatowym inspektorem sanitarnym.

W ocenie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Iławie prognoza oddziaływania na środowisko opracowana w zakresie i stopniu szczegółowości określona ww. ustawie jak i w zaleceniach Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Iławie pozwoli na pełną analizę projektowanej zmiany Studium.... w zakresie wymagań sanitarno- higienicznych i zdrowotnych.

**PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w Iławie**

mgr inż. Jolanta Labiś
specjalista higieny
(podpisano podpisem elektronicznym)

Otrzymują:

- 1.adresat jw.
- 2.aa

Do wiadomości:

1. Warmińsko-Mazurski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny
10-561 Olsztyn, ul. Żołnierska 16 *doręczenie elektroniczne*: wsse.olsztyn@pis.gov.pl

LS/3/l.dz.....

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, iż jako autor opracowujący „Prognozę oddziaływania na środowisko projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ława w części obrębu geodezyjnego Tynwałd, spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. 2021 poz. 247).

Jestem świadom odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

URBANISTA
mgr inż. Maciej Wronka

.....
mgr inż. Maciej Wronka